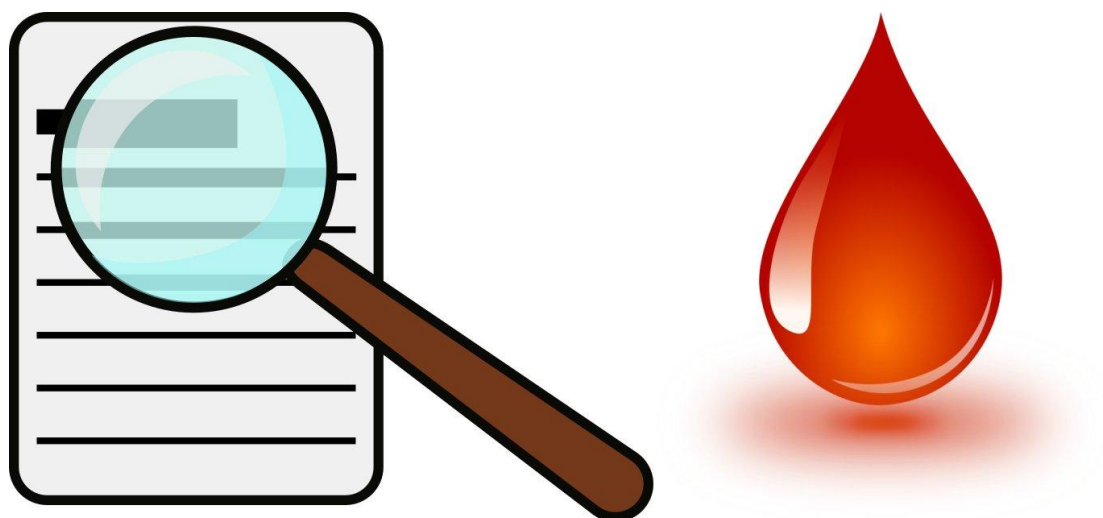

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΑΤΟΣ Π.Γ.Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΧΕΠΑ

Απρίλιος 2016

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ Π.Γ.Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΧΕΠΑ

Απρίλιος 2016

3^η αναθεώρηση

1^η ανάρτηση στην ιστοσελίδα του νοσοκομείου Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η συγγραφή οδηγού επιλογής αιμοδοτών (ενός ακόμη) θεωρήθηκε απαραίτητη μετά από μία συνάντηση ιατρών Υπηρεσιών Αιμοδοσίας 3^{ης} και 4^{ης} ΥΠΕ το 2012, κατά την οποία έγινε εμφανές ότι οι διαφορές στα κριτήρια επιλογής αιμοδοτών μεταξύ Υπηρεσιών δημιουργούν σύγχυση και προκαλούν δυσανεμία τόσο στο προσωπικό όσο και στους υποψήφιους αιμοδότες.

Σκοπός μας ήταν να αποσαφηνιστούν σημεία αμφιλεγόμενα ή τουλάχιστον να αντιπαρατίθεται αιτιολογημένα η δική μας πρόταση σε αυτά.

Αναρτώντας τον οδηγό στον ιστότοπο του νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ, θεωρήσαμε ότι η πρόσβαση θα έπρεπε να είναι ελεύθερη τόσο σε επαγγελματίες υγείας, όσο και σε υποψήφιους αιμοδότες. Ωστόσο, παρακαλούνται οι υποψήφιοι αιμοδότες που θα ανατρέξουν στον οδηγό, να μη διστάσουν να ζητήσουν διευκρινιστικές πληροφορίες από υπεύθυνο προσωπικό της Υπηρεσίας Αιμοδοσίας στην οποία σκοπεύουν να προσφέρουν αίμα, δεδομένου ότι σε όλα τα μέρη του κόσμου θεωρείται θεμιτό να υπάρχουν διαφορές στα κριτήρια επιλογής μεταξύ των διαφόρων Υπηρεσιών. Σε κάποιες περιπτώσεις μάλιστα, η τελική απόφαση επαφίεται στην κρίση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Αιμοδοσίας.

Σε περίπτωση νέων επιδημιολογικών δεδομένων για νοσήματα μεταδιδόμενα με το αίμα, παρακαλούμε να λαμβάνονται υπ' όψιν τα τελευταία δεδομένα που θα εμφανίζονται στον ιστότοπο του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ και σε άλλους έγκυρους ιστότοπους, όπως του Ε.ΚΕ.Α., CDC κ.λπ.

Ελπίζουμε ότι ο οδηγός θα ανταποκριθεί στο σκοπό του και είμαστε ανοιχτοί σε τυχόν σχόλιά σας, για μελλοντική βελτίωση.

Επιμέλεια:

Ευαγγελία Κωστοπούλου, Βιοπαθολόγος

Ελένη Χασαποπούλου-Ματάμη, Αιματολόγος

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με ηλεκτρονικά ή έντυπα μέσα του οδηγού ή τμημάτων του, υπό τον όρο ότι θα αναγράφεται η πηγή προέλευσης και δεν θα γίνεται εμπορική χρήση.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	Σελ. 2
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΔΟΧΗ Ή ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ	Σελ. 4-6
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΣΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΜΕ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ	Σελ. 7-70
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΣΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΜΕ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ	Σελ. 71-77
ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΜΒΟΛΙΩΝ	Σελ. 78-81
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΔΟΤΩΝ ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΩΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ	Σελ. 82
ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ ΓΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ	Σελ. 83

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΔΟΧΗ Ή ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Οι κατευθυντήριες γραμμές που ακολουθούν σχετικά με αποδοχή ή αποκλεισμό αιμοδοτών βασίζονται:

- στο **Προεδρικό Διάταγμα 138/2005**, που δημοσιεύθηκε στο **195/2005 ΦΕΚ** για την εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Ευρωπαϊκή Οδηγία **2004/33ΕΚ**
- στο βιβλίο «**Οδηγός για την παρασκευή, χρήση και τη διασφάλιση της ποιότητας των προϊόντων αίματος**» του Συμβουλίου της Ευρώπης
- στο «**Εθνικό Συνταγολόγιο**»
- σε διάφορες «**διεθνώς αποδεκτές οδηγίες**» για την επιλογή ή απόρριψη του υποψήφιου δότη (AABB, American Red Cross, FDA, NCBI, Canadian Blood Services),
- στο «**Εγχειρίδιο τσέπης της Ελληνικής Εταιρείας Μεταγγισιοθεραπείας**», έκδοση του 2012, που συνέταξε η κυρία Όλγα Μαραντίδου και η βοήθεια του οποίου στην καθημερινή πράξη και στη σύνταξη του δικού μας αλγορίθμου επιλογής αιμοδοτών υπήρξε καθοριστική.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ:

Όλοι οι υποψήφιοι δότες πρέπει να υποβάλλονται σε διαδικασία διαλογής για την αξιολόγηση της καταλληλότητάς τους, προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία των ίδιων και των ασθενών.

Η διαλογή βασίζεται στην εμφάνιση, στη γενική κατάσταση της υγείας και τον τρόπο ζωής τους, στις απαντήσεις τους στο έντυπο ερωτηματολόγιο, στην προσωπική συνέντευξη καθώς και στον εργαστηριακό έλεγχο για μεταδιδόμενα με το αίμα νοσήματα. Ο υποψήφιος δότης πρέπει να έχει καλή εξωτερική εμφάνιση, καλή φυσική κατάσταση, να είναι απύρετος, χωρίς δύσπνοια ή βήχα, χωρίς συμπτώματα υποσιτισμού ή κακοήθους παχυσαρκίας, με καλή διανοητική κατάσταση, να μην εμφανίζει ψυχική αστάθεια και να μην είναι υπό την επήρεια αλκοόλ ή ναρκωτικών ουσιών. Αν υπάρχουν προβλήματα όρασης ή ακοής ή άλλου είδους αναπηρία ο δότης μπορεί να γίνει δεκτός, εφόσον αντιλαμβάνεται πλήρως τη διαδικασία. Η εμπιστευτική συνέντευξη δεν πρέπει να περιλαμβάνει άτομο του δικού του περιβάλλοντος και τυχόν βοήθεια που θα χρειαστεί, να παρασχεθεί από άτομο του προσωπικού της Αιμοδοσίας ή άλλο ανεξάρτητο άτομο. Άτομα με κινητικά προβλήματα γίνονται δεκτά μόνον αν τα προβλήματα δεν οφείλονται σε νευρολογικά νοσήματα (π.χ. σκλήρυνση κατά πλάκας, νόσος Parkinson, υπολειμματική βλάβη μετά εγκεφαλικό επεισόδιο κ.λπ.) και εφόσον μπορούν να καθίσουν στην πολυθρόνα αιμοληψίας. Δεν γίνεται αιμοληψία σε αναπηρικό αμαξίδιο. Άτομα που εμφανίζουν ακούσιες κινήσεις (Tics), γίνονται δεκτά, αν μπορεί να διασφαλιστεί η ασφάλεια της διαδικασίας της αιμοληψίας (όχι, αν αφορούν κινήσεις στο βραχιόνιο). Για ψυχιατρικές διαταραχές γίνεται ειδική αναφορά παρακάτω, ανάλογα με τη διάγνωση και/ή το είδος φαρμάκων.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στο χρώμα του γυμνού δέρματος και των βλεννογόνων (τυχόν ωχρότητα, έντονη ερυθρότητα, ίκτερος, κυάνωση). Επισκοπούμε για τυχόν εμφανή διόγκωση λεμφαδένων και εξετάζονται προσεκτικά οι βραχιόνες, ιδιαίτερα στα σημεία φλεβοκέντησης. Επί ύπαρξης σκουλαρικών ή σημείων δερματοστιξίας (τατουάζ), ερωτάται ο δότης από πότε υπάρχουν. Επιθυμητό να μεσολαβεί διάστημα τετραμήνου, ακόμα και αν χρησιμοποιήθηκαν σύνεργα μιας

χρήσης. Το ίδιο ισχύει για την περίπτωση ενέσεων κολλαγόνου ή τοξοειδούς botulinum (botox) ή ηλεκτρόλυσης για αποτρίχωση ή μόνιμου μακιγιάζ.

Για δότες αιμοπεταλίων αφαίρεσης, ισχύει ό,τι και για τους δότες ολικού αίματος, αλλά υπάρχουν και κάποιοι επιπλέον περιορισμοί (βλέπ. σελίδα 82).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΛΟΓΗΣ:

Η διαδικασία διαλογής περιλαμβάνει:

Παροχή ενημερωτικού υλικού πριν την αιμοδοσία, όπου δίνονται πλήρως κατανοητές πληροφορίες για τη διαδικασία της αιμοδοσίας, για το ενδεχόμενο μετάδοσης νοσημάτων με το αίμα και την ευθύνη του υποψήφιου δότη όσον αφορά στην πρόληψη αυτών των νοσημάτων και την υποχρέωσή του να ενημερώσει την Υπηρεσία Αιμοδοσίας, αν παρουσιάσει οποιοδήποτε πρόβλημα έως και 2 εβδομάδες μετά την αιμοδοσία.

Παροχή τυποποιημένου έντυπου ερωτηματολογίου, που θα πρέπει να συμπληρώσει με ειλικρίνεια ο υποψήφιος δότης.

Συγκατάθεση του υποψήφιου δότη για τη χορήγηση του αίματός του σε οποιονδήποτε ασθενή το χρειαστεί **και υπογραφή του** στο ερωτηματολόγιο.

Προσωπική συνέντευξη από ιατρό ή από ειδικά εκπαιδευμένο άτομο με την επίβλεψη του ιατρού, για επιπρόσθετες απευθείας ερωτήσεις.

Σε περίπτωση αποκλεισμού, παροχή σαφών **εξηγήσεων για το λόγο προσωρινού ή μόνιμου αποκλεισμού**.

Σε περίπτωση προσωρινού αποκλεισμού, παροχή σαφών **εξηγήσεων για το χρονικό διάστημα αναβολής της αιμοδοσίας**.

ΔΙΑΛΟΓΗ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ Ή ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΦΑΡΜΑΚΑ

Στη σωστή επιλογή του αιμοδότη που έλαβε ή λαμβάνει φαρμακευτική αγωγή, καθοριστικό ρόλο παίζει η γνώση ότι το φάρμακο επηρεάζει:

την ασφάλεια του λήπτη/ασθενή (1^η κατηγορία)

την ασφάλεια του ίδιου του αιμοδότη (2^η κατηγορία)

Στην πρώτη κατηγορία υπάγονται φάρμακα με τερατογόνο δράση ή που αθροίζονται στους ιστούς για μεγάλο χρονικό διάστημα (όπως **παράγωγα Βιταμίνης Α**, λαμβανόμενα για **ψωρίαση** και **ακμή**, φάρμακα για **υπερπλασία προστάτη, η θαλιδομίδη** και το παράγωγό της **λενολιδομίδη**) ή που παρασκευάζονται από ζωϊκούς ιστούς (π.χ. **εκχυλίσματα ανθρώπινης υπόφυσης**).

Λήψη φαρμάκων αυτής της κατηγορίας συνιστά λόγο απόρριψης του αιμοδότη επί ένα μήνα (π.χ. Accutane) έως δια βίου (π.χ. Tegison).

Στη δεύτερη κατηγορία υπάγονται τα περισσότερα από τα υπόλοιπα φάρμακα. Οι αιμοδότες που τα λαμβάνουν γίνονται δεκτοί ή απορρίπτονται, ανάλογα με τη φύση του φαρμάκου, τον τρόπο δράσης του και το λόγο χορήγησης (**2004/33ΕΚ**).

Σε μία προσπάθεια ελαχιστοποίησης του ποσοστού απόρριψης αιμοδοτών που λαμβάνουν φάρμακα, μερικοί συγγραφείς συνιστούν να λαμβάνεται αίμα από αιμοδότες που λαμβάνουν φάρμακα που δεν ανήκουν στην 1^η κατηγορία, αρκεί να παράγεται από το ολικό αίμα παράγωγο με λιγότερο από 50 ml πλάσματος (συμπυκνωμένα ερυθρά). Συνιστούν δηλαδή να προσέχουμε την υπολειμματική ποσότητα πλάσματος και την κατηγορία του λήπτη (π.χ. μετάγγιση μόνο σε ενήλικες).

Πρόταση:

Οι δότες να γίνονται αποδεκτοί μόνον για προσφορά ολικού αίματος.

Να μη γίνονται παράγωγα.

Τα ερυθρά να χορηγούνται συμπυκνωμένα, με λιγότερο από 50 ml υπολειμματικού πλάσματος, μόνο σε ενήλικες.

Τα ερυθρά να μη χορηγούνται σε εγκύους και παιδιά, παρά μόνο αν πλυθούν

Σημείωση: Σε περίπτωση που ο ασθενής χρειάζεται λευκαφαιρέμένα ερυθρά, πρώτα γίνεται η λευκαφαίρεση και μετά το πλύσιμο.

Αν ο υποψηφίος δότης παίρνει φάρμακα που επηρεάζουν τη λειτουργία των αιμοπεταλίων (**ασπιρίνη ή αντιφλεγμονώδη**), επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν από τη μονάδα **δεν** πρόκειται να παρασκευαστούν **αιμοπετάλια**-διαφορετικά αναβάλλεται η αιμοδοσία.

Γενικώς, λόγω του χρόνου ημίσειας ζωής των περισσότερων φαρμάκων, συνήθως δεν υπάρχει στην κυκλοφορία παρά ελάχιστη ποσότητα φαρμάκου ή μεταβολιτών του, αν ο αιμοδότης έλθει λίγο πριν πάρει τη νέα δόση. Γι' αυτό και δεν χρειάζεται καθόλου διακοπή τους ενόψει επικείμενης αιμοδοσίας.

Συνιστάται να υπάρχει στις Υπηρεσίες Αιμοδοσίας κατάλογος με τα συχνότερα χρησιμοποιούμενα φάρμακα, την αποδοχή ή όχι του αιμοδότη που τα έλαβε ή τα λαμβάνει και το διάστημα που πρέπει να μεσολαβεί από τη διακοπή τους μέχρι την αιμοδοσία.

Οι Εθνικές Υπηρεσίες Αιμοδοσίας των περισσότερων χωρών εκδίδουν κατάλογο με δύο ή τρεις διαφορετικούς τρόπους: με αλφαβητική σειρά των σκευασμάτων ή με αλφαβητική σειρά των παθήσεων για τις οποίες αυτά λαμβάνονται ή με μεικτό τρόπο. Ωστόσο κάθε Κέντρο Αίματος (ή Υπηρεσία Αιμοδοσίας) είναι θεμιτό να ακολουθεί το δικό του αλγόριθμο επιλογής αιμοδοτών. Σε όλους τους ιστότοπους υπάρχει η οδηγία ο αιμοδότης να συμβουλευέται την Υπηρεσία Αιμοδοσίας στην οποία πρόκειται να αιμοδοτήσει (για αποφυγή ταλαιπωρίας και απογοήτευσης).

Το Κέντρο Αίματος Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ στην παρούσα έκδοση ακολουθεί τον μεικτό τρόπο αλφαβητικού καταλόγου σκευασμάτων και νοσημάτων.

Μετά τον αλφαβητικό κατάλογο νόσων και φαρμάκων στην ελληνική γλώσσα, ακολουθεί αλφαβητικός κατάλογος νόσων και φαρμάκων σε λατινική γραφή, πίνακας εμβολίων, κριτήρια επιλογής υποψηφίων δοτών αιμοπεταλίων αφαίρεσης και χρήσιμοι έγκυροι ιστότοποι για κριτήρια επιλογής υποψηφίων αιμοδοτών.

ΑΓΓΕΙΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΡΙΝΙΤΙΔΑ: Βλέπε «ΡΙΝΙΤΙΔΑ».

ΑΓΚΥΛΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΠΟΝΔΥΛΙΤΙΔΑ: Οριστικός αποκλεισμός του δότη, εφόσον η διάγνωση είναι επιβεβαιωμένη, διότι πρόκειται για αυτοάνοσο νόσημα με σταδιακή προσβολή πολλών συστημάτων.

ΑΓΧΟΛΥΤΙΚΑ (π.χ. LEXOTANIL, XANAX, CENTRAC, BESPAN): Σε αντίθεση με τα αντιψυχωσικά, ο αιμοδότης γίνεται δεκτός, αν κάνει χρήση περιστασιακά και δεν πρόκειται να οδηγήσει μετά την αιμοδοσία. Βλέπε και «ΗΡΕΜΙΣΤΙΚΑ».

Λόγω επίδρασης στα αιμοπετάλια, βλέπε και «ΑΝΤΙΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΑΚΑ».

ΑΔΑΠΑΛΕΝΗ (Συνθετικό ρετινοειδές): Ο δότης γίνεται δεκτός 4 εβδομάδες από την τελευταία δόση. Βλέπε και «ΑΚΜΗ».

ΑΔΕΝΩΜΑ ΥΠΟΦΥΣΗΣ: Ο δότης δεν γίνεται δεκτός, αν είναι συμπτωματικός.

Επί χειρουργηθέντος αδενώματος και λήψης θεραπείας υποκατάστασης, ο δότης μπορεί να γίνει δεκτός, εφόσον είναι καλά ρυθμισμένος. Το αίμα δεν χορηγείται σε έγκυο και νεογνό. Βλέπε και «ΠΡΟΛΑΚΤΙΝΩΜΑ».

ΑΕΡΟΣΥΝΟΛΟΙ: Πρέπει να μεσολαβούν τουλάχιστον **24 ώρες** μεταξύ αιμοδοσίας και επιστροφής στην εργασία τους.

Σύμφωνα με μερικές Υπηρεσίες Αιμοδοσίας της αλλοδαπής, για τους πιλότους και τους αεροσυνοδούς συνιστάται μεγαλύτερη αποχή από την εργασία τους (έως **7 ημέρες**).

ΑΙΜΑΤΟΚΡΙΤΗΣ: Ελάχιστη αποδεκτή τιμή αιματοκρίτη για τους άνδρες 41% και για τις γυναίκες 38%. Προτιμότερο είναι το κριτήριο να είναι η τιμή αιμοσφαιρίνης. Βλέπε και «ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΝΗ».

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΝΟΣΗΜΑ: Οριστικός αποκλεισμός του δότη, αν πρόκειται για σοβαρό, χρόνιο ή υποτροπιάζον νόσημα (π.χ. λέμφωμα Hodgkin και μη Hodgkin, λευχαιμία). Θεραπευθείσα σιδηροπενική αναιμία, χωρίς υπόβαθρο κακοήθειας, δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού.

ΑΙΜΑΤΟΥΡΙΑ: Αποκλείεται η αιμοδοσία, λόγω πιθανής σοβαρής υποκείμενης νόσου (π.χ. κακοήθεια, φλεγμονή ή αδιευκρίνιστα αίτια). Ερωτάται ο δότης, αν έχει γνωστή δρεπανοκυτταρική νόσο ή ετερόζυγη δρεπανοκυτταρική αναιμία ή αν λαμβάνει αντιπηκτική αγωγή, οπότε δεν γίνεται δεκτός.

Αν η αιματοουρία είχε εμφανιστεί απλά στα πλαίσια κυστίτιδας (όχι λοίμωξη ανώτερου ουροποιητικού συστήματος-πυελονεφρίτιδα), ο αιμοδότης γίνεται δεκτός, αν έχει θεραπευτεί πλήρως και έχουν περάσει 1-2 εβδομάδες από το τέλος των συμπτωμάτων.

ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΑ: Αποκλείονται οριστικά από αιμοδοσία ακόμη και ολικού αίματος άτομα με γνωστή κληρονομική δυσλειτουργία ή διαταραχές αιμοπεταλίων **(2004/33ΕΚ)**.

Αποκλείονται άτομα με αριθμό αιμοπεταλίων κάτω από 100.000/μl ή άνω των 500.000/μl.

Άτομα που λαμβάνουν φάρμακα που επηρεάζουν τη λειτουργία των αιμοπεταλίων, μπορεί να γίνουν αποδεκτά για προσφορά ολικού αίματος, από το οποίο δεν θα παρασκευαστούν αιμοπετάλια.

Άτομα με γνωστό χαμηλό αριθμό αιμοπεταλίων (κάτω από 150.000/μl), δεν γίνονται δεκτά ως δότες αιμοπεταλίων αφαίρεσης και παροτρύνονται να υποβληθούν σε έλεγχο, προκειμένου να κρίνουμε αν μπορούν να γίνουν δεκτά ως δότες ολικού αίματος.

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: Αποκλείονται οριστικά άτομα με ιστορικό αιμορραγικών διαταραχών **(2004/33ΕΚ)**. Φροντίζουμε να διευκρινίσουμε αν

πρόκειται για κληρονομικά (αιμορροφιλία Α ή Β ή συγγενείς διαταραχές αιμοπεταλίων) ή επίκτητα αίτια. Αν πρόκειται για γυναίκες με μεγάλη απώλεια κατά την έμμηνο ρύση, παροτρύνονται να εξεταστούν για τυχόν υποθυρεοειδισμό ή τοπικά αίτια, όπως ενδομητρίωση, ινομυώματα κ.λπ.

Άτομα με γνωστό σύνδρομο Von Willebrand γίνονται δεκτά μόνον ως δότες ολικού αίματος και μόνον εάν δεν εμφανίζουν παρατεταμένη αιμορραγία κατά τη φλεβοκέντηση για εξετάσεις ρουτίνας ή σε τυχόν προηγούμενες αιμοδοσίες.

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ ΙΟΓΕΝΗΣ:

- ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ ΚΡΙΜΑΙΑΣ-ΚΟΝΓΚΟ (από αρθρόποδα)
- EBOLA
- MARBURG

Επιτρέπεται η αιμοδοσία **12 μήνες** μετά την πλήρη ίαση.

ΑΙΜΟΡΡΟΪΔΕΣ-ΑΙΜΟΡΡΟΪΔΟΠΑΘΕΙΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, μόνο αν οι αιμορροΐδες αιμορραγούν λίγο και σπάνια, ο αιμοδότης δεν είναι σιδηροπενικός και δεν έχει συμπτώματα την ώρα της αιμοδοσίας. Επί λήψης φαρμάκων, βλέπε στα αντίστοιχα φάρμακα.

Δεν γίνεται δεκτός, αν υπάρχει υποψία ραγάδων.

ΑΙΜΟΡΡΟΦΙΑ Α ή Β: Βλέπε «ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ».

ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΝΗ: Ελάχιστη αποδεκτή τιμή αιμοσφαιρίνης για τους άνδρες 13,5 g/dl (135 g/l) και για τις γυναίκες 12,5 g/dl (125 g/l) **(2004/33ΕΚ)**.

Γυναίκες με αιμοσφαιρίνη μεγαλύτερη από 16,5 g/dl και άνδρες με αιμοσφαιρίνη μεγαλύτερη από 18g/dl πρέπει να ενημερώνονται ότι χρήζουν ελέγχου. Γίνονται δεκτοί, εφόσον δεν πρόκειται για ιδιοπαθή πολυκυτταραιμία ή για κακοήγη αίτια δευτεροπαθούς πολυκυτταραιμίας.

ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΝΟΥΡΙΑ: Βλέπε «ΝΕΦΡΟΙ».

ΑΙΜΟΧΡΩΜΑΤΩΣΗ: Σε άλλες χώρες επιτρέπεται η αιμοδοσία και σε άλλες όχι. Στη χώρα μας δεν έχει ληφθεί επίσημη απόφαση. Επί κληρονομικής ιδιοπαθούς αιμοχρωμάτωσης, θα μπορούσε να γίνει δεκτός με επιφυλάξεις, εφόσον δεν ακολουθεί ειδική φαρμακευτική αγωγή με χηλικό παράγοντα, δεν συνυπάρχει κακοήθεια και ο δότης εμπνέει εμπιστοσύνη.

Επί αιμοχρωμάτωσης λόγω μεταγγίσεων, ο δότης δεν γίνεται δεκτός.

ΑΚΙΤΡΕΚΙΝΗ (NEOTIGASON): Οι οδηγίες των διαφόρων Υπηρεσιών Αιμοδοσίας διαφέρουν ως προς τον χρόνο αποκλεισμού (Ε.ΚΕ.Α: 12 μήνες από την τελευταία δόση, American Red Cross: δια βίου). Δική μας σύσταση είναι αποκλεισμός για **3 χρόνια**, όπως συνιστούν και οι FDA και AABB.

ΑΚΜΗ: Δεκτός ο δότης, αν οι δερματικές βλάβες δεν εμφανίζουν σημεία φλεγμονής. Δεκτός ο δότης, αν κάνει τοπική θεραπεία με σκευάσματα που δεν περιέχουν ρετινοειδή.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία για **7 ημέρες** από το τέλος επιτυχούς θεραπείας με αντιβιοτικά. Επί λήψης φαρμάκων για ακμή, εξετάζεται η δραστική ουσία του σκευάσματος. Επί λήψης **Isotretinoin (ROACCUTAN, ACCURAN κ.λπ.)** και **tretinoin**, αναβάλλεται η αιμοδοσία για **4 εβδομάδες** από την τελευταία δόση.

Επί λήψης **Acitretin (NEOTIGASON)**, αναβάλλεται η αιμοδοσία για **3 χρόνια** από την τελευταία δόση.

Αποκλείεται ο δότης δια βίου, αν έχει πάρει **Etretinate (TIGASON)** στην Ευρώπη, **TEGISON** στην Αμερική).

ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ: Ερωτάται ο δότης τι είδους εξέταση έγινε, πότε και γιατί, αν έγινε χρήση σκιαγραφικού και για το πόρισμα της εξέτασης.

Βλέπε και «ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ».

ΑΛΚΟΟΛ: Δεν επιτρέπεται η αιμοδοσία σε άτομα με εξάρτηση στο αλκοόλ ή σε άτομα υπό την επήρεια του αλκοόλ.

Σύμφωνα με τον American Red Cross αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν έχει γίνει κατανάλωση αλκοόλ τις τελευταίες 12 ώρες.

Πρόταση:

Γίνεται δεκτός ο αιμοδότης, αν είχε κάνει κατανάλωση μικρής ποσότητας (μέχρι μισό κιλό κρασί ή μέχρι δύο αλκοολούχα ποτά), χωρίς να έχει ζαλιστεί από το ποτό και εφόσον έχουν περάσει τουλάχιστον 8 ώρες, αισθάνεται πολύ καλά και δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση κατά την ώρα της εξέτασης.

ΑΛΛΑΓΗ ΦΥΛΟΥ: Εξετάζεται αν ο δότης είναι υπό αγωγή και τι είδους και δίνεται μεγάλη βαρύτητα στη σεξουαλική του ζωή. Αν ο δότης γίνει δεκτός, δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή παιδί.

Βλέπε και «AIDS» και «ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΟΙ» και «ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ».

ΑΛΛΕΡΓΙΑ: Αποκλείονται άτομα με **χρόνιο άσθμα** ή με επιβεβαιωμένο ιστορικό αναφυλαξίας. Επί αναφερόμενης αλλεργίας σε φάρμακα, ερωτάται ο δότης πότε ήταν η τελευταία φορά και ποιο ήταν το υπεύθυνο φάρμακο. Ο δότης μπορεί να γίνει δεκτός, εάν έχει περάσει μεγάλο χρονικό διάστημα, για να μην υπάρχουν αντιδράσεις στην κυκλοφορία. Το ίδιο ισχύει επί αναφερόμενης αλλεργίας σε τρόφιμα. Εάν πρόκειται για αλλεργία σε αντιβιοτικά, λόγω της συχνής παρουσίας τους στην τροφική αλυσίδα, δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα ερυθρά χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα.

Επί αναφερόμενης λήψης κορτικοειδών για αντιμετώπιση αλλεργίας, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 7 τουλάχιστον ημέρες μετά το πέρας της αγωγής.

Για ειδικές αλλεργικές νοσολογικές οντότητες, βλέπε αμέσως παρακάτω:

ΑΛΛΕΡΓΙΑ ΕΠΟΧΙΑΚΗ: Προσωρινός αποκλεισμός του δότη, όσο διαρκούν τα συμπτώματα. Δεκτά άτομα με ιστορικό ήπιου βαθμού αλλεργίας (π.χ. ρινίτις, επιπεφυκίτις), χωρίς πρόσφατα συμπτώματα.

Δεκτά άτομα που λαμβάνουν αντιϊσταμινικά φάρμακα για πρόληψη και όχι για έξαρση της αλλεργίας.

Πρόταση: Όταν ο δότης γίνει δεκτός, να μη γίνονται παράγωγα και τα ερυθρά να χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα.

Σε περίπτωση πρόσφατης θεραπείας απευαισθητοποίησης αποκλείεται ο δότης για τουλάχιστον **72 ώρες** από την τελευταία συνεδρία και γίνεται δεκτός, εφόσον δεν έχει συμπτώματα.

Πρόταση: Να γίνεται δεκτός ο δότης μετά από ένα **τετράμηνο** από την τελευταία συνεδρία και εφόσον δεν έχει συμπτώματα.

ΑΛΛΕΡΓΙΚΗ ΒΡΟΓΧΙΤΙΔΑ: Σε οξεία βρογχίτιδα ο δότης γίνεται δεκτός 1 εβδομάδα μετά το τέλος της φαρμακευτικής αγωγής και εφόσον έχουν υποχωρήσει πλήρως τα συμπτώματα και αισθάνεται καλά.

Σε σοβαρή χρόνια βρογχίτιδα, ο δότης αποκλείεται οριστικά.

Δεκτά άτομα με ιστορικό ήπιου βαθμού αλλεργίας, χωρίς πρόσφατα συμπτώματα.

Δεκτά άτομα που λαμβάνουν αντιϊσταμινικά φάρμακα για πρόληψη και όχι για έξαρση της αλλεργίας.

ΑΛΛΕΡΓΙΚΗ ΕΠΙΠΕΦΥΚΙΤΙΔΑ: Αναβάλλεται για εύλογο χρονικό διάστημα η αιμοδοσία σε περίοδο έξαρσης.

Δεκτά άτομα με ιστορικό ήπιου βαθμού αλλεργικής επιπεφυκίτιδας, χωρίς πρόσφατα συμπτώματα.

Δεκτά άτομα που λαμβάνουν αντιϊσταμινικά φάρμακα για πρόληψη και όχι για έξαρση της αλλεργίας.

ΑΛΛΕΡΓΙΚΗ ΡΙΝΙΤΙΔΑ ΚΑΙ/Η ΙΓΜΟΡΙΤΙΔΑ: Δεκτά άτομα με ιστορικό ήπιου βαθμού αλλεργίας, χωρίς πρόσφατα συμπτώματα.

Δεκτά άτομα που λαμβάνουν αντιϊσταμινικά φάρμακα για πρόληψη και όχι για έξαρση της αλλεργίας.

ΑΛΛΕΡΓΙΑ ΑΠΟ ΔΗΓΜΑΤΑ ENTOMΩΝ: Προσωρινή απόρριψη του δότη επί πρόσφατου συμβάντος και μέχρις ότου εκλείψουν τελείως οι δερματικές βλάβες. Όταν γίνει δεκτός ο δότης, δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπτωκνωμένα ερυθρά λευκαφαιρούνται και πλένονται.

ΑΛΛΕΡΓΙΑ ΣΤΟ ΙΩΔΙΟ: Επί αναφερόμενης αλλεργίας στο ιώδιο ή σε **σκιαγραφική ουσία που περιέχει ιώδιο**, δεν γίνονται παράγωγα και τα ερυθρά χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα.

Κάθε φορά που ο δότης γίνεται δεκτός, πρέπει ο ίδιος να επισημαίνει στο προσωπικό ότι η απολύμανση της περιοχής φλεβοκέντησης δεν πρέπει να γίνεται με ιωδιούχο σκεύασμα (π.χ. Betadine). Το ίδιο πρέπει να αναγράφεται και στην κάρτα του δότη ή στο ηλεκτρονικό του αρχείο.

ΑΛΛΟΠΟΥΡΙΝΟΛΗ: Δεν αποτελεί αντένδειξη, όταν λαμβάνεται για πρόληψη κρίσεων ουρικής αρθρίτιδας.

ΑΛΦΙΣΜΟΣ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, εφόσον ο δότης είναι ασυμπτωματικός και δεν συνυπάρχει κάποιο σύνδρομο που προδιαθέτει σε λοιμώξεις και νεοπλασίες.

ΑΛΩΠΕΚΙΑ: Εξετάζεται η αιτία και ο τύπος της αλωπεκίας (γυροειδής ή γενικευμένη). Αποκλείεται ο δότης, αν η αλωπεκία προκλήθηκε από θεραπεία για κακοήθεια ή αν υπάρχει αυτοάνοσο συστηματικό νόσημα. Αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν ο δότης υποβάλλεται σε συστηματική θεραπεία με αντιμυκητιασικά φάρμακα για εύλογο χρονικό διάστημα. Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 6 μήνες μετά από θεραπεία με Dutasteride (Avodart®) και για 4 εβδομάδες μετά από Finasteride (Propecia® και Proscar®).

ΑΜΒΛΩΣΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες, ανεξάρτητα αν η άμβλωση έγινε αυτόματα ή θεραπευτικά. Συνιστάται να μη γίνονται παράγωγα για 1 χρόνο μετά την άμβλωση.

Επί κήσεων περισσότερων των δύο, δεν γίνονται ποτέ παράγωγα και τα ερυθρά χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος TRALI.

ΑΜΥΓΔΑΛΕΚΤΟΜΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες μετά την επέμβαση.

ΑΜΥΓΔΑΛΙΤΙΔΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης και τουλάχιστον 1 εβδομάδα μετά το πέρας της αντιβίωσης.

ΑΜΥΛΟΕΙΔΩΣΗ: Δεν γίνεται δεκτός ο δότης.

ΑΜΥΧΕΣ ΔΕΡΜΑΤΟΣ: Εξετάζεται το αίτιο πρόκλησης των αμυχών. Αναβάλλεται η αιμοδοσία (για το φόβο εισόδου μικροβίων στην κυκλοφορία του δότη), μέχρι πλήρους αποκατάστασης της συνέχειας του δέρματος.

ΑΝΑΒΟΛΙΚΑ: Σε πολλές χώρες οι δότες αποκλείονται. Αν η λήψη γίνεται κατόπιν εντολής ιατρού για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, συνιστούμε στο δότη να αιμοδοτήσει λίγες μέρες μετά το τέλος της αγωγής. Ερωτάμε για διατροφικές συνήθειες, λήψη συμπληρωμάτων διατροφής, λήψη απαγορευμένων ουσιών κ.λπ. Βλέπε και «ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ».

ΑΝΑΙΜΙΑ: Δεν γίνεται δεκτός δότης που εμφανίζει κατά την εξέταση αναιμία ή που δεν έχει ολοκληρώσει αγωγή για διαγνωσμένη αναιμία. Προκειμένου για **σιδηροπενική αναιμία**, δεν αρκεί να έχει αποκατασταθεί φυσιολογική τιμή αιμοσφαιρίνης, αλλά πρέπει να έχουν γεμίσει και οι αποθήκες σιδήρου. Αυτό δεν σημαίνει ότι χρειάζεται να γίνεται συστηματικά έλεγχος για φερριτίνη ορού των αιμοδοτών. Ισχύουν οι ελάχιστες τιμές αιμοσφαιρίνης και αιματοκρίτη. Επί ιστορικού αναιμίας (αναφερόμενη αναιμία παλαιότερα), η απόφαση εξαρτάται από την αιτία της αναιμίας.

Αναβάλλεται η αιμοληψία, αν η αναιμία είναι υπό διερεύνηση.

Θεραπευθείσα σιδηροπενική αναιμία (χωρίς υπόβαθρο κακοήθειας) δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού.

Δότης με **ετερόζυγη μεσογειακή** αναιμία γίνεται δεκτός, εφόσον η τιμή της αιμοσφαιρίνης είναι αποδεκτή.

Αντίθετα δότης με **ετερόζυγη δρεπανοκυτταρική** αναιμία ή άλλο δρεπανοκυτταρικό σύνδρομο δεν γίνεται δεκτός παρά τη φυσιολογική τιμή αιμοσφαιρίνης.

Επί αναφερόμενης μεγαλοβλαστικής αναιμίας, καλό είναι να μην γίνει δεκτός ο δότης, έστω και αν λόγω θεραπείας υποκατάστασης έχει καλή τιμή αιμοσφαιρίνης.

ΑΝΑΙΜΙΑ ΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ: Βλέπε «ΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ».

ΑΝΑΙΜΙΑ ΜΕΓΑΛΟΒΛΑΣΤΙΚΗ: Βλέπε «ΑΝΑΙΜΙΑ».

ΑΝΑΙΜΙΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ: Βλέπε «ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ».

ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ: Εξετάζεται η αιτία χορήγησης της αναισθησίας και τότε χορηγήθηκε. Για επεμβάσεις χωρίς υποκείμενη κακοήθεια, συνιστάται αποκλεισμός του δότη επί τετράμηνο.

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ: Αποκλείονται άτομα με σοβαρή ενεργό, χρόνια ή υποτροπιάζουσα νόσο (2004/33ΕΚ).

Επί ιστορικού **φυματίωσης**, αποκλεισμός του δότη επί 2 έτη μετά τη θεραπεία. Μετά την πάροδο των 2 ετών καλό είναι να γίνεται λευκαφαίρεση των παραγώγων, λόγω της μακροβιότητας μερικών τύπων λεμφοκυττάρων, που μπορεί να φιλοξενούν το μυκοβακτηρίδιο.

ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΑ ΓΑΣΤΡΙΚΗΣ ΕΚΚΡΙΣΗΣ (π.χ. GASTROZEPIN, ZANTAC, ZOLIDEN, ZUFRIX, LUMAREN, LOMADRYL, EZOPTA, RANITIDINE, RYLORID, TAGAMET, PEPTAN, NEXIUM, LAPRAZOL, ELKOSTOP, LENAR, LOSEC, ZURCAZOL, CONTROLOC, PARIET):

Δεκτοί οι δότες, εφόσον γίνεται περιστασιακή χρήση και δεν υπάρχουν επανειλημμένως συμπτώματα από το πεπτικό σύστημα το τελευταίο διάστημα.

Αν λαμβάνονται προληπτικά (π.χ. με χορήγηση αντιβίωσης), εξετάζεται η αιτία.

Αν ο δότης παίρνει Misoprestol, που ανήκει στην κατηγορία Χ εμβρυοτοξικών φαρμάκων, δεν γίνεται δεκτός κατά τη διάρκεια λήψης του φαρμάκου, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος χορήγησης του αίματος σε έγκυο. Διαφορετικά, δεν γίνονται παράγωγα και τα ερυθρά χορηγούνται πλυμένα.

Βλέπε και «ΑΝΤΙΟΞΙΝΑ» και «ΕΛΚΟΣ ΔΩΔΕΚΑΔΑΚΤΥΛΟΥ» και «ΕΛΚΟΣ ΣΤΟΜΑΧΟΥ».

ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ Κ: Βλέπε «ΚΟΥΜΑΡΙΝΙΚΑ» και «ΑΝΤΙΠΗΚΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ».

ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ- SSRIs: Ο δότης γίνεται δεκτός ή όχι, ανάλογα αν κάνει συστηματική ή περιστασιακή χρήση και σε ποια κατάσταση βρίσκεται την ώρα της εξέτασης.

Σε κάθε περίπτωση δεν παρασκευάζονται αιμοπετάλια.

ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ ΚΑΙ

ΝΟΡΑΔΡΕΝΑΛΙΝΗΣ: Ο δότης γίνεται δεκτός ή όχι, ανάλογα αν κάνει περιστασιακή ή συστηματική χρήση και σε ποια κατάσταση βρίσκεται την ώρα της εξέτασης.

Σε κάθε περίπτωση δεν παρασκευάζονται αιμοπετάλια.

ΑΝΑΦΥΛΑΞΙΑ: Βλέπε «ΑΛΛΕΡΓΙΑ».

ΑΝΔΡΟΓΟΝΑ: Για όλες τις κατηγορίες, ο δότης δεν γίνεται δεκτός κατά τη διάρκεια της θεραπείας, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να χορηγηθεί το αίμα σε έγκυο.

Αγωνιστές ανδρογόνων (DANAZOL, STANAZOLOL) μπορεί να προκαλέσουν αρρενοποίηση θήλεος εμβρύου, ενώ οι ανταγωνιστές (Finasteride, Flutamide) μπορεί να προκαλέσουν ψευδοερμαφροδιτισμό.

Ο δότης απορρίπτεται δια βίου, εάν τα ανδρογόνα λαμβάνονται για κακοήθεια.

Βλέπε και «DANAZOL» και «FINASTERIDE».

ΑΝΕΜΕΥΛΟΓΙΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης και της τελευταίας δερματικής βλάβης.

Άτομα που δεν έχουν νοσήσει στο παρελθόν και ήρθαν σε επαφή με νοσούντα, μπορούν να αιμοδοτήσουν, αφού παρέλθουν **3 εβδομάδες** από την επαφή και είναι ασυμπτωματικά.

ΑΝΕΥΡΥΣΜΑ: Αποκλείεται η αιμοδοσία είτε πρόκειται για ανεύρυσμα αγγείων του εγκεφάλου είτε για ανεύρυσμα αορτής.

ΑΝΘΕΛΟΝΟΣΙΑΚΑ: Αποκλείεται η αιμοδοσία. Βλέπε και «ΕΛΟΝΟΣΙΑ».

ΑΝΟΙΑ: Αποκλείεται η αιμοδοσία. Απαιτούνται πολύ λεπτοί χειρισμοί για να μην προσβληθεί ο δότης.

ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Αποκλείονται άτομα με σοβαρή ενεργό, χρόνια ή υποτροπιάζουσα νόσο (**2004/33ΕΚ**).

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΑΝΔΡΟΓΟΝΩΝ (FINASTERIDE, FLUTAMIDE): Επειδή τα φάρμακα σχετίζονται με πρόκληση ψευδοερμαφροδιτισμού σε άρρενα έμβρυα, καλό είναι ο δότης να γίνει δεκτός 4 εβδομάδες από την τελευταία δόση.

ΑΝΤΙΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΑΚΑ: Αντιαιμοπεταλιακή δράση έχουν πολλές κατηγορίες φαρμάκων, μερικά εκ των οποίων λαμβάνονται ακριβώς λόγω της δράσης τους στα αιμοπετάλια, ενώ άλλα (π.χ. αντικαταθλιπτικά) για άσχετο λόγο.

Χρειάζεται να ανατρέχουμε στο κάθε φάρμακο χωριστά, για το χρόνο αναβολής της αιμοδοσίας.

Για προσφορά ολικού αίματος, δεν υπάρχει αντένδειξη, αρκεί να μην παραχθεί μονάδα αιμοπεταλίων και να εφαρμοστεί ισχυρή πίεση στο σημείο φλεβοκέντησης επί μερικά λεπτά.

Για αιμοπετάλια αφαίρεσης, ο αιμοδότης γίνεται δεκτός, αν έχει περάσει συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που κυμαίνεται από 48 ώρες έως 14 ημέρες για τα περισσότερα από αυτά. Βλέπε στο όνομα του φαρμάκου.

ΑΝΤΙΒΗΧΙΚΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία, μέχρι πλήρους διευκρίνισης της αιτίας του βήχα και μέχρι πλήρους υποχώρησης των συμπτωμάτων.

Προσοχή: Πολλές φορές οι αιμοδότες αποδίδουν το βήχα στο κάπνισμα, ενώ μπορεί να υποκρύπτεται οξεία λοίμωξη ή χρόνια βρογχίτις. Σε κάποιες περιπτώσεις ο βήχας υποδηλώνει παρόξυνση αλλεργικής βρογχίτιδας.

Βλέπε και «ΑΛΛΕΡΓΙΚΗ ΒΡΟΓΧΙΤΙΔΑ» και «ΒΡΟΓΧΙΤΙΔΑ».

ΑΝΤΙΒΙΟΤΙΚΑ: Εξετάζουμε την αιτία (κατάσταση), για την οποία λαμβάνονται. Αν η λήψη ήταν προληπτική (π.χ. για οδοντιατρική επέμβαση που θα γίνει σε λίγες ώρες κ.λπ.), ο δότης γίνεται δεκτός.

Αντίθετα, εάν λαμβάνονται στο πλαίσιο αγωγής για λοίμωξη, αναβολή της αιμοδοσίας **για μια εβδομάδα** μετά την τελευταία δόση του αντιβιοτικού και την πλήρη ίαση από ήπιες λοιμώξεις (π.χ. ανώτερου αναπνευστικού) και **4 εβδομάδες** μετά βαρεία λοίμωξη (π.χ. πνευμονία, πυελονεφρίτιδα, γαστρεντερίτιδα).

Κατά American Red Cross, επιτρέπεται η αιμοδοσία 72 ώρες έως **μια εβδομάδα** μετά την ίαση και τελευταία δόση του αντιβιοτικού σε ελαφρές λοιμώξεις (π.χ. φαρυγγίτιδα, οδοντικό απόστημα κ.α.). Επιτρέπεται **2-4 εβδομάδες** μετά από βαρεία λοίμωξη π.χ. πνευμονία (4 εβδομάδες μετά βρογχίτιδα), εφ' όσον ο υποψήφιος δότης έχει ιαθεί πλήρως και αισθάνεται καλά.

ΑΝΤΙΓΛΑΥΚΩΜΑΤΙΚΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν γίνεται χρήση μόνον κολλυρίου και μετά το τέλος της θεραπείας με από του στόματος φάρμακα. Καλό είναι να ελέγχεται ο αιμοδότης για ορθοστατική υπόταση και για τον αριθμό των σφύξεων, αν το κολλύριο περιέχει β-blockers. Βλέπε και «ΚΟΛΛΥΡΙΟ».

ΑΝΤΙΔΙΑΒΗΤΙΚΑ: Σε κάποιες χώρες αποκλείεται η αιμοδοσία, όταν ο διαβήτης αντιμετωπίζεται με ινσουλίνη, σε άλλες αποκλείεται μόνο αν έχει ληφθεί βοείου προέλευσης ινσουλίνη, οποιαδήποτε στιγμή στη ζωή του αιμοδότη (για το φόβο νόσου των τρελών αγελάδων). Στις χώρες που γίνονται δεκτοί αιμοδότες υπό αγωγή

με ανασυνδυασμένη ινσουλίνη, απαιτείται να μην έχουν αλλάξει σκεύασμα και δόση τις τελευταίες 4 εβδομάδες και να έχει επιτευχθεί καλή ρύθμιση του σακχάρου. Σε όλες τις χώρες γίνονται δεκτοί αιμοδότες με από του στόματος υπογλυκαιμική αγωγή και/ή δίαιτα, εφόσον υπάρχει καλή ρύθμιση του σακχάρου.

Πρόταση: Βλέπε «ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ».

ΑΝΤΙΔΙΑΡΡΟΙΚΑ: Εξετάζουμε το είδος του φαρμάκου και τη χρονική διάρκεια χορήγησης, για να αντιληφθούμε αν η διάρροια ήταν ιογενούς ή βακτηριακής αιτιολογίας. Για την επιλογή ή απόρριψη του δότη, βλέπε και «ΔΙΑΡΡΟΙΑ» και «ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΤΙΔΑ».

ΑΝΤΙΔΙΟΥΡΗΤΙΚΗ ΟΡΜΟΝΗ: Μόνιμος αποκλεισμός του δότη.

ΑΝΤΙΕΛΜΙΝΘΙΚΑ: Ο δότης γίνεται δεκτός 1 εβδομάδα μετά το πέρας της αγωγής.

ΑΝΤΙΕΜΕΤΙΚΑ-ΑΝΤΙΔΙΕΓΓΙΚΑ (ANTIVOM, BETASERC, DRIMEN, EMEND, EMETOSTOP, RIBRAIN, SIBELIUM, STUGERON, TRAVELGUM, VASTAREL, VERTIGO-VOMEX, VOMEX, KYTRIL):

Ανάλογα με την υποκείμενη πάθηση-κατάσταση:

Αποδοχή του δότη, αν επρόκειτο για ναυτία σε ταξίδι, ο δότης είναι καλά και δεν πρόκειται να οδηγήσει αμέσως μετά την αιμοδοσία.

Αναβολή της αιμοδοσίας, αν ο δότης τα έλαβε για παρόξυνση αυχενικού συνδρόμου ή για γαστρεντερίτιδα.

Αναβολή της αιμοδοσίας, αν ο δότης τα έλαβε για πρόληψη ή θεραπεία παρενεργειών ακτινοβολίας ή χημειοθεραπείας.

ΑΝΤΙΕΠΙΛΗΠΤΙΚΑ: Οι απόψεις δίστανται. Βλέπε «ΕΠΙΛΗΨΙΑ».

ΑΝΤΙΕΡΠΗΤΙΚΑ: Ο δότης δεν γίνεται δεκτός κατά τη διάρκεια της θεραπείας.

Βλέπε και «ΕΡΠΗΣ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ» ή «ΕΡΠΗΣ ΕΠΙΧΕΙΛΙΟΣ».

ΑΝΤΙΘΥΡΕΟΕΙΔΙΚΑ: Ο δότης δεν γίνεται δεκτός κατά τη διάρκεια της θεραπείας. Σύμφωνα με τον American Red Cross, μπορεί να γίνει δεκτός ο δότης, αν μετά 6 μήνες υπό αγωγή για καλοήγη νόσο του θυρεοειδούς, έχει καταστεί ευθυρεοειδικός. Κατ' άλλους (είναι και πρόταση Κ. Αίματος ΑΧΕΠΑ), αναβάλλεται η αιμοδοσία για **2 χρόνια μετά το τέλος της θεραπείας** με αντιθυρεοειδικά φάρμακα και εφόσον τότε είναι ρυθμισμένος ο αιμοδότης (πρέπει να διαθέτει πρόσφατο έλεγχο) και να έχει αποκλειστεί κακοήθεια.

Επί αμφιβολίας για το χρονικό διάστημα (παρέλευση διαιτίας από τη διακοπή του φαρμάκου), επειδή οι θειοαμίδες (Propylthiouracil, Methimazole) ανήκουν στην κατηγορία D των τερατογόνων, δεν γίνονται παράγωγα και τα ερυθρά φροντίζουμε να μη χορηγηθούν σε έγκυο.

Βλέπε και «ΘΥΡΕΟΕΙΔΗΣ».

ΑΝΤΙΣΤΑΜΙΝΙΚΑ: Δεκτός ο δότης, αν τα έλαβε για προληπτικούς λόγους, δεν έχει συμπτώματα την ώρα της εξέτασης και δεν παρουσιάζει παρενέργειες (π.χ. υπνηλία).

Αν ο δότης έχει συμπτώματα, αναβολή της αιμοδοσίας, για χρονικό διάστημα αναλόγως της αιτίας. Βλέπε και «ΑΛΛΕΡΓΙΑ».

ΑΝΤΙΚΑΠΝΙΣΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Επί λήψης υποκατάστατων νικοτίνης (NICORETTE, NICOTINELLE, NIQUITIN), αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν υπάρχουν συμπτώματα κατά τη χρήση τους (πονοκέφαλοι, ζάλη κ.λπ.) μέχρις ότου τελειώσει η θεραπεία.

Αν δεν υπάρχουν συμπτώματα, ο δότης μπορεί να γίνει δεκτός μακράν της τελευταίας δόσης (τουλάχιστον 4 ώρες).

Επί λήψης άλλου τύπου φαρμάκων για διακοπή καπνίσματος (Βαρενεκλίνη-CHAMPIX/CHANTIX, Βουπροπιόνη-ZYBAN, TABEX) αναβάλλεται η αιμοδοσία για όσο διάστημα γίνεται η θεραπεία.

ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΑ: Βλέπε «ΑΝΤΙΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ».

ΑΝΤΙΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΑ: Οι απόψεις διίστανται.

Κατά American Red Cross, δεκτοί οι δότες αδιακρίτως.

Κατά το Ε.ΚΕ.Α, αποκλείονται όσοι κάνουν συστηματικά χρήση, ενώ γίνονται δεκτοί όσοι κάνουν χρήση περιστασιακά.

Πρόταση: Αποκλείονται όσοι κάνουν συστηματικά χρήση ή έχουν κάνει πολύ πρόσφατα και διέκοψαν την αγωγή με δική τους πρωτοβουλία.

Αν η διακοπή έγινε με οδηγίες του θεράποντα ιατρού και ο δότης είναι ασυμπτωματικός, γίνεται δεκτός για ολικό αίμα, χωρίς να παραχθούν αιμοπετάλια. Αν πρόκειται να παραχθούν αιμοπετάλια, ισχύουν κανόνες αναβολής, ανάλογα με την κατηγορία του φαρμάκου.

Άρα για όσους κάνουν χρήση περιστασιακά, ρωτάμε πότε πήραν την τελευταία δόση και συμβουλευόμαστε για το διάστημα αποκλεισμού τις οδηγίες με βάση την ενεργό ουσία. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται στα τρικυκλικά αντικαταθλιπτικά (amitriptyline, imipramine) που ανήκουν στην κατηγορία D εμβρυοτοξικών φαρμάκων.

Πρόσφατη μελέτη έδειξε αυξημένο κίνδυνο συγγενών διαμαρτιών στα βρέφη μητέρων που πήραν παροξετίνη (Seroxat) και φλουοξετίνη (Prozac) στις αρχές της κύησης.

Βλέπε και «ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ- SSRIs» και «ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΟΡΑΔΡΕΝΑΛΙΝΗΣ» και «ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΩΝ».

ΑΝΤΙΑΕΪΣΜΑΝΙΑΚΑ: Ο δότης απορρίπτεται λόγω της νόσου και όχι λόγω λήψης φαρμάκων: άλατα αντιμονίου (Glucantime, Antimony salts), αζόλες, πενταμιδίνη, αμφοτερικίνη, αλλοπουρινόλη, παρομομυκίνη.

Βλέπε «ΛΕΪΣΜΑΝΙΑΣΗ».

ΑΝΤΙΑΠΗΛΑΙΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: Βλέπε «ΣΤΑΤΙΝΕΣ», «ΦΙΜΠΡΑΤΕΣ» και «Ω-3».

ΑΝΤΙΑΥΣΣΙΚΟ ΕΜΒΟΛΙΟ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1 χρόνο, εάν το εμβόλιο έγινε μετά από δάγκωμα ύποπτου ή επιβεβαιωμένα πάσχοντος ζώου.

ΑΝΤΙΑΥΣΣΙΚΟΣ ΟΡΟΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 3 μήνες, εκτός εάν έχει γίνει και το εμβόλιο, οπότε η αναβολή είναι 1 χρόνος.

ΑΝΤΙΜΥΚΗΤΙΑΣΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ: Εξετάζεται η αιτία λήψης τους και αν υπάρχει συστηματική νόσος που ευνοεί τις μυκητιάσεις.

Επί **δερματικής μυκητίασης**, επιτρέπεται η αιμοδοσία, εάν το σημείο φλεβοκέντησης είναι καθαρό και γίνεται μόνο τοπική χρήση αντιμυκητιασικών.

Επί **κολπικής μυκητίασης**, επιτρέπεται η αιμοδοσία, εάν έχουν ιαθεί πλήρως οι τυχόν βλάβες και η δότρια είναι ασυμπτωματική.

Επί **μυκητίασης στόματος**, επιτρέπεται η αιμοδοσία, εάν έχουν ιαθεί πλήρως οι τυχόν βλάβες και ο δότης είναι ασυμπτωματικός.

Επί **ονυχομυκητίασης**, εάν γίνεται αγωγή από το στόμα, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 2 εβδομάδες μετά το τέλος της θεραπείας.

Εάν ο δότης αναφέρει **υποτροπιάζουσες μυκητιάσεις**, αναβάλλεται η αιμοδοσία και παροτρύνεται ο δότης να υποβληθεί σε έλεγχο για αποκλεισμό υποκείμενης νόσου.

ΑΝΤΙΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ: Αποκλείονται οι υποψήφιοι δότες, για όσο διάστημα κάνουν την αγωγή και επί αρκετό διάστημα μετά το πέρας της αγωγής.

Επί αναφερόμενης λήψης στο παρελθόν, ο δότης αποκλείεται οριστικά, αν τα έλαβε για νόσημα του αίματος (λέμφωμα, λευχαιμία). Για τις υπόλοιπες περιπτώσεις εξετάζεται το είδος του νεοπλασματος, πόσο διάστημα παρήλθε από το πέρας της αγωγής και η κατάσταση του δότη την ώρα της εξέτασης.

Βλέπε και «ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ».

ΑΝΤΙΟΞΙΝΑ (ALUDROX, SIMECO, PEPSAMAR, ALCAMEX, MILK OF MAGNESIA, MAALOX, OXAIINE, TITRALAC, TALCID, FELFAR, RIOPAN):

Επιτρέπεται η αιμοδοσία, εάν λαμβάνονται για **μέτριου βαθμού δυσπεψία** ή γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, **δεν υπάρχει έλκος ή λοίμωξη από H.Pylori και ο δότης δεν έχει συμπτώματα τουλάχιστον το τελευταίο διάστημα.**

Δεκτός ο δότης, αν γνωρίζει ότι είχε **λοίμωξη από H.Pylori**, για την οποία έλαβε επιτυχώς ειδική αγωγή εκρίζωσης.

Αποκλείεται ο δότης, αν γνωρίζει ότι έχει **λοίμωξη από H.Pylori**, για την οποία δεν έχει λάβει ειδική αγωγή εκρίζωσης.

Βλέπε και «**ΕΛΚΟΣ ΔΩΔΕΚΑΔΑΚΤΥΛΟΥ**» και «**ΕΛΚΟΣ ΣΤΟΜΑΧΟΥ**».

ΑΝΤΙΠΑΧΥΝΤΙΚΑ-ΧΑΠΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣ: Οι γνώμες διίστανται. Κατά American Red Cross, οι δότες γίνονται δεκτοί αδιακρίτως κατηγορίας φαρμάκου. Το Ε.ΚΕ.Α και το δικό μας Κέντρο συντάσσονται με την γνώμη των περισσότερων Υπηρεσιών Αιμοδοσίας και απορρίπτουν όσους λαμβάνουν κατασταλτικά όρεξης (βλέπε παρακάτω σκευάσματα αυτής της κατηγορίας).

Γίνονται δεκτοί οι δότες που λαμβάνουν αναστολείς λιπάσης ή βοηθητικά διαίτης με άλλου τύπου δράση.

Πρέπει να είμαστε επιφυλακτικοί στην περίπτωση που ο δότης αναφέρει ότι έχει λάβει σκευάσματα από το διαδίκτυο, με άγνωστες παρενέργειες ή μη τεκμηριωμένη δράση.

ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΑ ΟΡΕΞΗΣ:

Phentermine (ADIPEX-P, SUPRENZA)

Phentermine/ Topiramate (QSYMIA QNEXA)

Phentermine/Fenfluramine (FEN-PHEN): έχει αποσυρθεί στις ΗΠΑ)

Fenfluramine (PONDIMIN, PONDERAX ,ADIFAX)

Dexfenfluramine (REDUX: έχει αποσυρθεί στις ΗΠΑ)

Sibutramine (REDUCTIL, MERIDIA): έχει αποσυρθεί στις ΗΠΑ και αλλού.

Phendimetrazine (BONTRIL PDM, BONTRIL SR)

Methamphetamine (DESOXYN)

Benzphetamine (DIDREX)

Diethpropion Bupropion hydr./Naltrexone hydr. (CONTRAVE)

Hoodia gordonii

ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΛΙΠΑΣΗΣ: Orlistat (XENICAL)

ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΑΛΛΟΥ ΤΥΠΟΥ ΔΡΑΣΗΣ:

Pramlintide (SYMLIN)

Rimonabant (ACOMPLIA)

Metformin (GLUCOPHAGE)

Exenatide (BYETTA)

Lorcaserin (BELVIQ)

ΑΝΤΙΠΗΚΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: Αν ο δότης λαμβάνει αντιπηκτική αγωγή, οποιουδήποτε είδους, **την ώρα της εξέτασης**, αναβάλλεται η αιμοδοσία και εξετάζεται η αιτία.

Αν η λήψη έγινε στο παρελθόν, εξετάζεται η αιτία:

- Αποκλείονται οριστικά άτομα που έλαβαν αγωγή λόγω καρδιαγγειακής νόσου.
- Αποκλείονται άτομα με ιστορικό υποτροπιάζουσας φλεβικής θρόμβωσης, κυρίως αν έχουν εμφανίσει θρόμβωση σε **άνω άκρο**, από το φόβο μήπως προκληθεί νέα θρόμβωση από την εφαρμογή πίεσης στο βραχίονα.
- Αποκλείονται οριστικά, αν έχουν επανειλημμένες προσβολές και ακολουθούν περιστασιακά αντιπηκτική αγωγή.
- Σε μονήρη πρόσφατη προσβολή, εξετάζουμε την αιτία και αναβάλλουμε την αιμοδοσία για 6 μήνες μετά την πλήρη ίαση.

Βλέπε και «**ΘΡΟΜΒΩΣΗ**» και «**ΦΛΕΒΙΚΗ ΘΡΟΜΒΩΣΗ**» και «**ΘΡΟΜΒΟΦΙΛΙΑ**» και «**SINTROM**» και «**ΚΟΥΜΑΡΙΝΙΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ**».

ΑΝΤΙΡΕΤΡΟΙΚΑ: Αποκλείονται οριστικά δότες που έχουν λάβει ή λαμβάνουν αντιρετροϊκή αγωγή για HIV λοίμωξη.

ΑΝΤΙΣΥΛΛΗΠΤΙΚΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν λαμβάνονται για αντισύλληψη. Αν λαμβάνονται θεραπευτικά για ορμονική ρύθμιση (π.χ. πολυκυστικές ωοθήκες),

αναβάλλεται η αιμοδοσία για όσο διάστημα διαρκεί η θεραπεία. Το φρέσκο κατεψυγμένο πλάσμα εμφανίζει πρασινωπή χροιά στην περίπτωση κάποιων αντισυλληπτικών. Αν αυτό συμβεί, δεν υπάρχει αντένδειξη μετάγγισης, με εξαίρεση εγκύους και παιδιά.

ΑΝΤΙΤΕΤΑΝΙΚΟ ΕΜΒΟΛΙΟ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για τουλάχιστον **48 ώρες**, αν το εμβόλιο χορηγήθηκε προληπτικά, χωρίς τραυματισμό.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, εξετάζεται η αιτία για την οποία χορηγήθηκε.

Δεν γίνεται δεκτός ο δότης, εάν υπάρχει λύση της συνεχείας του δέρματος ή πρόσφατο ατύχημα με πιθανό τραυματισμό κρανίου ή ενδοκοιλιακού σπλάχνου.

ΑΝΤΙΤΕΤΑΝΙΚΟΣ ΟΡΟΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για τουλάχιστον **4 εβδομάδες** και ανάλογα με την αιτία για την οποία χορηγήθηκε.

Βλέπε και «ΑΝΤΙΤΕΤΑΝΙΚΟ ΕΜΒΟΛΙΟ».

ΑΝΤΙΥΠΕΡΤΑΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία σε θεραπεία με διουρητικά (**FLUDEX, HYGROTON, LASIX, MODURETIC, ALDACTONE, MANNITOL**), εφόσον δεν υπάρχουν καρδιαγγειακά προβλήματα και ο δότης δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση.

Επιτρέπεται η αιμοδοσία σε δότες που λαμβάνουν:

- ανταγωνιστές υποδοχέων αγγειοτασίνης II (**MICARDIS, APROVEL, KARVEA, ATACAND**)

- αναστολείς μετατρεπτικού ενζύμου αγγειοτασίνης (**CAPOTEN, ZESTRIL, COVERSYL**)

- φάρμακα με κεντρική δράση (**CATAPRESAN, ALDOMET**)

- α-αδρενεργικούς αποκλειστές (**HYDRIN**)

Αποκλείεται η αιμοδοσία σε δότες που ρυθμίζονται με β-blockers (**TENORMIN, NEOCARDON, CARVEPEN, LOPRESOR, LOBIVON, VISCEN, INDERAL, SELECTOL**) και έχουν λιγότερους από 60 σφυγμούς /λεπτό (**2004/33EK**) την ώρα της εξέτασης ή ορθοστατική υπόταση.

Αποκλείονται άτομα με κακοήγη υπέρταση (**2004/33EK**).

Βάσει των ισχυουσών διατάξεων της FDA και American Red Cross, δεκτοί οι δότες αδιακρίτως.

Με τα κριτήρια επιλεξιμότητας NMDP δεν γίνονται δεκτοί ως δότες μυελού οστών άτομα που λαμβάνουν αγωγή με β-blockers.

Πρόταση:

Ρωτάμε τους δότες τι πίεση έχουν συνήθως, αν είναι συνεπείς με την αγωγή, τότε έκαναν καρδιολογικό έλεγχο.

Εξετάζουμε την αρτηριακή πίεση όχι μόνο σε καθιστική αλλά και στην όρθια στάση.

Αν ρυθμίζονται με β-blockers, έχουν περισσότερους από 60 σφυγμούς /λεπτό, δεν εμφανίζουν ορθοστατική υπόταση και απέχει κάποιες ώρες η λήψη, επιτρέπεται η αιμοδοσία.

Αν παίρνουν περισσότερα των **τριών φαρμάκων** ή η λήψη έγινε **εντός του τελευταίου τετραώρου** ή εμφανίζουν **πτώση της αρτηριακής πίεσης στην όρθια στάση** ή έχουν **στεφανιαία νόσο**, οι δότες δεν γίνονται δεκτοί.

Η Atenolol (συμπαθητικολυτικό), οι αναστολείς του μετατρεπτικού ενζύμου αγγειοτασίνης και οι ανταγωνιστές των υποδοχέων αγγειοτασίνης II ανήκουν στην κατηγορία D εμβρυοτοξικών φαρμάκων.

Λόγω της εμβρυοτοξικότητας, οι δότες που παίρνουν αυτά τα φάρμακα γίνονται δεκτοί κατά τη διάρκεια λήψης του φαρμάκου, δεν παρασκευάζονται όμως παράγωγα και τα ερυθρά χορηγούνται πλυμένα.

ΑΝΤΙΦΛΕΓΜΟΝΩΔΗ: Εξετάζεται η αιτία λήψης στεροειδών και μη στεροειδών.

Σε συστηματική χρήση στεροειδών λόγω υποκειμένου συστηματικού νοσήματος, αποκλείονται οι δότες οριστικά. Βλέπε και «**KOPTIZONH**».

Για τα μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη, βλέπε και καταχώρηση με το όνομα της δραστικής ουσίας.

Δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο και παιδί.

ΑΝΤΙΦΩΣΦΟΛΙΠΙΔΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ: Ο δότης δεν γίνεται δεκτός.

Βλέπε και «ΘΡΟΜΒΩΣΗ».

ΑΝΤΙΧΟΛΙΝΕΣΤΕΡΑΣΗ (AMBENONIUM): Μόνιμος αποκλεισμός του δότη επί λήψης για μυασθένεια Gravis.

ΑΝΤΨΥΧΩΣΙΚΑ (ALOPERIDIN, DOGMATYL, LARGACTIL κ.λπ.):

Αποκλείονται οι δότες από αιμοδοσία.

Βλέπε και καταχώρηση με το όνομα της δραστικής ουσίας.

ΑΠΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ: Κατά μερικούς, σε περίπτωση πρόσφατης θεραπείας απευαισθητοποίησης με ενέσεις, αποκλείονται οι δότες για τουλάχιστον **72 ώρες από την τελευταία ένεση** και γίνονται δεκτοί, εφόσον δεν έχουν συμπτώματα.

Πρόταση: Να γίνεται δεκτός ο δότης μετά από ένα **τετράμηνο** από την τελευταία συνεδρία και εφόσον δεν έχει συμπτώματα.

ΑΠΝΟΙΑ: Βλέπε «ΥΠΝΙΚΗ ΑΠΝΟΙΑ».

ΑΠΟΒΟΛΗ: Βλέπε «ΑΜΒΛΩΣΗ».

ΑΠΟΙΟΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ: Εξετάζεται το αίτιο. Αν ο δότης γίνει δεκτός, εξετάζεται η αρτηριακή πίεση πρώτα σε καθιστική και μετά σε όρθια θέση, για αποκλεισμό ορθοστατικής υπότασης. Αν ο δότης λαμβάνει θεραπεία, δεν παρασκευάζονται παράγωγα και η μονάδα δεν χορηγείται σε έγκυο ή παιδί.

ΑΠΟΣΤΗΜΑ: Σε **δερματικό** απόστημα, επιτρέπεται η αιμοδοσία 2 εβδομάδες μετά το τέλος της αντιβίωσης και εφόσον έχει επουλωθεί πλήρως η πληγή και ο υποψήφιος δότης αισθάνεται καλά. Σε απόστημα **σπλάχνων**, εξετάζεται η αιτία και τυχόν υποκείμενο νόσημα και η αναβολή της αιμοδοσίας είναι μεγαλύτερης διάρκειας. Σε **οδοντικό** απόστημα, βλέπε «ΟΔΟΝΤΙΚΟ ΑΠΟΣΤΗΜΑ».

ΑΡΘΡΙΤΙΑ: Εξετάζεται η αιτία.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν η αρθρίτιδα είναι αδιάγνωστη, σοβαρή ή οξεία.

Αν ο δότης κάνει συστηματική θεραπεία, αναβάλλεται η αιμοδοσία τουλάχιστον για όσο διάστημα διαρκεί η θεραπεία.

Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν πρόκειται για οστεοαρθρίτιδα. Αν ο δότης παίρνει μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη, γίνεται δεκτός, αλλά δεν γίνονται παράγωγα και δεν χορηγείται το αίμα σε έγκυο και παιδί.

Επί ενδοαρθρικής έγχυσης, επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά από 4 μήνες και όχι ενωρίτερα, παρόλο που είναι γνωστό ότι οι ιατροί χρησιμοποιούν βελόνες μιας χρήσης και προηγείται καλή αποστείρωση του δέρματος.

Βλέπε και «ΟΣΤΕΟΑΡΘΡΙΤΙΑ».

ΑΡΘΡΙΤΙΑ ΟΥΡΙΚΗ: Βλέπε «ΟΥΡΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΑ».

ΑΡΘΡΙΤΙΑ ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΗΣ: Βλέπε «ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΗΣ ΑΡΘΡΙΤΙΑ».

ΑΡΘΡΙΤΙΑ ΣΗΠΤΙΚΗ: Βλέπε «ΣΗΠΤΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΑ».

ΑΡΘΡΙΤΙΑ ΨΩΡΙΑΣΙΚΗ: Βλέπε «ΨΩΡΙΑΣΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΑ».

ΑΡΡΥΘΜΙΑ: Αναβάλλεται η αιμοληψία σε υποψήφιο δότη που εμφανίζει αρρυθμία κατά την ώρα της εξέτασης και παραπέμπεται ο δότης για έλεγχο. Αποκλείεται δότης με γνωστή κολπική μαρμαρυγή, κολπικό πτερυγισμό, γνωστό παραπληρωματικό δεμάτιο ή καρδιοπάθεια ή ευρισκόμενος σε αγωγή.

ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ: Δεκτά όρια συστολικής πίεσης **100-180 mmHg** και διαστολικής **50-100mmHg**. Υποψήφιοι δότες με διαστολική πάνω από 100 mmHg ή κάτω από 50 mmHg γίνονται δεκτοί μόνο μετά από εκτίμηση του γιατρού.

Αν υπάρχει αναφερόμενη υπέρταση υπό διερεύνηση, αναβάλλεται η αιμοδοσία.

Αν ο δότης εμφανίζει συστολική αρτηριακή πίεση κατά την εξέταση κάτω **από 120 mmHg**, γίνεται δεκτός αν δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση ούτε στο ιστορικό του ούτε την ώρα της εξέτασης. Αν εμφανίσει πολύ μικρή πτώση στην ορθία στάση και ισχυρίζεται ότι δεν εμφανίζει ζάλη κατά την έγερση στην ορθία θέση, τον επανεξετάζουμε εντός μισής ώρας, μετά από λήψη χυμού.

Αν ο δότης εμφανίζει συστολική αρτηριακή πίεση κατά την εξέταση **90-100 mmHg**, μπορεί να γίνει δεκτός, αν γνωρίζει ότι πάντα η αρτηριακή του πίεση είναι τόσο χαμηλή και δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση ούτε στο ιστορικό του ούτε την ώρα της εξέτασης.

Αν ο δότης αναφέρει διαφορά αρτηριακής πίεσης στα δύο άκρα, εξετάζουμε την αρτηριακή πίεση και στα δύο άκρα και αποφασίζουμε αν θα αιμοδοτήσει.

Αν λαμβάνει αγωγή, βλέπε και «**ΑΝΤΙΥΠΕΡΤΑΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**».

Επί ατόμων που γνωρίζουν ότι έχουν το *σύνδρομο της λευκής μπλούζας*, είμαστε καθησυχαστικοί ότι θα αιμοδοτήσουν και εξετάζουμε την πίεσή τους και δεύτερη ή τρίτη φορά, αν χρειαστεί.

ΑΣΒΕΣΤΙΟ: Εξετάζεται η αιτία χορήγησης.

Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν λαμβάνεται για πρόληψη ή θεραπεία οστεοπενίας και οστεοπόρωσης και πρόκειται για αμιγές σκεύασμα.

Βλέπε και «**ΟΣΤΕΟΠΕΝΙΑ**» και «**ΟΣΤΕΟΠΩΡΩΣΗ**».

ΑΣΘΜΑ: Αποκλείεται ο δότης, αν έχει χρόνια συμπτώματα ή πρόβλημα από το καρδιαγγειακό σύστημα (χρόνιο βρογχικό άσθμα ή καρδιακό άσθμα).

Δεκτός, αν υπάρχει ιστορικό αλλεργικού άσθματος κατά την παιδική ηλικία, χωρίς λήψη άλλης θεραπείας παρά μόνον εισπνοών με βρογχοδιασταλτικά και χωρίς προσβολή κατά τα τελευταία έτη.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία, σε περίπτωση αδιευκρίνιστης αιτίας και κυρίως αν πρωτοεμφανίστηκε το άσθμα σε μεγάλη ηλικία (υποψία καρδιογενούς αιτιολογίας).

ΑΣΚΗΣΗ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία μόνο αν έχει προηγηθεί ελαφρά άσκηση και δεν έχει καταπονηθεί ο δότης. Σε αθλητές, επιτρέπεται άσκηση (προπόνηση) 24 ώρες μετά την αιμοδοσία.

ΑΣΠΙΡΙΝΗ: Άτομα που έχουν πάρει ασπιρίνη τις τελευταίες **5 μέρες** (κατ' άλλους μόνο 3) δεν γίνονται δεκτά ως δότες αιμοπεταλίων, ενώ μπορούν να δώσουν ολικό αίμα, χωρίς να γίνουν παράγωγα.

Αν η ασπιρίνη λαμβάνεται συστηματικά, στο πλαίσιο αντιπηκτικής αγωγής, αποκλείεται η αιμοδοσία επ' αόριστον.

Αν λαμβάνεται σε μακροχρόνια βάση για συστηματικές χρόνιες νόσους, αποκλείεται η αιμοδοσία δια βίου.

ΑΤΟΠΙΚΗ ΔΕΡΜΑΤΙΤΙΔΑ: Βλέπε «**ΔΕΡΜΑΤΙΤΙΔΑ**».

ΑΤΥΧΗΜΑ: Εξετάζεται, αν το ατύχημα είχε σχέση με κρανιοεγκεφαλική κάκωση ή μονιμότερες βλάβες που μπορεί να αποκλείσουν την αιμοδοσία.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία, εάν υπάρχει λύση της συνεχείας του δέρματος ή τραυματισμός κρανίου ή κάκωση ενδοκοιλιακού σπλάχνου.

Επιτρέπεται, αν ο δότης είναι καλά, δεν χρήζει παρακολούθησης γιατρού, δεν παίρνει φάρμακα και τυχόν τραύμα από το ατύχημα έχει επουλωθεί πλήρως.

Αν ο δότης έκανε αντιτετανικό ορό, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 εβδομάδες.

Αν έκανε αντιτετανικό εμβόλιο, βλέπε και «**ΑΝΤΙΤΕΤΑΝΙΚΟ ΕΜΒΟΛΙΟ**».

Σε κάταγμα που δεν χρειάστηκε χειρουργική ανάταξη, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης.

Επί χειρουργικής αντιμετώπισης κακώσεων από το ατύχημα (έστω και απλή συρραφή τραύματος) ή μετάγγισης αίματος ή/και παραγώγων, αναβάλλεται η αιμοδοσία για τουλάχιστον 4 μήνες.

Βλέπε και «**ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ**».

ΑΥΞΗΤΙΚΗ ΟΡΜΟΝΗ: Αποκλείονται οριστικά όσοι πήραν ανθρώπινη αυξητική ορμόνη, λόγω του κινδύνου της νόσου Creutzfeldt-Jacob.

Δεκτοί όσοι πήραν συνθετική αυξητική ορμόνη (κυκλοφόρησε μετά το 1985).

ΑΥΤΙΑ-ΤΡΥΠΗΜΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες μετά το τρύπημα, κυρίως εάν ο δότης ή εμείς δεν είμαστε σίγουροι ότι τα σύνεργα που χρησιμοποιήθηκαν ήταν μιας χρήσης.

ΑΥΤΟΑΝΟΣΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ (θυρεοειδίτιδα Hashimoto, ρευματοειδής αρθρίτιδα, ερυθηματώδης λύκος, σκληροδερμία, σαρκοειδωση, δερματομυοσίτιδα κ.λπ.): Αποκλείονται οριστικά δότες με προσβολή περισσότερων του ενός οργάνων. Βλέπε και ξεχωριστά για το καθένα νόσημα.

Για λεύκη και ψωρίαση, βλέπε «ΛΕΥΚΗ» και «ΨΩΡΙΑΣΗ».

ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΚΟΣ ΙΔΕΑΣΜΟΣ: Χρειάζονται λεπτοί χειρισμοί, προκειμένου να αποφασιστεί αν ο δότης είναι κατάλληλος ή όχι για αιμοδοσία. Σε περίπτωση απόρριψης θα πρέπει να σιγουρευτούμε ότι ο δότης δεν θα φύγει απογοητευμένος, γεγονός που θα επιτείνει το πρόβλημά του.

ΑΥΧΕΝΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία σε άτομα με αυχενικό σύνδρομο με πρόσφατες εκδηλώσεις ή με πρόσφατη θεραπεία.

Επιτρέπεται, αν οι προσβολές δεν είναι συχνές και η τελευταία απέχει περισσότερο από ένα δίμηνο, εφόσον δεν υπάρχει ορθοστατική υπόταση κατά την ώρα της εξέτασης (εξετάζουμε την αρτηριακή πίεση του δότη πρώτα σε καθιστική θέση και ανεξαρτήτως τιμής, την επανεξετάζουμε και σε όρθια θέση). Συνιστούμε στο δότη, μετά την αιμοδοσία να μη σηκωθεί απότομα και να μην οδηγήσει αμέσως.

Αποκλείεται η αιμοδοσία σε άτομα με συχνές υποτροπές και κύρια εκδήλωση ίλιγγο.

ΑΦΑΙΜΑΞΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ: Θεραπευτικές αιμοληψίες στο χώρο συλλογής αίματος πρέπει να απαγορεύονται κατά την ώρα συλλογής αίματος από δότες. Σε άλλες ώρες μπορεί να γίνονται στον ίδιο χώρο με εφαρμογή ειδικού πρωτοκόλλου. Κάποια άτομα που έχουν οδηγίες από θεράποντες ιατρούς για θεραπευτική αφαίμαξη (δευτεροπαθής πολυκυτταραιμία, ιδιοπαθής αιμοχρωμάτωση), μπορεί να γίνουν δεκτά ως δότες ολικού αίματος και το αίμα τους να χρησιμοποιηθεί σε ασθενή με τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή της Υπηρεσίας Αιμοδοσίας.

Βλέπε και «ΑΙΜΟΧΡΩΜΑΤΩΣΗ».

Απαγορεύεται η χορήγηση σε ασθενή αίματος που προέρχεται από θεραπευτική αφαίμαξη ατόμου με ιδιοπαθή πολυκυτταραιμία.

ΑΦΘΕΣ: Δεκτός ο δότης, μετά την πλήρη ίαση ή 7 μέρες μετά το τέλος θεραπείας. Αποκλείεται η αιμοδοσία, αν οι άφθες είναι αγνώστου αιτιολογίας ή υποτροπιάζουν συχνά ή σχετίζονται με ανοσοκαταστολή.

ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ: Βλέπε στα επιμέρους:

«ΒΛΕΝΟΡΡΟΙΑ», «ΓΟΝΟΡΡΟΙΑ», «ΕΡΠΗΣ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ», «ΟΞΥΤΕΝΗ ΚΟΝΔΥΛΩΜΑΤΑ», «ΣΥΦΙΛΗ», «ΤΡΙΧΟΜΟΝΑΔΕΣ», «ΧΛΑΜΥΔΙΑ».

B

ΒΑΖΟΠΡΕΣΣΙΝΗ: Δεκτός ο δότης, αν είχε λάβει στο παρελθόν για λόγο που δεν υφίσταται πλέον.

ΒΑΡΕΑ ΜΕΤΑΛΛΑ: Επί υποψίας υπέρβασης των ανεκτών ορίων στο αίμα του δότη λόγω επαγγελματικής ή άλλης έκθεσης σε βαρέα μέταλλα, απαιτείται προσοχή να μη χορηγηθεί το αίμα σε έγκυο, δεδομένου ότι ο μεθυλικός υδράργυρος είναι

τερατογόνος και ο μόλυβδος μπορεί να προκαλέσει ενδομήτριο θάνατο ή καθυστέρηση ανάπτυξης.

ΒΑΡΟΣ-ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ: Το λαμβανόμενο αίμα δεν πρέπει να υπερβαίνει το 13% του όγκου του αίματος του δότη, ενώ το συνοδό δείγμα δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 30 ml **(2004/33ΕΚ)**.

Για αυτό το λόγο, στη χώρα μας επιτρέπεται να αιμοδοτούν μόνο άτομα με βάρος άνω των 50 κιλών, επειδή οι ασκοί περιέχουν συγκεκριμένη ποσότητα αντιπηκτικού κατάλληλη για λήψη 450+-45ml αίματος.

Στην Κίνα και σε άλλες χώρες, άτομα με λιγότερο από 50 κιλά μπορούν να αιμοδοτούν, διότι χρησιμοποιούνται ασκοί με ποσότητα αντιπηκτικού κατάλληλη για λήψη 300 ml αίματος.

Για άτομα με μεγάλο σωματικό βάρος υπάρχουν διαφορετικές απόψεις από χώρα σε χώρα και από μία Υπηρεσία Αιμοδοσίας σε άλλη. Ως κριτήριο χρησιμοποιείται ο Δείκτης Μάζας σώματος (BMI), που ορίζεται ως ο λόγος του σωματικού βάρους (σε κιλά) προς το ύψος (σε μέτρα) στο τετράγωνο π.χ. Δότης 80 κιλών και ύψος 1,85 μέτρα, έχει **BMI: $80/1,85^2=23,4$** .

Υπέρβαρο θεωρείται το άτομο με BMI>25, ενώ παχύσαρκο με BMI >30.

Στις περισσότερες Υπηρεσίες Αιμοδοσίας (και στη δική μας), αποκλείονται από αιμοδοσία άτομα με κακοήγη παχυσαρκία (BMI>50). Για άτομα με BMI 30-49, την απόφαση λαμβάνει ο ιατρός, συνεκτιμώντας άλλους παράγοντες (π.χ. τυχόν ενδοκρινολογικές διαταραχές, επιβαρημένη αναπνευστική λειτουργία, αναλογία μυϊκής μάζας προς λίπος, ανθεκτικότητα πολυθρόνας αιμοληψίας κ.λπ.).

ΒΕΛΟΝΙΣΜΟΣ: Στο εξωτερικό αναβάλλεται η αιμοδοσία για **4 έως 12 μήνες**, ανάλογα εάν διενεργείται μοριακός έλεγχος ή όχι (12 μήνες κατά American Red Cross, 6 μήνες κατά Canadian Blood Services).

Στη δική μας Υπηρεσία, αναβολή της αιμοδοσίας για 4 μήνες **(2004/33ΕΚ)**, παρόλο που είναι γνωστό ότι οι βελονιστές ιατροί χρησιμοποιούν βελόνες μιας χρήσης.

ΒΕΝΛΑΦΑΞΙΝΗ (EFEXOR, EFEXOR XR): Βλέπε «ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΟΡΑΔΡΕΝΑΛΙΝΗΣ».

ΒΗΧΑΣ: Ο δότης δεν γίνεται δεκτός, έστω και αν ο ίδιος λέει ότι οφείλεται στο κάπνισμα. Για το διάστημα αναβολής, εξετάζεται η αιτία.

ΒΙΑΓΚΡΑ: Ο δότης γίνεται δεκτός μετά από 12 ώρες από την τελευταία χρήση και υπό τον όρο ότι δεν έχει επικίνδυνη σεξουαλική συμπεριφορά (αλλαγή ερωτικού συντρόφου το τελευταίο τετράμηνο ή περισσότερους του ενός ερωτικούς συντρόφους).

ΒΙΟΨΙΑ ΟΡΓΑΝΩΝ: Αν έγινε βιοψία είτε δια βελόνης είτε ανοικτή, επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν ο δότης είναι και φαίνεται καλά και πάντως 4 μήνες μετά τη βιοψία και εφόσον το αποτέλεσμα της βιοψίας είναι αρνητικό για κακοήθεια.

ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ: Εξετάζεται το είδος και η αιτία λήψης. Αν λαμβάνονται για αβιταμίνωση, αναβάλλεται προσωρινά η αιμοδοσία.

Επί λήψης σκευασμάτων βιταμίνης B, C, D, E, ο δότης γίνεται δεκτός.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Επί λήψης βιταμίνης A, βλέπε παρακάτω «ΒΙΤΑΜΙΝΗ Α».

ΒΙΤΑΜΙΝΗ Α: Επί αναφερόμενης λήψης βιταμίνης A (φυσικές μορφές ή συνθετικά παράγωγα), χρειάζεται πολύ προσοχή να διευκρινιστεί για ποιο σκεύασμα επρόκειτο και ποια ήταν η ημερομηνία τελευταίας λήψης, διότι ο χρόνος αποκλεισμού από αιμοδοσία διαφέρει πολύ από σκεύασμα σε σκεύασμα.

Επί λήψης φυσικών μορφών ή οξειδωμένων παραγώγων βιταμίνης A (π.χ. ρετινόλη, ρετινάλη, ισορετινόλη, β-καροτένιο, ρετινοϊκό οξύ κ.λπ.) από του στόματος ή υπό μορφή αλοιφών, **αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 εβδομάδες μετά την τελευταία δόση**. Το ίδιο ισχύει στην περίπτωση λήψης μικτών σκευασμάτων (AQUASOL, EVIOL A, PHOSPHOVITAM FORT κ.λπ.). Προκειμένου για συνθετικά παράγωγα είναι πολύ

μεγαλύτερος ο χρόνος αποκλεισμού από αιμοδοσία, διότι απελευθερώνονται βραδέως από τους ιστούς και είναι εμβρυοτοξικά, όπως φαίνεται αμέσως παρακάτω.

Τα παράγωγα Βιταμίνης Α TAZAROTEN και ACITRETIN ανήκουν στην κατηγορία Χ εμβρυοτοξικών φαρμάκων.

Τα παράγωγα Βιταμίνης Α ισοτρετινοΐνη και ετρετινοΐνη ανήκουν στην κατηγορία Χ εμβρυοτοξικών φαρμάκων και είναι τερατογόνα.

- **ΑΚΙΤΡΕΚΙΝΗ:** Οι οδηγίες των διαφόρων Υπηρεσιών Αιμοδοσίας διαφέρουν ως προς τον χρόνο αποκλεισμού (**Ε.ΚΕ.Α:** 12 μήνες από την τελευταία δόση, American Red Cross: δια βίου).

Πρόταση: Αποκλεισμός για **3 χρόνια**, όπως συνιστούν και οι FDA και AABB.

- **ΕΤΡΕΤΙΝΑΤΗ (TEGISON, TIGASON):** Αποκλεισμός του δότη δια βίου.

Βλέπε και «ΑΚΙΤΡΕΚΙΝΗ» και «ΕΤΡΕΤΙΝΑΤΗ» και «ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ Α».

ΒΛΕΝΟΡΡΟΙΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία **1 χρόνο** μετά τη θεραπεία και εφόσον ο δότης δεν ανήκει σε ομάδα υψηλού κινδύνου.

ΒΡΟΓΧΙΚΟ ΑΣΘΜΑ: Βλέπε «ΑΣΘΜΑ».

ΒΡΟΓΧΙΤΙΔΑ: Σε οξεία βρογχίτιδα ο δότης γίνεται δεκτός 1 εβδομάδα μετά το τέλος της φαρμακευτικής αγωγής και εφόσον έχουν υποχωρήσει πλήρως τα συμπτώματα και ο δότης αισθάνεται καλά.

Σε σοβαρή χρόνια βρογχίτιδα, ο δότης αποκλείεται οριστικά.

Για την αλλεργική βρογχίτιδα, βλέπε «ΑΛΛΕΡΓΙΑ».

ΒΡΟΓΧΟΔΙΑΣΤΑΛΤΙΚΑ: Εξετάζουμε την αιτία λήψης. Προσοχή: αναβολή της αιμοδοσίας, εάν λαμβάνονται για λοίμωξη αναπνευστικού.

Σε ασυμπτωματικούς δότες με ιστορικό ήπιας μορφής άσθματος που τα έλαβαν με δική τους πρωτοβουλία (προληπτικά), επιτρέπεται η αιμοδοσία, αλλά το αίμα δεν χορηγείται σε εγκύους ή παιδιά.

Επί γνωστής εποχιακής αλλεργικού τύπου ήπιας βρογχίτιδας ή ήπιου άσθματος, επιτρέπεται η αιμοδοσία, εάν δεν πρόκειται για περίοδο έξαρσης. Σε αυτή την περίπτωση, δεν γίνονται παράγωγα και τα συμπτωκνωμένα ερυθρά χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα.

ΒΡΟΓΧΟΚΗΛΗ: Βλέπε «ΘΥΡΕΟΕΙΔΗΣ».

ΒΡΟΥΚΕΛΛΩΣΗ (ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ): Αναβάλλεται η αιμοδοσία για τουλάχιστον 2 χρόνια μετά την πλήρη θεραπεία και ανάρρωση (**2004/33ΕΚ**).

Ακόμη και τότε όλα τα παράγωγα πρέπει να χορηγούνται λευκαφαιρεμένα (διότι υπάρχουν λεμφοκύτταρα πολύ μακρόβια, που μπορεί να φιλοξενούν ενδοκυττάρια τη βρουκέλλα).

Γ

ΓΑΓΓΡΑΙΝΑ: Αποκλείεται ο δότης, εκτός αν πρόκειται για αναφερόμενη γάγγραινα στο παρελθόν από κρυοπαγήματα.

ΓΑΣΤΡΕΚΤΟΜΗ: Αποκλείονται άτομα με κακοήθεια ή ολική γαστρεκτομή. Σε μερική γαστρεκτομή, ο δότης γίνεται δεκτός τουλάχιστον 1 χρόνο αργότερα, εφόσον δεν επρόκειτο για κακοήθεια και είναι εντελώς ασυμπτωματικός.

ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Αποκλείονται όσοι έχουν σοβαρή ενεργό, χρόνια ή υποτροπιάζουσα νόσο (**2004/33ΕΚ**).

ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΤΙΔΑ: Αποκλείονται από αιμοδοσία άτομα με διαγνωσμένο τυφοειδή πυρετό ή χρόνια γαστρεντερίτιδα (φορείς γερσίνιας κ.λπ.) ή φλεγμονή του εντέρου (ελκώδης κολίτιδα, νόσος Crohn).

Σε αναφερόμενη πρόσφατη οξεία γαστρεντερίτιδα:

Κατά American Red Cross, δεκτός ο δότης μετά **μία εβδομάδα από την πλήρη ίαση**, αν επρόκειτο για τροφική δηλητηρίαση ή συμπτώματα διάρκειας μικρότερης του 24ώρου, ενώ, αν επρόκειτο για οξεία γαστρεντερίτιδα, γίνεται δεκτός **3 εβδομάδες** μετά την ανάρρωση.

Σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας Αιμοδοσίας της Νέας Ζηλανδίας, αναβολή της αιμοδοσίας **επί 3 μήνες μετά την πλήρη ανάρρωση από γαστρεντερίτιδα οφειλόμενη σε γερσίνια, καμπυλοβακτηρίδιο, σαλμονέλλα, σιγκέλλα**, ενώ προκειμένου για διάρροια άγνωστης αιτιολογίας, η αναβολή καθορίζεται από τη διάρκεια των συμπτωμάτων. Αν διήρκεσαν λιγότερο από 24 ώρες, αιμοδοσία επιτρέπεται μετά μία εβδομάδα, εφόσον σ' αυτό το διάστημα ο δότης ήταν καλά. Αν τα συμπτώματα διήρκεσαν 24 ή περισσότερες ώρες, αιμοδοσία επιτρέπεται μετά 4 εβδομάδες.

Σύμφωνα με παλαιότερες ελληνικές οδηγίες, σε οξεία διάρροια ο δότης γίνεται δεκτός 2 εβδομάδες μετά την πλήρη θεραπεία.

Πρόταση:

- Να ερωτώνται όλοι οι υποψήφιοι δότες, εάν πέρασαν διάρροια διάρκειας μεγαλύτερης από ένα 24ωρο κατά το τελευταίο εξάμηνο.
- Να ερωτώνται όλοι οι υποψήφιοι δότες, πόσες ώρες έχουν περάσει από το τελευταίο γεύμα τους (απαραίτητο μεσοδιάστημα **περίπου 4 ωρών**).
- Εάν το διαρροϊκό σύνδρομο οφειλόταν σε **γερσίνια ή καμπυλοβακτηρίδιο ή σαλμονέλλα ή σιγκέλλα**, η αιμοδοσία αναβάλλεται **επί 3 μήνες** μετά την πλήρη ανάρρωση. Μετά παρέλευση αυτού του διαστήματος, ο δότης γίνεται δεκτός, αλλά χρειάζεται προσοχή να μη συμπέσει η αιμοληψία με την πέψη (να έχουν παρέλθει περίπου 4 ώρες από το τελευταίο γεύμα).
- Εάν αναφέρει διάρροια διάρκειας μεγαλύτερης του 24ωρου, χωρίς γνωστή αιτία και χωρίς άλλα θορυβώδη συμπτώματα (ψηλός πυρετός, έντονο κοιλιακό άλγος κ.λπ.), ο δότης γίνεται αποδεκτός, εφόσον έχουν περάσει **τουλάχιστον 4 εβδομάδες** και το διάστημα από το τελευταίο γεύμα είναι ικανοποιητικό.
- Αν ο δότης αναφέρει αδιάγνωστη διάρροια διάρκειας μικρότερης του 24ωρου, γίνεται αποδεκτός, εφόσον έχουν περάσει **2 εβδομάδες** και το διάστημα από το τελευταίο γεύμα είναι ικανοποιητικό.
- Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, η μονάδα σημαίνεται **«να χορηγηθεί εντός των πρώτων 3 ημερών»** (ώστε, αν ο δότης φιλοξενεί στο γαστρεντερικό του σύστημα ψυχρόφιλο μικρόβιο και υπήρξε μικροβιαμία την ώρα της αιμοδοσίας, να μην προλάβει να συμβεί σημαντική μικροβιακή ανάπτυξη κατά τη συντήρηση του αίματος στο ψυγείο).

ΓΑΣΤΡΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ: Βλέπε «ΓΑΣΤΡΟΟΙΣΟΦΑΓΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ».

ΓΑΣΤΡΙΤΙΔΑ: Αναβολή επί υποψίας κακοήθειας, γνωστού έλκους και γνωστής μη θεραπευθείσας λοίμωξης από ελικοβακτηρίδιο του πυλωρού (H.P.).

Δεκτοί όσοι δεν έχουν υποκείμενο νόσημα, εμφανίζουν περιοδικά γαστρικά ενοχλήματα που αντιμετωπίζονται μόνο με αντιόξινα, έχουν ελεγχθεί και ευρεθεί αρνητικοί για έλκος και λοίμωξη από ελικοβακτηρίδιο του πυλωρού και είναι ασυμπτωματικοί το τελευταίο διάστημα.

ΓΑΣΤΡΟΟΙΣΟΦΑΓΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ: Επί επιβεβαιωμένης διάγνωσης, χωρίς συνυπάρχουσες νόσους και χωρίς ενεργό λοίμωξη από ελικοβακτηρίδιο του πυλωρού (H.P.), ο δότης γίνεται δεκτός εάν δεν εμφανίζει συμπτώματα την ημέρα της

αιμοληψίας, ακόμη και αν λαμβάνει αγωγή με σκευάσματα τύπου LOSEC, NEXIUM κ.λπ. Σε αυτήν την περίπτωση δεν γίνονται παράγωγα και δεν χορηγούνται τα ερυθρά σε έγκυο και παιδί, εκτός και αν πλυθούν.

ΓΑΣΤΡΟΣΚΟΠΗΣΗ: Βλέπε «ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΗ».

ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ: Ο υποψήφιος δότης πρέπει να έχει όψη υγιούς ατόμου, φυσιολογική θερμοκρασία σώματος και χροιά δέρματος, ενώ δεν πρέπει να έχει ουλές ή δερματικές βλάβες στα πιθανά σημεία φλεβοκέντησης ή ενδείξεις ενδοφλέβιας χρήσης ναρκωτικών.

ΓΕΥΜΑ: Όταν ο δότης πρόκειται να αιμοδοτήσει πρωινές ώρες, πρέπει να έχει πάρει ελαφρύ πρωινό (όχι λιπαρό) και ρόφημα. Όταν πρόκειται να αιμοδοτήσει το απόγευμα, πρέπει να έχουν περάσει περίπου 4 ώρες από κανονικό μεσημεριανό γεύμα και ο δότης να έχει πάρει αρκετά υγρά (για να είναι ασφαλέστερη η αιμοδοσία-αποφυγή λιποθυμίας). Επί αναφερόμενης λήψης αλκοόλ, βλέπε «ΑΛΚΟΟΛ».

ΓΛΑΥΚΩΜΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν γίνεται χρήση μόνον κολλυρίου.

Αν το κολλύριο περιέχει β-blokers, γίνεται ο δότης δεκτός, εφόσον οι σφύξεις είναι περισσότερες από 60/λεπτό και δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση. Το αίμα δεν χορηγείται σε έγκυο ή παιδί.

ΓΛΥΚΟΖΑΜΙΝΗ (ANARTHRIL, DONAROT, GLUCOSAMIL, GLUSAMON): Επί λήψης για αναφερόμενη οστεοαρθρίτιδα, πρέπει να αποκλειστεί αρθρίτιδα φλεγμονώδους ή αυτοάνοσης αιτιολογίας (T.K.E, CRP κ.λπ.), οπότε αποκλείεται η αιμοδοσία. Διαφορετικά, ο δότης γίνεται δεκτός.

Επειδή δεν υπάρχουν επίσημα δεδομένα για την ασφάλεια των σκευασμάτων που κυκλοφορούν, δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή παιδί.

ΓΟΝΑΔΟΤΡΟΠΙΝΗ ΑΝΑΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, τουλάχιστον 4 μήνες μετά το τέλος της θεραπείας και επί απουσίας υποψίας εγκυμοσύνης.

ΓΟΝΑΔΟΤΡΟΠΙΝΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΠΟΦΥΣΗΣ (METRODIN): Αποκλείεται ο δότης οριστικά.

ΓΟΝΟΡΡΟΙΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία **1 χρόνο** μετά τη θεραπεία και εφόσον ο δότης δεν ανήκει σε ομάδα υψηλού κινδύνου. Σε σεξουαλική επαφή με άτομο με γονόρροια, επιτρέπεται η αιμοδοσία μερικούς μήνες μετά την τελευταία επαφή και εφόσον ο δότης είναι ασυμπτωματικός.

ΓΡΙΠΩΔΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΟ: Δεκτός ο δότης, 2 εβδομάδες μετά την υποχώρηση των συμπτωμάτων.

Δεκτός μετά εμβόλιο γρίπης, εφόσον δεν έχει συμπτώματα και δεν υπάρχει επιμόλυνση στο σημείο της ένεσης (**2004/33ΕΚ**).

Δ

ΔΑΓΓΕΙΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ: Δεκτός ο δότης, εφόσον παρουσιάσει πλήρη ίαση και 7 ημέρες μετά το πέρας της αγωγής, ενώ χρειάζεται να παρέλθει ένα τουλάχιστον τετράμηνο από τυχόν μετάγγιση.

ΔΕΚΑΤΙΚΗ ΠΥΡΕΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι διερεύνησης της αιτίας και μετά το πέρας τυχόν θεραπείας.

ΔΕΡΜΑΤΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ: Εξετάζεται το αίτιο πρόκλησης των δερματικών βλαβών. Χρειάζεται να διευκρινιστεί αν πρόκειται για εξανθηματική μολυσματική νόσο ή

άλλο αίτιο. Σε όλες τις περιπτώσεις, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρις πλήρους αποκατάστασης της συνέχειας του δέρματος, για το φόβο εισόδου μικροβίων στην κυκλοφορία.

Βλέπε και «ΑΜΥΧΕΣ», «ΕΚΔΟΡΕΣ», «ΕΞΑΝΘΗΜΑ», «ΟΥΛΕΣ».

ΔΕΡΜΑΤΙΤΙΔΑ: Εξετάζεται η αιτία. Εφόσον δεν αποτελεί αντένδειξη, επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν δεν είναι εκτεταμένη η βλάβη και δεν υπάρχει στην περιοχή της φλεβοκέντησης και γίνεται μόνον τοπική θεραπεία. Επί ατοπικής δερματίτιδας, ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον έχει πλήρως επουλωμένες βλάβες. Δεν παρασκευάζονται όμως παράγωγα και τα ερυθρά χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα.

ΔΗΓΜΑΤΑ ENTOMΩΝ: Διευκρινίζουμε το είδος του εντόμου που τα προκάλεσε (κουνούπια, ψύλλοι, κρότωνα-τσιμπούρια κ.λπ.) καθώς και την περιοχή όπου συνέβησαν.

ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ: Για τσιμπήματα από κουνούπια, ακολουθούμε τις οδηγίες αποκλεισμού από τις αρμόδιες αρχές βάσει των εκάστοτε επιδημιολογικών δεδομένων.

Ακόμα και επί μονήρους βλάβης, αν αυτή φαίνεται επιμολυσμένη, αναβάλλεται η αιμοδοσία. Το ίδιο ισχύει και αν οι βλάβες είναι κνησμώδεις.

Αν συμβούν σε περιοχή προσβεβλημένη από ιό Δυτικού Νείλου, αναβάλλεται η αιμοδοσία για όσο διάστημα υπάρχει αποκλεισμός της περιοχής και εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα μοριακού ελέγχου του αίματος. Ο δότης γίνεται δεκτός, αν δεν προέρχεται ή δεν επισκέφθηκε ενδημική περιοχή και εφόσον δεν φέρει κνησμώδεις ή επιμολυσμένες βλάβες. Βλέπε και «ΙΟΣ ΔΥΤΙΚΟΥ ΝΕΙΛΟΥ (WNV)» και «ΕΛΟΝΟΣΙΑ».

ΚΡΟΤΩΝΕΣ: Προκειμένου για τσιμπήματα από κρότωνα-τσιμπούρια, αναβάλλεται η αιμοδοσία για εύλογο χρονικό διάστημα (6 μήνες έως 2 χρόνια στην Ευρώπη), έως δια βίου (Λατινική Αμερική-babesia).

ΔΗΓΜΑΤΑ ΕΡΠΕΤΩΝ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες τουλάχιστον. Βλέπε και «ΕΡΠΕΤΑ».

ΔΙΑΒΗΤΗΣ: Απορρίπτονται δια βίου όσοι πήραν βόειο ινσουλίνη μετά το 1980, έστω και για λίγο.

Απορρίπτονται όσοι την ώρα της εξέτασης βρίσκονται σε αγωγή με ανασυνδυασμένη ινσουλίνη και για όσο διάστημα κάνουν την αγωγή (**2004/33ΕΚ**).

Για τους υπόλοιπους δότες με διαβήτη, χρειάζεται να σχηματίσουμε εικόνα για την κατάσταση του καρδιαγγειακού συστήματος (ηλικία, χρονική διάρκεια εκδηλώσεων σακχαρώδους διαβήτη, πρόσφατος καρδιολογικός έλεγχος) και το πόσο καλά ρυθμισμένος είναι ο διαβήτης με δίαιτα ή υπογλυκαιμικά φάρμακα (πρωινές τιμές σακχάρου νηστείας, επίπεδα γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης τους τελευταίους μήνες). Χρειάζεται να καταλάβουμε βάσει αγωγής και γευμάτων, αν ο υποψήφιος δότης είναι ή όχι σε φάση ύποπτη για υπογλυκαιμία και να σιγουρευτούμε ότι υπάρχει συνοδό πρόσωπο για την ασφαλή αποχώρησή του.

Συμπερασματικά, επιτρέπεται η αιμοδοσία, εάν ο διαβήτης αντιμετωπίζεται με δίαιτα ή υπογλυκαιμικά φάρμακα, χωρίς εμφάνιση υπογλυκαιμικών επεισοδίων και είναι ρυθμισμένος.

ΔΙΑΔΕΙΠΟΥΣΑ ΧΩΛΟΤΗΤΑ: Αποκλείεται ο δότης.

ΔΙΑΡΡΟΙΑ: Ο δότης ερωτάται πότε είχε διάρροια και εξετάζεται η αιτία.

Αποκλείεται σε χρόνια διάρροια (πιθανώς φλεγμονώδους αιτιολογίας), εκτός αν οφείλεται σε ψυχοκινητικά αίτια (ευερέθιστο έντερο).

Αποκλείεται επί αδιάγνωστης εναλλαγής διάρροιας-δυσκοιλιότητας (πιθανή κακοήθεια).

Βλέπε και «ΑΝΤΙΔΙΑΡΡΟΪΚΑ» και «ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΤΙΔΑ» και «ΕΥΕΡΕΘΙΣΤΟ ΕΝΤΕΡΟ».

ΔΙΑΣΕΙΣΗ: Εξετάζεται η αιτία. Δεκτός ο δότης, όταν έχει ιαθεί πλήρως, δεν έχει άλλες κακώσεις, δεν έχει διαταραχές μνήμης, δεν παίρνει φάρμακα, φαίνεται και αισθάνεται καλά.

Αποκλείεται, αν η διάσειση ήταν απόρροια πτώσης μετά από επιληπτική κρίση.

ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΙΜΟΛΗΨΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΩΝ:

Το ελάχιστο επιτρεπτό διάστημα μεταξύ 2 αιμοληψιών είναι **58 ημέρες** (περίπου 2 μήνες).

Η συχνότητα εξαρτάται από το φύλο και την πληρότητα των αποθηκών σιδήρου του οργανισμού. Οι άνδρες αιμοδότες μπορούν να αιμοδοτούν 4-6/χρόνο και οι γυναίκες προ της εμμηνόπαυσης 2-3/χρόνο και μετά την εμμηνόπαυση 3-4/χρόνο. Οι τακτικοί αιμοδότες μετά από μεγάλο αριθμό αιμοδοσιών κινδυνεύουν να μη μπορούν να αναπληρώσουν την απώλεια σε σίδηρο. Θεωρούνται τακτικοί όσοι άνδρες προσφέρουν 3 ή περισσότερες μονάδες/έτος, γυναίκες προ της εμμηνόπαυσης που προσφέρουν 2 ή περισσότερες μονάδες/έτος καθώς και γυναίκες μετά την εμμηνόπαυση που προσφέρουν 3 ή περισσότερες μονάδες/έτος.

Τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες γίνονται δεκτοί με κριτήριο μόνο την αιμοσφαιρίνη και όχι τη φερριτίνη.

Οι Υπηρεσίες Αιμοδοσίας ειδοποιούν τους **τακτικούς αιμοδότες**, εάν λόγω της συχνότητας αιμοδοσιών τα αποθέματα σιδήρου τείνουν προς εξάντληση, ώστε ή να μειώσουν τη συχνότητα αιμοδοσιών ή να παίρνουν φαρμακευτικό σκεύασμα σιδήρου επί ένα μήνα μετά από κάθε αιμοδοσία, εάν θέλουν να αιμοδοτούν με το μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό αιμοδοσιών/έτος.

Επειδή είναι βιβλιογραφικά γνωστό ότι η ήπια σιδηροπενία προστατεύει τους άνδρες από καρδιαγγειακά και εγκεφαλικά επεισόδια, δεν είναι επιβεβλημένη η διόρθωση της σιδηροπενίας στους άνδρες αιμοδότες που προσφέρουν αίμα 2-4 φορές/χρόνο.

ΔΙΑΣΤΡΕΜΜΑ: Δεκτός ο δότης, αν χρησιμοποιούνται θεραπευτικά μόνο τοπικά σκεύασμα.

ΔΙΑΦΡΑΓΜΑ ΡΙΝΙΚΟ: Βλέπε «ΡΙΝΙΚΟ ΔΙΑΦΡΑΓΜΑ».

ΔΙΑΦΡΑΓΜΑΤΟΚΗΛΗ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν δεν υπάρχει αμφιβολία για τη διάγνωση ούτε συνυπάρχουσες παθολογικές καταστάσεις και πρόσφατα συμπτώματα. Λήψη αγωγής (π.χ. αντιόξινα) δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού. Επειδή η διαφραγματοκήλη μπορεί να προκαλέσει σιδηροπενία, συνιστάται σχετικά μειωμένη συχνότητα αιμοδοσιών. Επί χειρουργηθείσας διαφραγματοκήλης, αναβολή της αιμοδοσίας επί 1 τετράμηνο.

ΔΙΑΧΥΤΗ ΕΝΔΑΓΓΕΙΑΚΗ ΠΗΞΗ: Επί αναφερόμενης διάχυτης ενδαγγειακής πήξης, εξετάζεται πότε και ποια ήταν η αιτία.

ΔΙΓΟΞΙΝΗ: Αποκλείεται ο δότης επί μόνιμης χρήσης.

ΔΙΟΥΡΗΤΙΚΑ: Εξετάζεται ο λόγος για τον οποίο λαμβάνονται και **ελέγχουμε για τυχόν ορθοστατική υπόταση**. Αποκλείεται ο δότης, αν τα λαμβάνει για νόσο καρδιαγγειακού συστήματος ή νεφρών. Δεκτός, αν τα λαμβάνει για ρύθμιση αρτηριακής υπέρτασης και εφόσον δεν παρουσιάζει ορθοστατική υπόταση.

ΔΙΠΟΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ: Χειριζόμαστε το θέμα με λεπτότητα και, αν είναι δυνατόν, απορρίπτουμε τον δότη.

ΔΙΦΩΣΦΟΝΙΚΑ: Αποκλείεται η αιμοδοσία, εάν υπάρχει υποκείμενο κακόηθες νόσημα (π.χ. μυέλωμα).

Επιτρέπεται η αιμοδοσία, εάν λαμβάνονται για οστεοπενία ή οστεοπόρωση.

Παρότι έχουν μικρό χρόνο ημίσειας ζωής στο πλάσμα, καλό είναι να μη γίνονται παράγωγα και να μη χορηγούνται τα ερυθρά σε έγκυο ή παιδί, εκτός αν πλυθούν.

ΔΙΣΚΟΣ ΜΕΣΟΣΠΟΝΔΥΛΙΟΣ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, εφόσον ο δότης βρίσκεται σε ύφεση των συμπτωμάτων.

Εάν έχει λάβει αντιφλεγμονώδη, δεν γίνονται παράγωγα.

Εάν έχει χειρουργηθεί, γίνεται δεκτός **4 μήνες τουλάχιστον** μετά από το χειρουργείο.

ΔΙΣΧΙΔΗΣ ΡΑΧΗ: Δεκτός ο δότης, αν δεν υπάρχει σοβαρή αναπηρία, δεν έχει επιπλοκές και δεν παίρνει φάρμακα.

ΔΙΦΘΕΡΙΤΙΔΑ: Δεκτός ο δότης **ένα μήνα** μετά τη θεραπεία. Εάν έχει κάνει εμβόλιο, δεκτός εφόσον αισθάνεται καλά και δεν υπάρχει επιμόλυνση στο σημείο της ένεσης.

ΔΟΘΙΗΝ: Δεκτός ο δότης μετά το τέλος της θεραπείας και της πλήρους επούλωσης.

ΔΟΝΤΙΑ: Βλέπε «ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ-ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ».

ΔΟΧΑΖΟΣΙΝΗ: Δεκτός ο δότης, αν δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση την ώρα της εξέτασης.

ΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ: Δότης με οποιοδήποτε γνωστό δρεπανοκυτταρικό σύνδρομο, δεν γίνεται δεκτός, έστω και αν έχει φυσιολογική τιμή αιμοσφαιρίνης.

Δότης με ετερόζυγη δρεπανοκυτταρική αναιμία, δεν γίνεται δεκτός, διότι το αίμα του είναι επικίνδυνο για αφαιμαξομετάγγιση και αποφράσει τα φίλτρα λευκαφαίρεσης.

Βλέπε και «ΕΤΕΡΟΖΥΓΗ ΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ».

E

ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ: Ακόμα και σε πρώτου βαθμού εγκαύματα αποκλείεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους εξάλειψης των βλαβών. Σε σοβαρά εγκαύματα, για τα οποία απαιτήθηκε νοσηλεία σε νοσοκομείο, αναβολή της αιμοδοσίας για 1 τουλάχιστον τετράμηνο μετά το πέρας της νοσηλείας.

ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ: Βλέπε «ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ».

ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ: Αποκλεισμός οριστικός του δότη, όχι μόνο επί πρόσφατου επεισοδίου, αλλά και όταν υπάρχει ιστορικό είτε ισχαιμικού είτε αιμορραγικού τύπου.

Στην περίπτωση διάγνωσης παροδικού εγκεφαλικού επεισοδίου, ο δότης δεν γίνεται δεκτός, διότι αυτό συμβαίνει στο πλαίσιο αυτοάνοσων διαταραχών, π.χ. αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο, κολλαγόνωση κ.λπ.

ΕΓΚΕΦΑΛΙΤΙΔΑ: Εξαρτάται από το αίτιο. Δεκτός ο δότης, αν έχει αποθεραπευθεί πλήρως και παραμένει ασυμπτωματικός για μεγάλο χρονικό διάστημα (τουλάχιστον 1 χρόνο).

ΕΓΚΕΦΑΛΟΠΑΘΕΙΑ ΣΠΟΓΓΩΔΗΣ (Creutzfeldt-Jakob Disease, παραλλαγή-variant νόσου Creutzfeldt- Jakob Disease): Αποκλείονται άτομα με οικογενειακό ιστορικό Μεταδοτικής Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας ή άτομα-δέκτες μοσχεύματος κερατοειδούς ή σκληράς μήνιγγος ή όσοι υποβλήθηκαν στο παρελθόν σε αγωγή με φάρμακα παρασκευασμένα από ανθρώπινη υπόφυση. Για την ποικιλία ή παραλλαγή (variant) της νόσου Creutzfeldt-Jakob υπάρχουν περαιτέρω προληπτικά μέτρα (2004/33ΕΚ). Αποκλείονται από αιμοδοσία όσοι έζησαν συνολικά **6 μήνες ή περισσότερο στο Ηνωμένο Βασίλειο μεταξύ 01/01/1980 και 31/12/1996** και όσοι μεταγγίστηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο εκείνο το διάστημα.

Για την Αμερική οι περιορισμοί είναι πολύ αυστηρότεροι. Κανένας δότης που έζησε στην Ευρώπη επί μία συνολικά πενταετία το ίδιο χρονικό διάστημα (01/01/1980 έως 31/12/1996) δεν γίνεται δεκτός.

ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ: Αποκλείεται η αιμοδοσία κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης ή σε υποψία κύησης ή επί αγωγής με σκοπό να επιτευχθεί κύηση. Επιτρέπεται η αιμοδοσία

6 μήνες μετά το τέλος της εγκυμοσύνης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι περαιτέρω αναβολής. Βλέπε και «ΛΟΧΕΙΑ» και «ΘΗΛΑΣΜΟΣ».

ΕΓΧΕΙΡΗΣΗ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία 6 μήνες μετά από μεγάλες επεμβάσεις ή μετά από μετάγγιση αίματος ή παραγώγων και εφόσον ο δότης αισθάνεται καλά. Σε απλές επεμβάσεις επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά την πλήρη ίαση και την παρέλευση τετραμήνου. Αποκλείεται ο δότης σε γνωστή ή ύποπτη κακοήθεια. Σε κάποιες περιπτώσεις καλό είναι να ζητάμε ευγενικά το πόρισμα της βιοψίας και πληροφορίες για τυχόν θεραπεία που συνέστησαν οι γιατροί.

ΕΘΙΣΜΟΣ σε αλκοόλ, φάρμακα, ναρκωτικά, χασίς, μαριχουάνα, χόρτο:

Δεν επιτρέπεται η αιμοδοσία σε άτομα με εξάρτηση στο αλκοόλ ή σε άτομα υπό την επήρεια του αλκοόλ.

Αποκλείονται οριστικά άτομα εθισμένα σε φάρμακα.

Αποκλείονται οριστικά όσοι κάνουν ή έκαναν ενδοφλέβια χρήση ναρκωτικών. Για περιπτώσεις μακρόχρονης πλήρους αποχής χρειάζεται συζήτηση κατά περίπτωση με τη Διεύθυνση της Υπηρεσίας Αιμοδοσίας.

Διΐστανται οι γνώμες για χρήση κοκαΐνης. Χρήστες κοκαΐνης ενδορρινικά μπορούν να αιμοδοτήσουν μετά 1 χρόνο από τη διακοπή (στις ΗΠΑ, στα τέλη του 2011 προτάθηκε αυτός ο περιορισμός να απαλειφθεί).

Σε αναφερόμενη περιστασιακή χρήση χασίς, μαριχουάνας, χόρτου πρέπει να είμαστε προσεκτικοί στη λήψη του ιστορικού, για να κριθεί αν ο υποψήφιος δότης είναι ειλικρινής στις απαντήσεις του στο ερωτηματολόγιο και ως προς τη σεξουαλική του συμπεριφορά. Επίσης διευκρινίζουμε πότε έγινε η τελευταία χρήση (να έχουν παρέλθει τουλάχιστον 6 ημέρες).

ΕΚΔΟΡΕΣ: Προσοχή στο αίτιο που προκάλεσε τις εκδορές.

Σε κάθε περίπτωση αναβάλλεται η αιμοδοσία τουλάχιστον μέχρι να επουλωθούν πλήρως οι βλάβες.

Αν προκλήθηκαν από νύχια ανθρώπου, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες, αν δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι το άτομο που τις προκάλεσε έχει Ηπατίτιδα Β.

Αναβολή για εύλογο χρονικό διάστημα, αν προκλήθηκαν από νύχια γαλής (π.χ. νόσος εξ ονύχων γαλής) ή μολυσμένο αιχμηρό αντικείμενο ή αγκάθια. Ερωτάται ο αιμοδότης αν έχει εμβολιαστεί για τέτανο. Βλέπε και «BARTONELLA» και «ΝΟΣΟΣ ΕΞ ΟΝΥΧΩΝ ΓΑΛΗΣ».

ΕΚΖΕΜΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν η διάγνωση για το έκζεμα είναι βέβαιη (έχουν αποκλειστεί ψωρίαση, πέμφιγα, μυκητίαση κ.λπ.), δεν πρόκειται για περίοδο έξαρσης, η περιοχή με τις δερματικές βλάβες είναι μικρή και όχι στο σημείο της φλεβοκέντησης. Βεβαιωνόμαστε ότι οι δερματικές βλάβες είναι αποξηραμένες και δεν αποτελούν πύλη εισόδου μικροβίων. Μετά από παρατεταμένη χρήση κορτικοστεροειδών, ο δότης γίνεται δεκτός 12 μήνες μετά το πέρας της αγωγής.

ΕΚΘΕΣΗ ΒΛΕΝΟΓΟΝΟΥ ΣΕ ΑΙΜΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΥΓΡΑ (ΑΠΟ ΕΠΑΦΗ Ή ΕΚΤΟΞΕΥΣΗ) Ή ΝΥΓΜΟ ΤΟΥ ΒΛΕΝΟΓΟΝΟΥ ΜΕ ΒΕΛΟΝΗ Ή ΑΛΛΟ ΑΙΧΜΗΡΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: Αποκλεισμός του δότη για 4 μήνες (2004/33ΕΚ).

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΜΟΛΥΝΣΗΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΔΙΔΟΜΕΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΙΜΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ:

Αποκλείονται για 4 μήνες δότες που έχουν στην οικογένειά τους πρόσωπα που πάσχουν από πρόσφατα διαγνωσμένη Ηπατίτιδα Β (2004/33ΕΚ).

Για την περίπτωση συγκατοίκησης με φορέα Ηπατίτιδας Β, χωρίς σεξουαλική επαφή και χωρίς κοινή χρήση σκευών, εργαλείων κ.λπ., ο δότης γίνεται δεκτός. Σε αυτήν την περίπτωση, παραγγέλλεται επιπλέον και έλεγχος δεικτών HBV, ακόμα και αν ο δότης αναφέρει εμβολιασμό.

Για τα λοιπά λοιμώδη νοσήματα (HCV, HIV), εφόσον υπάρχει σεξουαλική επαφή ή επαφή με μολυσματικά υγρά του ασθενούς (όπως επί περιποίησης), αποκλεισμός του

δότη για τουλάχιστον 4 μήνες μετά την τελευταία επαφή. Το ίδιο ισχύει αν ο δότης μοιραζόταν με πάσχοντα άτομα ξυριστικά είδη, ψαλίδια, οδοντόβουρτσα, εργαλεία κ.λπ. Κατ' άλλους συνιστάται αποκλεισμός δια βίου. Ασφαλέστερο για την Αιμοδοσία θα ήταν να αποκλείεται ο δότης έως και 4 μήνες μετά το πέρας της συγκατοίκησης.

ΕΚΚΟΛΠΩΜΑΤΑ-ΕΚΚΟΛΠΩΜΑΤΙΤΙΔΑ: Επί ασυμπτωματικών εκκολπωμάτων ο δότης γίνεται δεκτός. Επί εκκολπωματίτιδας αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι αποθεραπείας και παρόδου 4 εβδομάδων και εφόσον ο δότης είναι ασυμπτωματικός.

ΕΚΤΡΩΣΗ: Βλέπε «ΑΜΒΛΩΣΗ».

ΕΛΕΦΑΝΤΙΑΣΗ: Δεν γίνεται δεκτός ο δότης, είτε πρόκειται για παρασιτική μορφή είτε για άλλης αιτιολογίας.

ΕΛΚΗ ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ: Άτομα με ανοιχτά έλκη δέρματος ή βλεννογόνων δεν γίνονται δεκτά. Επί αναφερόμενου έλκους πιθανής συφιλιδικής αιτιολογίας, εξετάζουμε αν ο δότης έχει γενικότερα επικίνδυνη σεξουαλική συμπεριφορά.

ΕΛΚΟΣ ΔΩΔΕΚΑΔΑΚΤΥΛΟΥ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν ο δότης έχει συμπτώματα το τελευταίο διάστημα ή αν είναι υπό θεραπεία. Ο αιμοδότης ερωτάται για ελικοβακτηρίδιο του πυλωρού και πότε έφαγε (συνιστάται να έχουν παρέλθει 4 ώρες από το τελευταίο γεύμα).

Βλέπε και «ΑΝΤΙΟΞΙΝΑ» και «ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΑ ΓΑΣΤΡΙΚΗΣ ΕΚΚΡΙΣΗΣ».

ΕΛΚΟΣ ΣΤΟΜΑΧΟΥ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν ο δότης είναι υπό θεραπεία, έχει κάνει γαστρεκτομή ή αν έχει συμπτώματα τον τελευταίο καιρό.

Βλέπε και «ΑΝΤΙΟΞΙΝΑ» και «ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΑ ΓΑΣΤΡΙΚΗΣ ΕΚΚΡΙΣΗΣ».

ΕΛΚΩΔΗΣ ΚΟΛΙΤΙΔΑ: Αποκλείεται ο δότης οριστικά.

ΕΛΛΕΙΨΗ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ B12: Καλό είναι να μην γίνει δεκτός ο δότης, έστω και αν λόγω θεραπείας υποκατάστασης έχει καλή τιμή αιμοσφαιρίνης.

ΕΛΛΕΙΨΗ G-6-P-D: Δεκτοί για προσφορά ολικού αίματος μόνο οι δότες που δεν έχουν στο ιστορικό τους επεισόδια αιμόλυσης και υπό τον όρον το αίμα τους να χρησιμοποιηθεί εντός των πρώτων 1-6 ημερών και μόνον σε επιλεγμένους δέκτες: ενήλικες χωρίς αιμοσφαιρινοπάθεια, πυρετό, αγωγή με φάρμακα που προκαλούν αιμόλυση επί έλλειψης G-6-P-D. Δεν χορηγείται το αίμα σε νεογνά, παιδιά και εγκύους.

Δότες με έλλειψη G-6-P-D γίνονται δεκτοί για προσφορά αιμοπεταλίων αφαίρεσης.

ΕΛΟΝΟΣΙΑ (Μαλάρια): Ελέγχουμε σε όλους τους υποψήφιους δότες την καταγωγή και τα ταξίδια τους και τηρούμε τις οδηγίες που κατά καιρούς εκδίδονται από τις υπεύθυνες αρχές για αποκλεισμό περιοχών που έως πρότερον δεν θεωρούνταν ενδημικές.

Σε κάθε περίπτωση που αναφέρεται ταξίδι εκτός Ελλάδας, οι υπεύθυνοι για την επιλογή αιμοδοτών, ανατρέχουν στην πιο πρόσφατη επικαιροποιημένη λίστα από έγκυρους ιστότοπους.

Για τη χώρα μας, λαμβάνονται υπόψιν κάθε φορά οι πιο πρόσφατες οδηγίες από ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ, Σ.Κ.ΑΕ. και Ε.ΚΕ.Α.

Υποπεριπτώσεις για χώρες ενδημικές αναφέρονται παρακάτω:

1. Άτομα που έζησαν τα πρώτα 5 χρόνια της ζωής τους σε περιοχές που ενδημεί η ελονοσία:

Δεκτά 3 χρόνια μετά την επιστροφή από την τελευταία επίσκεψη τους σε ενδημική περιοχή και εφόσον δεν παρουσιάζουν συμπτώματα.

(Η περίοδος μπορεί να μειωθεί σε 4 μήνες εφόσον τα αποτελέσματα γονιδιακής ή ανοσολογικής δοκιμασίας είναι αρνητικά, 2004/33ΕΚ).

2. Άτομα με ιστορικό ελονοσίας:

Αποκλείονται οριστικά εάν δεν υπάρχει δυνατότητα εκτέλεσης γονιδιακής ή ανοσολογικής δοκιμασίας για το παράσιτο της ελονοσίας.
Δεκτά 3 χρόνια μετά τη λήξη θεραπείας και την απουσία συμπτωμάτων και μόνον εφόσον τα αποτελέσματα γονιδιακής ή ανοσολογικής δοκιμασίας είναι αρνητικά (2004/33ΕΚ).

Μερικοί συνιστούν δια βίου αποχή από αιμοδοσία.

3. Ασυμπτωματικοί επισκέπτες σε ενδημικές περιοχές:

Δεκτοί 6 μήνες μετά την αποχώρησή τους από την ενδημική περιοχή ή νωρίτερα, αν τα αποτελέσματα γονιδιακής ή ανοσολογικής δοκιμασίας είναι αρνητικά (2004/33ΕΚ).

4. Άτομα με ιστορικό αδιάγνωστης εμπύρετης νόσου κατά τη διάρκεια ή εντός 6 μηνών από την επίσκεψη σε ενδημική περιοχή:

Αποκλείονται για 3 χρόνια και επανεκτιμάται το ιστορικό.

Η περίοδος μπορεί να μειωθεί σε 4 μήνες εφόσον τα αποτελέσματα γονιδιακής ή ανοσολογικής δοκιμασίας είναι αρνητικά (2004/33ΕΚ).

Ιστότοποι που μπορούμε να επισκεπτόμαστε για ενημέρωση σχετικά με την ελονοσία, προσέχοντας να βρίσκουμε τα δεδομένα που ισχύουν εκείνη τη στιγμή και όχι παλαιότερα:

<http://www.keelpno.gr/el-gr/%CE%BD%CE%BF%CF%83%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%B8%CE%AD%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%85%CE%B3%CE%B5%CE%AF%CE%B1%CF%82/%CE%BB%CE%BF%CE%B9%CE%BC%CF%8E%CE%B4%CE%B7%CE%BD%CE%BF%CF%83%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1/%CE%BD%CE%BF%CF%83%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%85%CE%BC%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B4%CE%AF%CE%B4%CE%BF%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%B9%CE%BC%CE%AD%CF%83%CF%89%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%B1%CF%83%CF%84%CF%8E%CE%BD/%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CF%83%CE%AF%CE%B1malaria.aspx>

<http://www.map.ox.ac.uk/explore/countries/>

<http://www.who.int/malaria/publications/country-profiles/en/#top>

https://www.google.gr/search?hl=el&source=hp&q=cdc+malaria+map&gbv=2&oq=CDC+m&gs_l=heirloom-

hp.1.2.0l10.27735.33470.0.39782.5.5.0.0.0.156.733.0j5.5.0.msedrc...0...1ac.1.34.heirloom-hp..0.5.733.6An3_oaqKdE

<http://wwwnc.cdc.gov/travel/page/yellowbook-home>

ΕΜΒΟΕΣ ΩΤΩΝ: Εξετάζεται τότε έγινε η έναρξη των συμπτωμάτων και αν υπάρχει διάγνωση. Ερωτάται ο δότης αν του έχουν προτείνει οι θεράποντες ιατροί έλεγχο καρωτίδων. Επί διαπιστωμένων στενώσεων μεγάλου βαθμού στις καρωτίδες, ο δότης δεν γίνεται δεκτός.

Επί διάγνωσης συνδρόμου **Meniere**, βλέπε «ΣΥΝΔΡΟΜΟ MENIERE».

ΕΜΒΟΛΙΑ-ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ: Άτομα που εμβολιάστηκαν με **εξασθενημένους ζώντες μικροοργανισμούς** (ιούς ή βακτηρίδια), αποκλείονται για **4 εβδομάδες**. Αν το εμβόλιο περιείχε **τοξίνες ή νεκρούς/αδρανοποιημένους μικροοργανισμούς** (ιούς, βακτηρίδια ή ρικέτσιες), γίνονται δεκτά μετά μερικές ημέρες, αν δεν έχουν τοπικά ή γενικά συμπτώματα και αισθάνονται καλά.

➤ Μετά εμβολιασμό για **Ηπατίτιδα Α**, η αναβολή της αιμοδοσίας σχετίζεται με το αν υπήρξε ή όχι έκθεση στον ιό:

- Αν ο εμβολιασμός έγινε χωρίς να προηγηθεί έκθεση στον ιό, ο δότης γίνεται δεκτός μετά μερικές ημέρες (**1 εβδομάδα**), αν δεν έχει τοπικά ή γενικά συμπτώματα και αισθάνεται καλά.
- Αν ο εμβολιασμός έγινε μετά από γνωστή (όχι ενδοοικογενειακή) έκθεση στον ιό, ο δότης αποκλείεται για **6 εβδομάδες**.

- Αν ο εμβολιασμός έγινε μετά από γνωστή ενδοοικογενειακή έκθεση στον ιό, ο δότης αποκλείεται για **6 μήνες**.
- Μετά εμβολιασμό για **Ηπατίτιδα Β**, η αναβολή της αιμοδοσίας σχετίζεται με το αν υπήρξε ή όχι έκθεση στον ιό:
 - Αν ο εμβολιασμός έγινε χωρίς να προηγηθεί έκθεση στον ιό, ο δότης γίνεται δεκτός μετά μερικές ημέρες (**1 εβδομάδα**), αν δεν έχει τοπικά ή γενικά συμπτώματα και αισθάνεται καλά. Καλό είναι να έχουμε υπ' όψιν μας ότι μπορεί να έχουμε ψευδώς θετικά αποτελέσματα στον ορολογικό έλεγχο για αυστραλιανό αντιγόνο, λόγω ανίχνευσης του αντιγόνου του εμβολίου.
 - Αν ο εμβολιασμός έγινε μετά από γνωστή έκθεση στον ιό, ο δότης αποκλείεται για 6 μήνες ή 4 μήνες, εφόσον γίνεται μοριακός έλεγχος.
- Μετά από **αντιλυσσικό εμβόλιο**, η αναβολή της αιμοδοσίας σχετίζεται με το αν υπήρξε ή όχι έκθεση στον ιό:
 - Αν ο εμβολιασμός έγινε χωρίς να προηγηθεί έκθεση στον ιό, ο δότης γίνεται δεκτός μετά μερικές ημέρες (1 εβδομάδα), αν δεν έχει τοπικά ή γενικά συμπτώματα και αισθάνεται καλά.
 - Αν ο εμβολιασμός έγινε μετά από γνωστή έκθεση στον ιό (δάγκωμα ύποπτου ή επιβεβαιωμένα πάσχοντος ζώου), ο δότης αποκλείεται για 1 έτος
- Μετά από εμβολιασμό κατά της **κροτωγενούς εγκεφαλίτιδας** ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον δεν έχει τοπικά ή γενικά συμπτώματα, αισθάνεται καλά και ο εμβολιασμός δεν έγινε λόγω έκθεσης στον ιό (2004/33ΕΚ).

Μετά από εμβολιασμό κατά του **έρπητα των γεννητικών οργάνων** ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον δεν έχει τοπικά ή γενικά συμπτώματα και αισθάνεται καλά.

Βλέπε και τον πίνακα εμβολίων που παρατίθεται στις τελευταίες σελίδες.

ΕΜΜΗΝΟΣ ΡΥΣΗ: Σε μερικές χώρες δεν επιτρέπεται η αιμοδοσία κατά τη διάρκεια της εμμήνου ρύσεως, όπως ίσχυε και στη δική μας παλαιότερα.

Σε κάποιες Υπηρεσίες Αιμοδοσίας (και στη δική μας) επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν η αιμοσφαιρίνη της αιμοδότριας είναι ικανοποιητική, η αιμοδότρια δεν χάνει συνήθως πολύ αίμα και δεν εμφανίζει δυσμηνόρροια. Αν η αιμοδότρια γίνει αποδεκτή, **δεν παρασκευάζονται αιμοπετάλια**, διότι ο αριθμός τους είναι μειωμένος κατά την έμμηνο ρύση.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία σε περίπτωση καθυστέρησης, αν υπάρχει υπόνοια για εγκυμοσύνη.

Σε γυναίκες με αναφερόμενες μεγάλες απώλειες αίματος κατά την έμμηνο ρύση (αποβολή πηγμάτων τις πρώτες ημέρες, μεγάλη διάρκεια/πάνω από 5 ημέρες, ανάγκη συχνής αλλαγής σερβιέτας ή ταμπόν), προσπαθούμε να διευκρινίσουμε εάν υπάρχει διαταραχή της αιμόστασης (αιμορραγική διάθεση) ή υποθυρεοειδισμός ή τοπικά αίτια (π.χ. ινομύωμα). Επί απουσίας των ανωτέρω, οι υποψήφιες αιμοδότριες γίνονται δεκτές, κατά προτίμηση στο μέσο του κύκλου.

ΕΜΦΡΑΓΜΑ: Αποκλείεται οριστικά ο δότης.

ΕΜΦΥΣΗΜΑ: Αποκλείεται οριστικά ο δότης.

ΕΝΔΟΑΡΘΡΙΚΗ ΕΓΧΥΣΗ: Επί ενδοαρθρικής έγχυσης είτε κορτιζονούχου σκευάσματος είτε άλλου, επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά από 4 μήνες και όχι ενωρίτερα, παρόλο που είναι γνωστό ότι οι ιατροί χρησιμοποιούν βελόνες μιας χρήσης και προηγείται καλή αποστείρωση του δέρματος.

ΕΝΔΟΚΑΡΔΙΤΙΔΑ: Δεν επιτρέπεται η αιμοδοσία, μέχρι πλήρους ίασης, επιβεβαιωμένης με ιατρική γνωμάτευση. Επί χρονίας ή υποτροπιάζουσας ενδοκαρδίτιδας, αποκλείεται ο δότης οριστικά.

ΕΝΔΟΜΗΤΡΙΩΣΗ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία. Σε θεραπεία με DANAZOL επιτρέπεται μετά το τέλος της θεραπείας. Να ερωτάται η αιμοδότρια πότε έγινε η τελευταία λήψη. Βλέπε και «DANAZOL».

ΕΝΔΟΜΥΙΚΗ Ή ΕΝΔΟΦΛΕΒΙΑ ΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ: Αποκλείεται ο δότης οριστικά, αν υπάρχει ιστορικό ενδοφλέβιας ή ενδομυϊκής χρήσης απαγορευμένων ουσιών χωρίς ιατρική συνταγή, συμπεριλαμβανομένων των αναβολικών στεροειδών ή ορμονών (2004/33ΕΚ). Επί λήψης των ανωτέρω με ιατρική συνταγή, εξετάζεται η αιτία και το χρονικό διάστημα λήψης. Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες μετά την τελευταία λήψη, εφόσον δεν υπάρχει ιατρική αντένδειξη.

ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΜΕ ΕΥΚΑΜΠΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ (γαστροσκόπηση, κολονοσκόπηση, ορθοσκόπηση, λαπαροσκόπηση κ.λπ.): Εξετάζεται η αιτία και το αποτέλεσμα της εξέτασης και τυχόν βιοψιών. Αποκλεισμός του δότη για 4 μήνες (2004/33ΕΚ).

ΕΝΔΟΦΛΕΒΙΑ Ή ΕΝΔΟΜΥΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ: Βλέπε «ΕΝΔΟΜΥΙΚΗ Ή ΕΝΔΟΦΛΕΒΙΑ ΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ».

ΕΝΕΣΕΙΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για μερικές ημέρες έως 4 μήνες, ανάλογα με το είδος του φαρμάκου και την αιτία λήψης. Βλέπε και «ΕΝΕΣΙΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ».

ΕΝΕΣΙΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ: Απορρίπτεται ο δότης, αν υπάρχει ιστορικό ενδομυϊκών ή ενδοφλεβίων ενέσεων χωρίς ιατρική συνταγή, συμπεριλαμβανομένων και των body building στεροειδών ή ορμονών. Επί λήψης των ανωτέρω με ιατρική συνταγή, εξετάζεται η αιτία και το χρονικό διάστημα λήψης. Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες μετά την τελευταία λήψη, εφόσον δεν υπάρχει ιατρική αντένδειξη.

ΕΞΑΝΘΗΜΑ: Εξετάζεται το αίτιο, (αν είναι αλλεργικής ή λοιμώδους ή φαρμακευτικής αιτιολογίας ή από δήγματα εντόμων κ.λπ.).

Σε όλες τις περιπτώσεις, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρις πλήρους αποκατάστασης της συνέχειας του δέρματος, για το φόβο εισόδου μικροβίων στην κυκλοφορία.

ΕΞΑΨΕΙΣ: Εξετάζεται η αιτία εμφάνισής τους. Δεκτές οι αιμοδότριες που εμφανίζουν εξάψεις λόγω εμμηνόπαυσης.

ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΑΤΟΜΑ ΠΑΣΧΟΝΤΑ ΑΠΟ ΕΞΑΝΘΗΜΑΤΙΚΑ ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ (π.χ. ιλαρά, ερυθρά κ.λπ.): Αναβάλλεται η αιμοδοσία για **1 μήνα τουλάχιστον**. Το ίδιο ισχύει και όταν δεν είναι γνωστός ο τύπος της νόσου.

ΕΠΙΔΗΜΙΚΕΣ ΝΟΣΟΙ (π.χ. ιός της γρίπης, ιός Δυτικού Νείλου, ιός Zika): Αποκλεισμός του δότη ανάλογα με το είδος της νόσου και την επιδημιολογία της (2004/33ΕΚ). Για τις περιόδους και τις περιοχές αποκλεισμού, τηρούμε πάντα τις οδηγίες που κοινοποιούνται εκάστοτε από τις αρμόδιες εγχώριες και κοινοτικές αρχές, το Ε.ΚΕ.Α. και το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ προς τις Υπηρεσίες Αιμοδοσίας. Αντίστροφα, αν ο αιμοδότης εκ των υστέρων (μετά την αιμοδοσία) ενημερώσει για συμπτώματα που εμφάνισε και /ή η εργαστηριακή διάγνωση επιβεβαιώσει ότι πρόκειται για κρούσμα υποχρεωτικά δηλούμενου επιδημικού νοσήματος, η Υπηρεσία Αιμοδοσίας οφείλει να το δηλώσει στο ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ, για να ληφθούν μέτρα σε πανελλήνιο και κοινοτικό επίπεδο.

ΕΠΙΔΙΔΥΜΙΤΙΑ: Εξετάζεται η αιτία. Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης. Επί φυματιώδους αιτιολογίας, αναβάλλεται η αιμοδοσία επί 2 τουλάχιστον έτη.

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ-ΑΘΛΗΜΑΤΑ: Λόγω κινδύνου επιβραδυνόμενης εμφάνισης ζάλης ή λιποθυμίας μετά την αιμοδοσία, συνιστάται να απέχουν από επικίνδυνη εργασία ή επικίνδυνο χόμπυ όλοι οι αιμοδότες για **24 τουλάχιστον ώρες** μετά την αιμοδοσία (και εφόσον δεν παρουσίασαν κανένα σύμπτωμα κατά τη διάρκειά της).

Ειδικότερα, επισημαίνουμε τις παρακάτω κατηγορίες:

Επαγγελματίες οδηγοί (λεωφορείων, φορτηγών, σκαπτικών ή ανυψωτικών βαρέων μηχανημάτων, τρένων, ασθενοφόρων κ.λπ.), ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας, διασώστες, πυροσβέστες, άτομα που ανεβαίνουν σε σκαλωσιές ή εργάζονται σε υπόγειες στοές κ.λπ. καθώς και άτομα ασχολούμενα με επικίνδυνα αθλήματα ή χόμπυ

(δύτες, ορειβάτες, σκιέρ, αλεξιπτωτιστές, οδηγοί αυτοκινητιστικών αγώνων ή μοτοσυκλετών κ.λπ.).

Για τους πιλότους και τους αεροσυνοδούς συνιστάται μεγαλύτερη αποχή από την εργασία τους (**2 έως 7 ημέρες**).

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ: Αποκλείονται άτομα, των οποίων η συμπεριφορά ή δραστηριότητα συνεπάγεται κίνδυνο μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων μέσω του αίματος, εκτός αν η συμπεριφορά ή δραστηριότητα σταματήσουν για χρονικό διάστημα που εξαρτάται από το εν λόγω νόσημα και από την ύπαρξη κατάλληλων δοκιμασιών, πάντως όχι λιγότερο από ένα τετράμηνο (**2004/33ΕΚ**). Βλέπε και «**ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ**».

ΕΠΙΛΗΨΙΑ: Οι απόψεις διίστανται.

Σε κάποιες Υπηρεσίες του εξωτερικού επιτρέπεται η αιμοδοσία αν ο δότης παίρνει αγωγή και αν δεν υπήρξαν κρίσεις επιληψίας **τα τελευταία 3 ή κατ' άλλους (American Red Cross) 5 συνεχή χρόνια**. Σύμφωνα με άλλες Υπηρεσίες, για να γίνει δεκτός ο δότης πρέπει να είναι **εκτός αγωγής** για διάστημα που ποικίλει από 1-6 μήνες.

Κατά το Ε.ΚΕ.Α, ο δότης απορρίπτεται αν κάνει αγωγή για επιληψία, ενώ γίνεται δεκτός, αν έχουν περάσει 3 χρόνια χωρίς θεραπεία και χωρίς κρίσεις επιληψίας (**2004/33ΕΚ**).

Πρόταση:

Δεκτός ο δότης, αν έχουν περάσει 3 χρόνια χωρίς θεραπεία και χωρίς κρίσεις επιληψίας (**2004/33ΕΚ**).

ΕΠΙΠΕΦΥΚΙΤΙΔΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για εύλογο χρονικό διάστημα είτε η επιπεφυκίτιδα είναι ιογενούς αιτιολογίας είτε αλλεργικής σε περίοδο έξαρσης.

Δεκτός ο δότης, αν μας διαβεβαιώσει ότι η ερυθρότητα οφείλεται σε αθώα αίτια, όπως υπεραιμία μετά έκθεση σε ψυχρό αέρα, σαμπουάν κ.λπ.

ΕΡΠΕΤΑ: Αν ο δότης αναφέρει κατοικίδιο ερπετό (pet) ή επαγγελματική έκθεση σε ερπετά, χρειάζεται να γίνεται η αποστείρωση του σημείου φλεβοκέντησης με ακόμα μεγαλύτερη επιμέλεια και να μη παρασκευάζονται αιμοπετάλια (διότι σε θερμοκρασία δωματίου μπορεί να πολλαπλασιαστούν μικρόβια που πιθανόν έχει αποκτήσει ο δότης από το ερπετό). Βλέπε και «**ΔΗΓΜΑΤΑ ΕΡΠΕΤΩΝ**».

ΕΡΠΗΣ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ: Κατά American Red Cross, δεκτός ο αιμοδότης 4 εβδομάδες μετά την πλήρη εξάλειψη βλαβών έρπητα γεννητικών οργάνων. Αν συνυπάρχει αφροδίσιο νόσημα, αναβολή της αιμοδοσίας επί ένα έτος μετά τη θεραπεία και ίαση του συνυπάρχοντος νοσήματος.

Κατά Ε.Κ.Ε.Α, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι τέλος της θεραπείας και πλήρους ίασης (αποξήρανσης και επούλωσης των δερματικών βλαβών) και ο δότης γίνεται δεκτός εφόσον δεν έχει άλλα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα και δεν ανήκει σε ομάδες υψηλού κινδύνου. Εξετάζεται η περίπτωση ανοσοκαταστολής.

Επί προληπτικού εμβολιασμού, βλέπε «**ΕΜΒΟΛΙΑ**».

ΕΡΠΗΣ ΕΠΙΧΕΙΛΙΟΥΣ (ΕΡΠΗΣ ΧΕΙΛΕΩΝ): Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης και εξετάζεται τυχόν συνυπάρχουσα κατάσταση (π.χ. συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού), που επιβάλλει μεγαλύτερης διάρκειας αναβολή. Θα μπορούσε να γίνει δεκτός αιμοδότης με ορατή αλλά πλήρως αποξηραμένη βλάβη, αν πρόκειται για έρπητα εμφανιζόμενο καθ'υποτροπήν σε συνθήκες στρες και έχει πάρει μόνο τοπική ή καθόλου θεραπεία.

Βλέπε και «**ΑΝΤΙΕΡΠΗΤΙΚΑ**».

ΕΡΠΗΣ ΖΩΣΤΗΡ: Αν ο δότης έχει ιστορικό νόσησης, αναβάλλεται η αιμοδοσία επί μερικούς μήνες (όχι μόνον μέχρι πλήρους επούλωσης των βλαβών, αλλά και ελέγχου για τυχόν υποκείμενο νόσημα που προκαλεί ανοσοκαταστολή). Κατ' άλλους, η αναβολή περιορίζεται μόνο σε 4 εβδομάδες μετά την πλήρη υποχώρηση των βλαβών.

Επί αναφερόμενης επαφής με άτομο με ενεργό ερπητική λοίμωξη, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 εβδομάδες.

ΕΡΥΘΗΜΑ: Εξετάζεται η αιτία εμφάνισής του. Δεκτές οι αιμοδότριες που εμφανίζουν ερύθημα προσώπου λόγω εμμηνόπαυσης. Αποκλείονται άτομα με εξάνθημα τύπου «πεταλούδας» και συνιστάται έλεγχος για ερυθματώδη λύκο. Ερωτάται ο δότης για λήψη φαρμάκων, φωτοευαισθησία κ.λπ. Ερύθημα λόγω τριβής ή εγκαύματος αποτελεί λόγο προσωρινού αποκλεισμού από αιμοδοσία.

ΕΡΥΘΗΜΑΤΩΔΗΣ ΛΥΚΟΣ: Βλέπε «ΛΥΚΟΣ ΕΡΥΘΗΜΑΤΩΔΗΣ».

ΕΡΥΘΡΑ: Επί απλής έκθεσης σε νοσούν άτομο, χωρίς ιστορικό νόσησης ή εμβολιασμού του δότη στο παρελθόν, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 3 εβδομάδες και εφόσον δεν υπάρχουν συμπτώματα. Επί νόσησης, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης. Για προληπτικό εμβολιασμό, βλέπε «ΕΜΒΟΛΙΑ».

ΕΣΙΤΑΛΟΠΡΑΜΗ (CIPRALEX, ENTACT): Βλέπε «ΑΝΤΙΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΑ».

ΕΤΕΡΟΖΥΓΗ ΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ: Δότης με **ετερόζυγη δρεπανοκυτταρική** αναιμία ή άλλο δρεπανοκυτταρικό σύνδρομο δεν γίνεται δεκτός παρά τη φυσιολογική τιμή αιμοσφαιρίνης, διότι το αίμα του θα μπορούσε να είναι επικίνδυνο για αφαιμαξομετάγγιση και επειδή αποφράσσει τα φίλτρα λευκαφαίρεσης.

ΕΤΕΡΟΖΥΓΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ: Δότης με **ετερόζυγη μεσογειακή** αναιμία γίνεται δεκτός, εφόσον η τιμή αιμοσφαιρίνης είναι αποδεκτή (τα 2/3 των ατόμων με ετερόζυγη μεσογειακή αναιμία έχουν φυσιολογική τιμή αιμοσφαιρίνης, εκτός αν συνυπάρχει σιδηροπενία ή άλλη αιτία).

Επειδή υπάρχει ελαφρά ελαττωμένη επιβίωση των ερυθροκυττάρων, καλό είναι τα ερυθρά να μη χορηγούνται σε ασθενείς με αιμοσφαιρινοπάθεια.

ΕΤΡΕΤΙΝΑΘΗ (TEGISON, TIGASON): Αποκλεισμός του δότη δια βίου. Βλέπε «ΑΚΜΗ» και «ΨΩΡΙΑΣΗ».

ΕΥΕΡΕΘΙΣΤΟ ΕΝΤΕΡΟ: Εάν έχουν αποκλειστεί άλλα νοσήματα με παρόμοια συμπτώματα, ο δότης γίνεται δεκτός, σε περιόδους που δεν υπάρχει έξαρση και δεν λαμβάνει αγωγή.

ΕΧΙΝΟΚΟΚΚΟΣ ΚΥΣΤΗ: Επί ιστορικού αφαιρεθείσης εχινόκοκκου κύστης, ο δότης γίνεται δεκτός μετά την παρέλευση τουλάχιστον τετραμήνου και εφόσον ο δότης δεν είχε υποβληθεί σε αφαίρεση μεγάλου μέρους πνευμονικού παρεγχύματος και αισθάνεται τελείως καλά. Επί γνωστής μη χειρουργηθείσας εχινόκοκκου κύστης, αναβάλλεται η αιμοδοσία.

Z

ΖΑΛΗ: Εξετάζεται αν η ζάλη εμφανίστηκε στο παρελθόν ή πρόσφατα, πόσο συχνά και αν είναι γνωστή η αιτία. Αν πρόκειται για επεισόδια ζάλης στο μακρινό παρελθόν με γνωστή αιτία π.χ. κόπωση, λοίμωξη, θερμοπληξία κ.λπ., ο δότης γίνεται δεκτός. Αν πρόκειται για πρόσφατα επεισόδια υπό διερεύνηση, αναβάλλεται η αιμοδοσία. Σε κάθε περίπτωση ερωτάται ο δότης αν εμφανίζει ζάλη κατά την έγερση στην ορθία θέση. Επί καταφατικής απάντησης, ερωτάται για τυχόν γνωστή ορθοστατική υπόταση ή γνωστό αυχενικό σύνδρομο ή γνωστή φλεβική ανεπάρκεια ή λήψη β-blockers. Αν κατά την ώρα της εξέτασης διαπιστωθεί **μικρή πτώση** της αρτηριακής πίεσης κατά την έγερση στην ορθία στάση, χωρίς να υπάρχει παθολογικό υπόβαθρο ούτε ανεπαρκής ύπνος, επανεξετάζουμε σε καθιστική θέση. Αν παραμένει η διαφορά στις δύο θέσεις, παροτρύνουμε το δότη να πιεί χυμό ή νερό και τον επανεξετάζουμε μετά μερικά λεπτά. Βλέπε και «ΑΥΧΕΝΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ» και «ΦΛΕΒΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ».

ΖΙΚΑ ΙΟΣ (ZIKV): Αποκλεισμός από αιμοδοσία κάθε υποψήφιου δότη που έχει επισκεφθεί περιοχή με τρέχουσα τοπική μετάδοση της λοίμωξης επί 28 ημέρες μετά την επιστροφή του (συμβουλευόμαστε τον πλέον πρόσφατο πίνακα χωρών ή περιοχών χωρών). Επίσης αποκλεισμός δότη που είχε σεξουαλική επαφή με άτομο που νόσησε από τον ιό ή που επισκέφθηκε χώρα ενδημίας του ιού, επί 28 ημέρες. Από το Μάιο του 2015 υπάρχει επιδημία σε εξέλιξη στη Βραζιλία και έως τις 29 Απριλίου 2016 ανακοινώθηκαν κρούσματα στις χώρες: Αιτή, Αμερικανική Σαμόα, Αρούμπα, Βενεζουέλα, Βιετνάμ, Βολιβία, Γαλλική Γουιάνα, Γουαδελούπη, Γουατεμάλα, Γουιάνα, Δομινικανή Δημοκρατία, Εκουαδόρ, Ελ Σαλβαδόρ, Κολομβία, Κοσράε (Μικρονησία), Κόστα Ρίκα, Κούβα, Κουρασάο, νησιά Μάρσαλ, Μαρτινίκα, Μεξικό, Μπαρμπάντος, Μπελίζ, Μποναίρ, Νέα Καληδονία, Νικαράγουα, Ντομίνικα, Ονδούρα, Παναμά, Παπούα Νέα Γουινέα, Παραγουάη, Πουέρτο Ρίκο, Σαμόα, Σουρινάμ, Ταϋλάνδη, Τζαμάικα, Τόνγκα, νησιά Τρινιντάντ και Τομπάγκο, Φιλιππίνες, Φίτζι, Saint Barthelemy, Saint Lucia, Saint Martin, Sint Maarten, στα νησιά Saint Vincent και Grenadines, νησιά Virgin (ΗΠΑ), και στο Πράσινο Ακρωτήριο στην Αφρική.

Επικαιροποιημένη λίστα των χωρών/περιοχών με ενεργό μετάδοση του ιού Zika, δηλαδή με καταγεγραμμένη τοπική αυτόχθονη μετάδοση του ιού τους τελευταίους τρεις (3) μήνες, αναρτάται:

- στην ιστοσελίδα του ΚΕΕΛΠΝΟ: www.keelpno.gr > Z > Zika (ιός) > «Χάρτες κυκλοφορίας του ιού» (πηγή: ECDC)
- στην ιστοσελίδα του ECDC. Current Zika transmission. Διαθέσιμο σε: http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/zika_virus_infection/zika-outbreak/Pages/Zika-countries-with-transmission.aspx (εβδομαδιαία επικαιροποίηση)

ΖΩΟΝΟΣΟΙ: Βλέπε στις αντίστοιχες λέξεις «ΚΥΣΤΙΚΕΡΚΩΣΗ», «ΛΕΙΣΜΑΝΙΑΣΗ», «ΤΟΞΟΠΛΑΣΜΩΣΗ» κ.λπ.

ΖΩΣΤΗΡ ΕΡΠΗΣ: Βλέπε «ΕΡΠΗΣ ΖΩΣΤΗΡ».

Η

ΗΛΕΚΤΡΟΣΟΚ: Απορρίπτεται ο δότης, είτε υπέστη ηλεκτροσόκ για ανάταξη αρρυθμίας είτε για ψυχική νόσο.

ΗΛΕΚΤΡΟΠΛΗΞΙΑ: Δεκτός ο δότης, αν είναι πλήρως επουλωμένες οι βλάβες.

ΗΛΙΚΙΑ: Επιτρεπτά όρια **18-65 ετών**. Για την ηλικία 17-18 ετών απαιτείται έγγραφη συγκατάθεση γονέα ή κηδεμόνα. Σε μερικές χώρες το κατώτερο όριο ηλικίας είναι 16 ετών με έγγραφη συγκατάθεση γονέα ή κηδεμόνα.

Για κάτω των 18 ετών σε πολλές Υπηρεσίες Αιμοδοσίας του εξωτερικού, η απαίτηση για το κατώτερο επιτρεπτό βάρος διαμορφώνεται από το φύλο και το ύψος του υποψήφιου δότη, όπως φαίνεται στον πίνακα:

Για ύψος:	147 cm	150 cm	152 cm και άνω
Κατώτερο επιτρεπτό βάρος για άρρεν:	53,5	51,7	50
Κατώτερο επιτρεπτό βάρος για θήλυ:	66,2	64,4	62,6

Δότες πρώτης φοράς και ηλικίας 60-65 ετών γίνονται δεκτοί κατά την κρίση του γιατρού και εφόσον η υγεία τους το επιτρέπει.

Η αποδοχή τακτικών αιμοδοτών μετά την ηλικία των 65 ετών εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του ιατρού της Αιμοδοσίας (2004/33ΕΚ). Χρειάζεται η άδεια του θεράποντος ιατρού, η οποία ανανεώνεται κάθε χρόνο, μέχρι την ηλικία των 70 ετών. Πρέπει να ελέγχονται προσεκτικά ο **σφυγμός** και η **αρτηριακή πίεση** και να ερωτώνται οι δότες αν είχαν ποτέ πόνο στο στήθος, δύσπνοια, απώλεια συνείδησης ή λιποθυμία ή αν κάποτε που αισθάνθηκαν άσχημα έγινε διάγνωση στηθάγχης ή άλλου σοβαρού καρδιαγγειακού προβλήματος.

ΗΜΙΚΡΑΝΙΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία μακράν της κρίσης. Αποκλείεται ο δότης, αν έχει τακτικά επεισόδια ή είναι υπό θεραπεία ή εμφανίζει ημικρανία μετά από αιμοδοσία ή αν έχουμε την υποψία ότι δεν πρόκειται για ημικρανία αλλά για κεφαλαλγία που χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ: Χρειάζεται να διακρίνουμε το είδος της ηπατίτιδας (φαρμακευτική, τροφική ή ιογενής). Επί ιστορικού φαρμακευτικής ή τροφικής (από μανιτάρια, άγρια χόρτα κ.λπ.) ηπατίτιδας, ο δότης γίνεται δεκτός μετά την πλήρη ίαση.

Στις Η.Π.Α., γίνονται δεκτοί για πρώτη φορά αιμοδότες με ιστορικό ηπατίτιδας προ της ηλικίας των 11 ετών (με το σκεπτικό ότι επρόκειτο για ηπατίτιδα Α). Στη συνέχεια οι αιμοδότες εξακολουθούν να αιμοδοτούν, εφόσον ο έλεγχος για αυστραλιανό αντιγόνο και anti-core αποβεί αρνητικός.

Απορρίπτονται άτομα που σαν ενήλικες πέρασαν ηπατίτιδα άγνωστης αιτιολογίας. Επειδή στη χώρα μας ο έλεγχος για anti-HBcore δεν είναι υποχρεωτικός, δεν υπάρχει ομοφωνία για το αν πρέπει να γίνονται δεκτά άτομα με ιστορικό ηπατίτιδας μετά την ηλικία των 11 ετών. Στη δική μας Υπηρεσία Αιμοδοσίας γίνονται δεκτά άτομα με ιστορικό ηπατίτιδας μετά την ηλικία των 11 ετών και εφόσον η ελληνική νομοθεσία δεν το επιβάλλει, δεν προβαίνουμε σε έλεγχο anti-HBcore, παρά μόνο σε περίπτωση που το αποτέλεσμα του μοριακού ελέγχου είναι θετικό και ο ορολογικός έλεγχος για αυστραλιανό αντιγόνο αρνητικός. Σε αυτές τις περιπτώσεις, αν το **anti-HBcore είναι θετικό σε δύο μετρήσεις** (με οποιοδήποτε μεσοδιάστημα μεταξύ τους), θεωρείται ότι πρόκειται για λανθάνουσα ηπατίτιδα και οι δότες αποκλείονται δια παντός.

Σε δότες με ιστορικό ηπατίτιδας Β (είτε ικτερική μορφή είτε ανικτερική) που προσκομίζουν εξετάσεις όπου φαίνεται το anti-HBcore θετικό, δίνονται εξηγήσεις, επαναλαμβάνουμε με αξιόπιστη μέθοδο τον έλεγχο anti-HBcore και όλους τους υπόλοιπους δείκτες και επί θετικού αποτελέσματος anti-HBcore οι δότες αποκλείονται από αιμοδοσία δια παντός, ανεξάρτητα από τον τίτλο του anti-HBs, λόγω του μικρού αλλά υπαρκτού κινδύνου μετάδοσης λανθάνουσας ηπατίτιδας.

Σε δότες χωρίς ιστορικό ηπατίτιδας Β, στους οποίους τυχαία έχει ευρεθεί anti-HBcore θετικό, καλό είναι να εφαρμόζουμε τις οδηγίες της FDA, που ορίζει ότι αποκλείονται από αιμοδοσία δότες που εμφανίζουν σε 2 αιμοληψίες διαφορετικής ημερομηνίας (όσο κοντινές και αν είναι) anti-HBcore θετικό. Η οδηγία έχει δοθεί, επειδή μερικές φορές παρατηρούνται ψευδώς θετικά αποτελέσματα και δεν υπάρχει επιβεβαιωτική μέθοδος για το anti-HBcore.

Πιθανότατα στη χώρα μας θα ήταν καλό να γίνεται έλεγχος anti-HBcore και στους αλλοδαπούς πρώτης φοράς και στους αθίγγανους, λόγω υψηλού επιπολασμού.

Βλέπε και «**ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α**» και «**ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β**».

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α: Επιτρέπεται η αιμοδοσία **4 μήνες** μετά την έκθεση στον ιό.

Μετά από νόσηση, επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά την πλήρη ανάρρωση και πάροδο τετραμήνου και εφόσον έχει αποκλειστεί συλλοίμωξη.

Επειδή το συγγενικό περιβάλλον ασθενών με ηπατίτιδα Α χρειάζεται να εμβολιάζεται προληπτικά, υποψήφιοι δότες που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία και δεν έχουν εμβολιαστεί, δεν γίνονται προσωρινά αποδεκτοί.

Μετά εμβολιασμό για **Ηπατίτιδα Α**, η αναβολή της αιμοδοσίας σχετίζεται με το αν υπήρξε ή όχι έκθεση στον ιό:

Αν ο εμβολιασμός έγινε χωρίς να προηγηθεί έκθεση στον ιό, ο δότης γίνεται δεκτός μετά μερικές ημέρες (**1εβδομάδα**), αν δεν έχει τοπικά ή γενικά συμπτώματα και αισθάνεται καλά.

Αν ο εμβολιασμός έγινε μετά από γνωστή (όχι ενδοοικογενειακή) έκθεση στον ιό, ο δότης αποκλείεται για **6 εβδομάδες**.

Αν ο εμβολιασμός έγινε μετά από γνωστή ενδοοικογενειακή έκθεση στον ιό, ο δότης αποκλείεται για **4 μήνες**.

Επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά από προληπτική χορήγηση γ-σφαιρίνης, προκειμένου κάποιος να ταξιδέψει, ενώ αν η χορήγηση γ-σφαιρίνης έγινε μετά από γνωστή έκθεση στον ιό, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 6 εβδομάδες.

Σε περίπτωση επιδημίας συμβουλευόμαστε τις αρμόδιες Υγειονομικές Υπηρεσίες. Επί παρατεταμένης επιδημίας, κίνδυνος έκθεσης υπάρχει μέχρι την αναγνώριση του τελευταίου κρούσματος.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β:

Σύμφωνα με την οδηγία **2004/33ΕΚ**, γίνονται δεκτά άτομα που είναι αρνητικά στο Αυστραλιανό αντιγόνο και έχει αποδειχθεί η ανοσία τους. Ωστόσο στη δική μας Υπηρεσία Αιμοδοσίας, άτομα που εμφανίζουν σε 2 αιμοληψίες διαφορετικής ημερομηνίας (όσο κοντινές και αν είναι) anti-HBcore θετικό αποκλείονται από αιμοδοσία δια παντός, ανεξάρτητα από τον τίτλο του anti- S, λόγω του μικρού αλλά υπαρκτού κινδύνου μετάδοσης λανθάνουσας ηπατίτιδας. Βλέπε και «**ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ**».

Φορείς: Αποκλείονται άτομα με θετικό αυστραλιανό αντιγόνο ή στη φάση της ορομετατροπής.

Σεξουαλικοί σύντροφοι ατόμων με οξεία ή χρόνια ηπατίτιδα Β: Αποκλείονται δότες που έχουν σχέση με άτομα με οξεία ή χρόνια (φορείς) ηπατίτιδα Β, ειδικά αν δεν έχουν αντισώματα από εμβολιασμό. Επιτρέπεται η αιμοδοσία **4 μήνες** μετά την τελευταία επαφή.

Άλλα άτομα υψηλού κινδύνου: Υποψήφιοι δότες που είχαν στην εργασία τους ή την οικία τους στενή επαφή (με το δέρμα τους ή βλεννογόνους) με άτομα που νόσησαν από οξεία ή χρόνια ηπατίτιδα Β αποκλείονται από αιμοδοσία για **4 μήνες** μετά τη έκθεση. *Τέτοιοι δότες θεωρούνται συγγενείς που φροντίζουν τους ασθενείς, φίλοι που μοιράστηκαν τα ίδια προσωπικά αντικείμενα, εργάτες που χρησιμοποίησαν τα ίδια εργαλεία, κομμωτές, κουρείς, αισθητικοί, κ.λπ.*

Προσωπικό νοσοκομείων: Όσοι φροντίζουν ασθενείς με ηπατίτιδα Β (ιατροί, νοσηλευτές), οι τραυματιοφορείς, οι εργαζόμενοι σε εργαστήρια, οι καθαριστές, οι εργαζόμενοι στα πλυντήρια ή την αποκομιδή απορριμμάτων κ.λπ., γίνονται δεκτοί εφόσον έχουν αντισώματα από εμβολιασμό και δεν έχουν εκτεθεί στον ιό λόγω ατυχήματος με βελόνη ή επαφής με αίμα μολυσματικού ασθενή το τελευταίο τετράμηνο.

Υπεράνοσος γ-σφαιρίνη: Αναβάλλεται για **6 μήνες** για όσους έκαναν υπεράνοσο γ-σφαιρίνη μετά από έκθεση στον ιό (επειδή η υπεράνοση γ-σφαιρίνη παρατείνει το χρόνο επώασης της νόσου).

Εμβόλιο: Μετά εμβολιασμό για **Ηπατίτιδα Β**, η αναβολή της αιμοδοσίας σχετίζεται με το αν υπήρξε ή όχι έκθεση στον ιό:

Αν ο εμβολιασμός έγινε χωρίς να προηγηθεί έκθεση στον ιό, ο δότης γίνεται δεκτός μετά μερικές ημέρες (**1εβδομάδα**), αν δεν έχει τοπικά ή γενικά συμπτώματα και αισθάνεται καλά. Καλό είναι να έχουμε υπ' όψιν μας ότι μπορεί να έχουμε ψευδώς θετικά αποτελέσματα στον ορολογικό έλεγχο για αυστραλιανό αντιγόνο, λόγω ανίχνευσης του αντιγόνου του εμβολίου.

Αν ο εμβολιασμός έγινε μετά από γνωστή έκθεση στον ιό, ο δότης αποκλείεται για **4 μήνες**, εφόσον γίνεται μοριακός έλεγχος.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ C: Αποκλείονται οριστικά όσοι έχουν Ηπατίτιδα C (**2004/33ΕΚ**).

Αποκλείονται οριστικά όσοι είχαν επιβεβαιωμένη Ηπατίτιδα C ή έχουν αντισώματα ηπατίτιδας C. Αποκλείονται όσοι έχουν σεξουαλικές σχέσεις με άτομα με οξεία ή χρόνια Ηπατίτιδα C για όσο διάστημα έχουν σχέση. Γίνονται δεκτοί για αιμοδοσία 4 μήνες μετά τη διακοπή της σχέσης τους, εφόσον γίνεται μοριακός έλεγχος.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Ε: Ο δότης γίνεται δεκτός μερικούς μήνες μετά την πλήρη ανάρρωση. Υποψήφιοι δότες που ήρθαν σε επαφή με νοσούν άτομο, δεν γίνονται δεκτοί για 1 χρόνο.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ ΙΟΓΕΝΗΣ: Άτομα με ιογενή ηπατίτιδα στην παιδική ηλικία (μέχρι 11 ετών) αιμοδοτούν, εφόσον έχουν θεραπευτεί πλήρως και τα tests για ηπατίτιδα είναι αρνητικά.

Απορρίπτονται άτομα που σαν ενήλικες πέρασαν ηπατίτιδα άγνωστης αιτιολογίας. Βλέπε και «ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ».

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ (ΚΑΤΩ ΤΩΝ 11 ΕΤΩΝ): Επιτρέπεται η αιμοδοσία, εφόσον ο έλεγχος για ηπατίτιδες είναι αρνητικός και δεν υπάρχουν συμπτώματα.

ΗΡΕΜΙΣΤΙΚΑ: Εξετάζουμε το λόγο για τον οποίο λαμβάνονται. Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν γίνεται σποραδική χρήση (δεν ισχύει το ίδιο για αντιψυχωσικά). Βλέπε «ΑΓΧΟΛΥΤΙΚΑ» και «ΑΝΤΙΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΑΚΑ». Σε κάθε περίπτωση το αίμα δεν δίνεται σε έγκυο, διότι μερικές βενζοδιαζεπίνες (clonazepam, clorazepate, diazepam) και τα βαρβιτουρικά ανήκουν στην κατηγορία D εμβρυοτοξικών φαρμάκων, ενώ κάποιες άλλες βενζοδιαζεπίνες (flurazepam, temazepam, triazolam) ανήκουν στην κατηγορία X εμβρυοτοξικών φαρμάκων.

Θ

ΘΑΛΙΔΟΜΙΔΗ: Ανήκει στα τερατογόνα κατηγορίας X. Ο δότης δεν γίνεται δεκτός κατά τη διάρκεια χρήσης.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΕΙΡΟΤΗΤΑΣ: Αναβάλλεται για εύλογο διάστημα η αιμοδοσία, αν ο δότης είναι υπό έρευνα ή κάνει ανοσοθεραπεία. Αναβάλλεται για 3 μήνες, αν παίρνει Clomid ή Clomifial. Αποκλείεται η αιμοδοσία, αν ο δότης κάνει ή έχει κάνει θεραπεία με γοναδοτροπίνη ανθρώπινης υπόφυσης. Επί λήψης λευκοκυττάρων ή άλλων στοιχείων ανθρώπινου αίματος άλλου ατόμου, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες.

ΘΗΛΑΣΜΟΣ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία υπό όρους.

Για να γίνει δεκτή η μητέρα πρέπει να έχουν περάσει τουλάχιστον 6 μήνες από τον τοκετό και εφόσον δεν υπάρχουν σχάσεις του δέρματος στις θηλές ή πέριξ αυτών που θα μπορούσε να αποτελούν πύλη εισόδου μικροβίων.

Σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. αιμοδότρια με σπάνιο φαινότυπο), η αιμοδότρια γίνεται δεκτή, αφού παρέλθει τετράμηνο από τον τοκετό (2004/33ΕΚ).

Σε κάθε περίπτωση πρόσφατου τοκετού (εντός έτους), όπως και στις πολύτοκες, καλό είναι να χορηγούνται τα ερυθρά λευκαφαιρεμένα και πλυμένα, προς αποφυγή συνδρόμου TRALI.

ΘΗΛΩΜΑΤΑ ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΗΣ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΘΛΑΣΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης. Ερωτάται ο δότης αν ακολουθεί αγωγή με αντιφλεγμονώδη φάρμακα ή αντιπηκτικά (για να μην γίνουν αιμοπετάλια).

ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΑΡΑΙΜΙΑ-ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΑΡΩΣΗ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά, αν πρόκειται για ιδιοπαθή θρομβοκυτταραιμία. Αν πρόκειται για ήπια

θρομβοκυτταραιμία λόγω σιδηροπενίας, ο δότης γίνεται δεκτός για προσφορά ολικού αίματος μετά την πλήρη διόρθωση της σιδηροπενίας, ενώ μπορεί στο διάστημα αυτό να προσφέρει αιμοπετάλια αφαίρεσης.

ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΟΠΕΝΙΑ: Αποκλείεται η αιμοδοσία σε περιπτώσεις ιδιοπαθούς θρομβοπενίας.

Επί αναφερόμενης θρομβοπενίας μετά ιογενή λοίμωξη στο παρελθόν και πλήρη αποκατάσταση, ο δότης γίνεται δεκτός.

ΘΡΟΜΒΟΠΕΝΙΚΗ ΠΟΡΦΥΡΑ: Βλέπε «ΘΡΟΜΒΟΚΥΤΤΟΠΕΝΙΑ» και «ΙΔΙΟΠΑΘΗΣ ΘΡΟΜΒΟΠΕΝΙΚΗ ΠΟΡΦΥΡΑ».

ΘΡΟΜΒΟΦΙΛΙΑ: Εξετάζουμε το είδος της θρομβοφιλίας (αποτελέσματα εργαστηριακού ελέγχου).

I. Δεν γίνεται δεκτός ο δότης, εάν έχει εμφανίσει:

- πνευμονική εμβολή
- θρόμβωση άνω άκρου
- θρόμβωση σε ασυνήθιστη θέση (εγκεφάλου, πυλαίας, μεσεντερίου, κ.λπ).

II. Γίνεται δεκτός ο δότης, εάν:

- Έχει θρομβοφιλία εργαστηριακά διαγνωσμένη, χωρίς όμως να έχει εμφανίσει θρομβοεμβολικό επεισόδιο.
- Έχει υποστεί ένα και μόνο επεισόδιο εν τω βάθει φλεβικής θρόμβωσης, εξαιτίας αναστρέψιμου εκλυτικού αιτίου π.χ. μετά από λήψη αντισυλληπτικών, μετά από κλινοστατισμό λόγω χειρουργικής επέμβασης, κ.λπ. Γίνεται δεκτός μετά την παρέλευση διαστήματος που ποικίλλει από τη μία Υπηρεσία στην άλλη. Στη δική μας Υπηρεσία δεκτός μετά **πάροδο τουλάχιστον ενός εξαμήνου** και εφόσον δεν ευρίσκεται υπό αντιπηκτική αγωγή.
- Έχει εμφανίσει επιπολής θρομβοφλεβίτιδα συνεπεία γνωστού εκλυτικού αιτίου π.χ. φλεβικού καθετήρα, θρόμβωσης κισμών ή τραυματισμού. Γίνεται δεκτός σε κάποιες Υπηρεσίες Αιμοδοσίας μία εβδομάδα έως ένα μήνα μετά την παρέλευση των συμπτωμάτων και την διακοπή τυχόν θεραπείας. Στη δική μας Υπηρεσία θεωρούμε σκόπιμη την παρέλευση τουλάχιστον 6 μηνών.

III. Για ένα θρομβωτικό επεισόδιο, χωρίς την ύπαρξη εκλυτικού αιτίου οι γνώμες διίστανται. Δική μας πρόταση είναι, να μην γίνεται δεκτός ο δότης.

Βλέπε και «ΘΡΟΜΒΩΣΗ».

ΘΡΟΜΒΩΣΗ: Αποκλείεται ο δότης οριστικά, αν έχει επανειλημμένες προσβολές και ακολουθεί αντιπηκτική αγωγή. Σε μονήρη πρόσφατη προσβολή, εξετάζουμε την αιτία και αναβάλλουμε την αιμοδοσία για 6 μήνες μετά την πλήρη ίαση.

I. Δεν γίνεται δεκτός ο δότης, εάν έχει εμφανίσει:

- πνευμονική εμβολή
- έστω κι ένα θρομβωτικό επεισόδιο, χωρίς την ύπαρξη εκλυτικού αιτίου
- έστω και ένα θρομβωτικό επεισόδιο επί εδάφους θρομβοφιλίας
- περισσότερα από 2 θρομβοεμβολικά επεισόδια, ανεξαρτήτως αιτιολογίας
- θρόμβωση άνω άκρου
- θρόμβωση σε ασυνήθιστη θέση (εγκεφάλου, πυλαίας, μεσεντερίου, κλπ)
- θρόμβωση επί εδάφους νεοπλασίας

II. Δεν γίνεται δεκτός ο δότης, εάν πάσχει από:

- αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο (είτε ιδιοπαθές, είτε δευτεροπαθές)
Πρόκειται για χρόνιο αυτοάνοσο ιδιαίτερα θρομβογόνο σύνδρομο. Στο 50% των περιπτώσεων είναι ιδιοπαθές, ενώ στις υπόλοιπες μισές περιπτώσεις οφείλεται σε υποκείμενο νόσημα, όπως νεοπλασία, φάρμακα, λοίμωξη, κ.λπ.
- σοβαρού βαθμού μεταθρομβωτικό σύνδρομο

- φλεβική ανεπάρκεια κάτω άκρων (με επακόλουθο ορθοστατική υπόταση)

III. Δεν γίνεται δεκτός ο δότης, εάν ευρίσκεται σε αγωγή για πρόληψη ή θεραπεία θρομβοεμβολικών επεισοδίων με:

- μικρού μοριακού βάρους ηπαρίνη
- αντιβιταμίνες K (π.χ. Sintrom)
- νέα από του στόματος αντιπηκτικά φάρμακα

IV. Γίνεται δεκτός ο δότης, εάν:

- Έχει θρομβοφιλία εργαστηριακά διαγνωσμένη, χωρίς όμως να έχει εμφανίσει θρομβοεμβολικό επεισόδιο.
- Έχει υποστεί ένα και μόνο επεισόδιο εν τω βάθει φλεβικής θρόμβωσης, εξαιτίας αναστρέψιμου εκλυτικού αιτίου π.χ. μετά από λήψη αντισυλληπτικών, μετά από κλινοστατισμό λόγω χειρουργικής επέμβασης, κ.λπ. Γίνεται δεκτός μετά την παρέλευση διαστήματος που ποικίλλει από τη μία Υπηρεσία στην άλλη. Στη δική μας Υπηρεσία δεκτός μετά **πάροδο τουλάχιστον ενός εξαμήνου**, και εφόσον δεν ευρίσκονται υπό αντιπηκτική αγωγή.
- Έχει εμφανίσει επιπολής θρομβοφλεβίτιδα συνεπεία γνωστού εκλυτικού αιτίου π.χ. φλεβικού καθετήρα, θρόμβωσης κιρσών, ή τραυματισμού. Γίνεται δεκτός σε κάποιες Υπηρεσίες Αιμοδοσίας μία εβδομάδα έως ένα μήνα μετά την παρέλευση των συμπτωμάτων και την διακοπή τυχόν θεραπείας. Στη δική μας Υπηρεσία θεωρούμε σκόπιμη την παρέλευση τουλάχιστον 6 μηνών.

V: Για ένα θρομβωτικό επεισόδιο, χωρίς την ύπαρξη εκλυτικού αιτίου οι γνώμες δίστανται. Δική μας πρόταση είναι, να μην γίνεται δεκτός ο δότης.

Βλέπε και «ΑΝΤΙΠΗΚΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ» και «ΘΡΟΜΒΟΦΙΛΙΑ».

ΘΥΡΕΟΕΙΔΗΣ: Ερωτάμε τον υποψήφιο δότη αν έχει γίνει ορμονικός έλεγχος, υπερηχογράφημα και/ή σπινθηρογράφημα, αν στο πόρισμα ή προφορικά αναφέρθηκαν όζοι, αν έχει γίνει εξέταση για αντι-θυρεοειδικά αντισώματα κ.λπ. Προσπαθούμε να αντιληφθούμε, αν ο αιμοδότης έχει ιστορικό υπερ ή υποθυρεοειδισμού και ποια ακριβώς φάρμακα παίρνει.

Αναβάλλεται προσωρινά η αιμοδοσία επί αδιάγνωστης κατάστασης.

Αναβάλλεται προσωρινά η αιμοδοσία επί οζώδους βρογχοκήλης, έως ότου διαπιστωθεί η φύση των όζων.

Δεκτός ο δότης επί απλής βρογχοκήλης υπό ή χωρίς αγωγή.

Αποκλείεται η αιμοδοσία σε κακοήθεια.

Επί υπερθυρεοειδισμού: Σύμφωνα με τον American Red Cross, μπορεί να γίνει δεκτός ο δότης, αν μετά 6 μήνες υπό αγωγή έχει καταστεί ευθυρεοειδικός.

Κατ' άλλους (είναι και πρόταση Κ. Αίματος ΑΧΕΠΑ), αναβάλλεται η αιμοδοσία για **2 χρόνια** μετά το τέλος της θεραπείας με αντιθυρεοειδικά φάρμακα ή για **6 μήνες μετά τη θυρεοειδεκτομή ή τη θεραπεία με ιώδιο** και εφόσον τότε είναι ρυθμισμένος ο αιμοδότης (πρέπει να διαθέτει πρόσφατο έλεγχο) και έχει αποκλειστεί κακοήθεια.

Επί υποθυρεοειδισμού: επιτρέπεται η αιμοδοσία ανάλογα με την αιτία και εφόσον ο δότης είναι ρυθμισμένος (ευθυρεοειδικός).

Πρόταση: Ερωτάται ο δότης για τον αρχικό έλεγχο και την αρχική διάγνωση, αν είχε θετικά αντιθυρεοειδικά αντισώματα, τότε άρχισε λήψη T4, τότε έγινε ο τελευταίος έλεγχος.

Επί αυτοάνοσης θυρεοειδίτιδας (Hashimoto) (εμφανίζουν 15% των γυναικών: απόρριψη, όταν ο τίτλος αντισωμάτων είναι ψηλός και ο δότης αρρύθμιστος).

Αν ο αιμοδότης είναι ευθυρεοειδικός, η θυρεοειδίτιδα είναι η μοναδική εκδήλωση αυτοάνοσου νοσήματος και ο τίτλος αντισωμάτων χαμηλός, μπορεί να ληφθεί ολικό

αίμα, να μη παραχθούν παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά να χορηγηθούν λευκαφαιρεμένα και πλυμένα (όχι σε έγκυο και παιδί).

Η λήψη Θυροξίνης (T4 ή Thyrogormone ή άλλα σκευάσματα) δεν είναι λόγος απόρριψης. Ο αιμοδότης γίνεται δεκτός, αν είναι ρυθμισμένος και ο λόγος για τον οποίον παίρνει θυροξίνη δεν αποτελεί αντένδειξη.

Βλέπε και «ΑΝΤΙΘΥΡΕΟΕΙΔΙΚΑ» και «ΡΑΔΙΟΕΝΕΡΓΟ ΙΩΔΙΟ».

I

ΙΒΟΥΠΡΟΦΑΙΝΗ (ADVIL, ALGOFREN, BRUFEN, NUROFEN): Εξετάζεται η αιτία λήψης του αντιφλεγμονώδους. Επί απουσίας σημείων λοίμωξης, ο δότης γίνεται δεκτός 24-48 ώρες από την τελευταία δόση.

ΙΓΜΟΡΙΤΙΔΑ: Σε οξεία ιγμορίτιδα, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1 εβδομάδα μετά το τέλος της φαρμακευτικής αγωγής και εφόσον ο δότης είναι τελείως καλά. Σε χρόνια ιγμορίτιδα, εξετάζεται η φύση της. Επί αλλεργικής αιτιολογίας, βλέπε «ΑΛΛΕΡΓΙΑ». Επί μικροβιακής αιτιολογίας, ο δότης απορρίπτεται τουλάχιστον για 1 εβδομάδα μετά το πέρας επιτυχούς αγωγής.

ΙΔΙΟΠΑΘΗΣ ΘΡΟΜΒΟΠΕΝΙΚΗ ΠΟΡΦΥΡΑ: Δεκτοί όσοι δότες είχαν ιστορικό σε παιδική ηλικία, αλλά έκτοτε είναι καλά με φυσιολογικό αριθμό αιμοπεταλίων. Αποκλείεται η αιμοδοσία, αν πρόκειται για νόσο σε ενήλικα.

ΙΔΙΟΠΑΘΗΣ ΠΟΛΥΚΥΤΤΑΡΑΙΜΙΑ: Αποκλείεται ο δότης οριστικά. Αν κάνει θεραπευτικές αφαιμάξεις, δεν χρησιμοποιείται για μετάγγιση το αίμα του.

ΙΔΡΩΣΑΔΕΝΙΤΙΔΑ: Ο δότης δεν γίνεται δεκτός, λόγω συχνών φλεγμονών με πυώδη συλλογή, είτε παίρνει είτε δεν παίρνει φαρμακευτικής αγωγή.

ΙΚΤΕΡΟΣ: Εξετάζεται πότε εμφανίστηκε ο ίκτερος και η αιτία του. Αποκλείεται οριστικά ο δότης, αν πρόκειται για κακοήθεια ή ιογενή ηπατίτιδα Β ή C. Αναβολή επί αναφερόμενου ικτέρου, του οποίου η αιτία είναι υπό διερεύνηση.

Άτομα με σύνδρομο Gilbert γίνονται δεκτά, αν δεν έχουν ικτερική χροιά (μακράν νηστείας).

Δεκτά άτομα που στο παρελθόν είχαν εμφανίσει ίκτερο αποφρακτικού τύπου λόγω χολολίθων, εφόσον είναι ασυμπτωματικά για μεγάλο χρονικό διάστημα και έχει αποκλειστεί κακοήθεια.

ΙΛΙΓΓΟΣ: Αποκλείεται ο δότης στη φάση που έχει συμπτώματα και/ή λαμβάνει αγωγή. Αποκλείεται σε σχετικά πρόσφατη προσβολή ή σε υποτροπιάζουσες προσβολές, με την αιτία του ιλίγγου να παραμένει αδιάγνωστη.

Αποκλείεται αν υπάρχει νευρολογική συνδρομή. Αποκλείεται επί κακοήθειας.

Επί ιλίγγου λαβυρινθικής αιτιολογίας, δεκτός ο δότης αν έχει εκλείψει η αιτία (π.χ. ίωση). Σε ωτοσκλήρυνση, δεν υπάρχει λόγος απόρριψης του δότη, αν το προηγούμενο βράδυ δεν είχε ανεπαρκή ύπνο (λόγω εμβοών) ή αν έχουν παρέλθει 4 μήνες από τυχόν χειρουργείο.

Βλέπε και «ΑΥΧΕΝΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ» και «ΩΤΟΣΚΛΗΡΥΝΣΗ».

ΙΝΣΟΥΛΙΝΗ: Αν πρόκειται για δότη που είχε λάβει ινσουλίνη βοείου προέλευσης μετά το 1980, αποκλεισμός δια βίου.

Δότες με αγωγή με ανασυνδυασμένη ινσουλίνη γίνονται δεκτοί σε κάποιες χώρες, υπό τον όρον ότι είναι καλά ρυθμισμένοι και δεν έχουν αλλάξει σκευάσμα το τελευταίο διάστημα.

Στη δική μας Υπηρεσία, απορρίπτονται όσοι την ώρα της εξέτασης βρίσκονται με αγωγή ανασυνδυασμένης ινσουλίνης και για όσο διάστημα κάνουν την αγωγή (2004/33ΕΚ).

ΙΝΤΕΡΦΕΡΟΝΗ: Εξετάζεται η αιτία λήψης. Αποκλείεται δότης που την λαμβάνει για Σκλήρυνση κατά πλάκας, Ηπατίτιδα C και άλλα χρόνια νοσήματα.

ΙΟΓΕΝΕΙΣ ΝΟΣΟΙ (ΙΟΙ ΠΟΥ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΥΝ ΤΟ ΑΝΩΤΕΡΟ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ Η ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΗΠΙΑ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΤΙΔΑ): Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης. Επί μικροβιακής επιπλοκής και λήψης αντιβίωσης, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1 εβδομάδα μετά το πέρας της αγωγής.

ΙΟΣ ΔΥΤΙΚΟΥ ΝΕΙΛΟΥ (WNV): Δότες που κατοικούν ή εργάζονται ή διανυκτέρευσαν έστω και μία νύκτα σε περιοχή με συνεχιζόμενη μετάδοση σε ανθρώπους δεν γίνονται δεκτοί για αιμοδοσία, παρά μόνο αν υπάρχει δυνατότητα διενέργειας μοριακού ελέγχου του αίματος.

Επισκέπτες προσβεβλημένων περιοχών γίνονται δεκτοί **28 μέρες** μετά την αποχώρησή τους, αν δεν γίνεται μοριακός έλεγχος του αίματος (2004/33ΕΚ).

Άτομα που νόσησαν γίνονται δεκτά **120 μέρες** μετά την πλήρη ίαση. Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 120 μέρες σε άτομα που επισκέφθηκαν ενδημικές περιοχές και παρουσίασαν πυρετό ή συμπτώματα της νόσου.

Σε κάθε περίπτωση που αναφέρεται ταξίδι εκτός Ελλάδας, οι υπεύθυνοι για την επιλογή αιμοδοτών, ανατρέχουν στην πιο πρόσφατη επικαιροποιημένη λίστα από έγκυρους ιστότοπους και συγκεκριμένα <http://www.cdc.gov/westnile/>, www.keelpno.gr/el-gr/ κ.λπ..

Για τη χώρα μας, λαμβάνονται υπόψιν κάθε φορά οι πιο πρόσφατες οδηγίες από ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ, Σ.Κ.ΑΕ και Ε.ΚΕ.Α.

ΙΟΣ EBOLA: Βλέπε «EBOLA».

ΙΟΣ ZIKA (ZIKV): Βλέπε «ZIKA ΙΟΣ (ZIKV)».

ΙΣΟΤΡΕΤΙΝΟΙΝΗ (συνθετικό παράγωγο Βιταμίνης A: AKNESIL, ISOSKIN, ISOTRON, NOVACNE, ROACCUTAN, STIEFOTREX, TRETIN): Η ακριβής φαρμακολογική δράση της δεν είναι γνωστή. Εφαρμόζεται στη θεραπεία της ακμής και άλλες δερματοπάθειες. Δεκτός ο δότης, αφού περάσουν **4 εβδομάδες** από την τελευταία δόση. Βλέπε και «AKMH» και «BITAMINH A».

ΙΣΧΥΑΛΓΙΑ: Εξετάζεται η αιτία. Δεκτός ο δότης, αν η αιτία είναι δισκοκήλη και η ισχιαλγία σε ύφεση. Αποκλείεται σε κακοήθεια π.χ. πολλαπλούν μυέλωμα, διήθηση σπονδύλου από νεοπλασματική νόσο, φλεγμονώδη νόσο (ενεργό οστεομυελίτιδα), αυτοάνοση νόσο (ερυθηματώδης λύκος). Αναβάλλεται η αιμοδοσία στο στάδιο διερεύνησης.

ΙΧΘΥΑΣΗ: Συχνά συνυπάρχει με ατοπική δερματίτιδα, αλλεργική ρινίτιδα ή άσθμα, θυλακική κερατίαση, ενώ πιο σπάνια συνυπάρχει και βλάβη του κερατοειδούς. Αποκλείεται ο δότης λόγω των εκτεταμένων λύσεων της συνεχείας του δέρματος που εμφανίζει πριν λάβει αγωγή ή εξαιτίας της ίδιας της αγωγής (λήψη εμβρυοτοξικών φαρμάκων, π.χ. ετρετινάτη).

ΙΧΘΥΕΛΑΙΑ (Ω-3 πολυακόρεστα λιπαρά οξέα):

Omega-3 triglycerides: DYNAPEN, FARLIPID, GAP SALMON OIL, LIPEMIA, MAXEPA, PAZERIL, PROLIPID, ZODIN

Omega-3-acid ethyl esters: OMACOR

Αν δεν υπάρχει άλλη αντένδειξη, ο δότης γίνεται δεκτός. Δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο και παιδιά.

ΙΩΣΗ: Βλέπε «ΙΟΓΕΝΕΙΣ ΝΟΣΟΙ».

ΚΑΙΣΑΡΙΚΗ ΤΟΜΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 6 μήνες. Δεν γίνονται παράγωγα για 1 χρόνο από τον τοκετό και τα ερυθρά λευκαφαιρούνται και πλένονται για 1 χρόνο από τον τοκετό.

Βλέπε και «ΤΟΚΕΤΟΣ» και «ΘΗΛΑΣΜΟΣ».

ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ: Παλαιότερα θεωρούσαν όλοι ότι πρέπει να αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά σε όλες τις κακοήθειες νόσους, εξαιρουμένου του καρκίνου in situ (εντοπισμένου) που θεραπεύτηκε πλήρως και η βιοψία έδειξε εξαίρεση έως υγιή ιστό. Τα τελευταία χρόνια, έχει αρχίσει να μεταβάλλεται η πολιτική διαφόρων Υπηρεσιών Αιμοδοσίας. Πολλές Υπηρεσίες Αιμοδοσίας (ΗΠΑ, Αυστραλία) αποδέχονται αιμοδότες με κακοήγη νοσήματα, εφόσον έχει παρέλθει ικανό χρονικό διάστημα από την ίαση τους (τουλάχιστον 5 χρόνια) και εφόσον επρόκειτο για καρκίνους που συνήθως δεν προκαλούν μεταστάσεις. Άλλες Υπηρεσίες Αιμοδοσίας (Ευρώπη, Καναδάς) αποκλείουν οριστικά αιμοδότες με ιστορικό κακοήθους νεοπλασίας. Ομοφωνία υπάρχει ως προς το ότι αποκλείονται δια παντός άτομα με διάγνωση λεμφώματος ή λευχαιμίας (2004/33ΕΚ).

Σε κάθε περίπτωση καλό θα ήταν να ζητάμε πόρισμα βιοψίας και γραπτό σημείωμα του θεράποντος ιατρού.

Όταν ο δότης με καρκίνο in situ γίνει δεκτός, θα πρέπει να έχει παρέλθει τουλάχιστον τετράμηνο από επέμβαση εξαίρεσης του καρκίνου.

ΚΑΚΟΗΘΗΣ ΥΠΕΡΤΑΣΗ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΚΑΛΑ-ΑΖΑΡ (ΔΕΙΣΜΑΝΙΑΣΗ): Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά (2004/33ΕΚ).

ΚΑΛΣΙΤΟΝΙΝΗ (λήψη για οστεοπώρωση): Επιτρέπεται η αιμοδοσία. Δεν χορηγείται το αίμα σε έγκυο ή παιδί. Βλέπε και «ΟΣΤΕΟΠΩΡΩΣΗ».

ΚΑΝΤΙΝΤΙΑΣΗ: Εξετάζεται αν συνυπάρχει ανοσοκαταστολή, οπότε και αποκλείεται ο δότης. Αν δεν συνυπάρχει υποκείμενο νόσημα και δεν είναι συστηματική η καντιντίαση, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 7 μέρες μετά το τέλος της θεραπείας.

ΚΑΠΝΙΣΜΑ: Ο συνδυασμός νικοτίνης και αιμοδοσίας μπορεί να προκαλέσει ζάλη ή λιποθυμία. Συνιστάται οι δότες να μην καπνίζουν λίγο πριν την αιμοδοσία και για 2 ώρες μετά. Αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν ο δότης χρησιμοποιεί nicotine patches χωρίς να έχει διακόψει ακόμα το κάπνισμα. Βλέπε και «ΑΝΤΙΚΑΠΝΙΣΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ».

ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ-ΠΑΘΗΣΕΙΣ: Εξετάζεται η αιτία. Αποκλείονται άτομα με στηθάγχη, υποτροπιάζουσα θρομβοφλεβίτιδα, θρόμβωση ή βλάβη βαλβίδας που τα κάνει επιρρεπή σε υποξεία βακτηριδιακή ενδοκαρδίτιδα και όσα έχουν κάνει εγχείρηση καρδιάς. Επιτρέπεται η αιμοδοσία σε όσους έκαναν μικρή διορθωτική επέμβαση για συγγενείς ανωμαλίες (π.χ. διόρθωση μεσοκοιλιακής επικοινωνίας, ανοικτού βοτάλειου πόρου κ.λπ.) και δεν παίρνουν καμία φαρμακευτική αγωγή, συμπεριλαμβανομένης και της αντιβίωσης (2004/33ΕΚ).

ΚΑΡΚΙΝΟΣ: Βλέπε «ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ».

ΚΑΤΑ ΠΛΑΚΑΣ ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΚΑΤΑΓΜΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης και αφαίρεσης τυχόν γύψου. Ερωτάται ο δότης αν βρίσκεται υπό αγωγή με αντιφλεγμονώδη φάρμακα ή αντιπηκτικά. Επί χειρουργικής ανάταξης κατάγματος, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες. Αν έχει γίνει τοποθέτηση ήλων ή άλλων υλικών κατά την ανάταξη του κατάγματος που δεν έχουν αφαιρεθεί, ο δότης γίνεται δεκτός μόνο για προσφορά ολικού αίματος (όχι για αιμοπετάλια αφαίρεσης) και εφόσον δεν έχει ύποπτα σημεία

οστεομυελίτιδας. Δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά χορηγούνται το συντομότερο δυνατόν.

Αν έγινε μετάγγιση αίματος η/και παραγώγων, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες. Μετά τους 4 μήνες, δεν παρασκευάζονται παράγωγα, χρησιμοποιούνται μόνο τα συμπυκνωμένα ερυθρά λευκαφαιρεμένα και πλυμένα, για αποφυγή συνδρόμου TRALI.

ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ: Βλέπε «ΑΝΤΙΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΑ».

ΚΑΤΑΡΡΟΗ: Εξετάζεται αν είναι αλλεργικής ή λοιμώδους αιτιολογίας. Ο δότης γίνεται δεκτός, όταν γίνει ασυμπτωματικός και αισθάνεται τελείως καλά.

Σύσταση της δικής μας Υπηρεσίας είναι να γίνεται δεκτός ο δότης μετά παρέλευση τουλάχιστον 2 εβδομάδων.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Αποκλείονται δότες με σοβαρά νοσήματα Κ.Ν.Σ, όπως σκλήρυνση κατά πλάκας, εγκεφαλοπάθεια αγγειακής ή άλλης αιτιολογίας, όγκοι Κ.Ν.Σ. κ.λπ. (2004/33ΕΚ).

ΚΕΦΑΛΑΛΓΙΑ: Αν ο δότης έχει περιοδικούς πονοκεφάλους, όχι όμως τη μέρα της αιμοληψίας, γίνεται δεκτός. Αν έχει συχνούς πονοκεφάλους, γίνεται δεκτός εφόσον έχει ευρεθεί η αιτία και δεν αποτελεί αντένδειξη. Αναβάλλεται η αιμοδοσία στο στάδιο διερεύνησης. Βλέπε και «ΗΜΙΚΡΑΝΙΑ».

ΚΕΦΑΛΙ-ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ: Βλέπε «ΚΡΑΝΙΟΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΚΑΚΩΣΗ».

ΚΙΡΡΩΣΗ ΗΠΑΤΟΣ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά, ανεξαρτήτως αιτίας.

ΚΙΡΣΟΙ ΦΛΕΒΩΝ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία επί 4 τουλάχιστον μήνες, αν ο δότης έχει κάνει εγχείρηση ή σκληρυντικές ενέσεις.

Επί φαρμακευτικής ή μη αγωγής επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν ο δότης δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση.

ΚΙΡΣΟΙ ΟΙΣΟΦΑΓΟΥ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΚΙΤΡΙΝΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 2 τουλάχιστον εβδομάδες μετά την πλήρη ίαση και για 4 εβδομάδες μετά εμβολιασμό για τη νόσο και εφόσον ο δότης αισθάνεται καλά.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία αν αναφερθεί ταξίδι σε Αγκόλα (κυρίως περιοχές Luanda, Huambo, Benguela), Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό (περιοχές γειτνιάζουσες με την Αγκόλα), Κένυα.

ΚΛΟΜΙΦΑΙΝΗ: Αναβολή για 3 μήνες μετά το τέλος της θεραπείας.

ΚΛΟΠΙΔΟΓΡΕΛΗ (PLAVIX): Επιτρέπεται η αιμοδοσία 14 ημέρες από την τελευταία λήψη, εφόσον η αιτία για την οποία είχε δοθεί δεν αποτελεί αντένδειξη για αιμοδοσία.

ΚΟΚΚΥΤΗΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 3 εβδομάδες μετά την πλήρη ίαση ή την επαφή με νοσούντα άτομα.

Επί προφυλακτικού εμβολιασμού με το εμβόλιο DPT (προσροφημένο τοξοειδές), ο δότης γίνεται δεκτός μετά μερικές ημέρες, αν δεν υπάρχουν τοπικά συμπτώματα και αισθάνεται καλά.

ΚΟΛΛΑΓΟΝΟ: Αν έγιναν ενέσεις κολλαγόνου, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες. Αν έγινε λήψη πόσιμου κολλαγόνου, εξετάζεται αν είναι ζωικής προέλευσης (από βοοειδή ή χοίρους ή ιχθείς) ή είναι ανασυνδυασμένο. Μεγαλύτερη ασφάλεια παρέχει το ανασυνδυασμένο και από ιχθείς. Σε κάθε περίπτωση αποφεύγεται η χορήγηση του αίματος σε έγκυο ή παιδί.

ΚΟΛΛΑΓΟΝΩΣΗ: Στις κολλαγονώσεις περιλαμβάνονται: ο ερυθματώδης λύκος, η ρευματοειδής αρθρίτιδα, η νόσος Still (νεανική ρευματοειδής αρθρίτιδα), η σκληροδερμία, η κροταφική αρτηρίτιδα και το σύνδρομο Sjogren. Ο δότης δεν γίνεται δεκτός, διότι υπάρχει αυτοάνοση προσβολή περισσότερων του ενός οργάνων.

ΚΟΛΛΥΡΙΟ: Εξετάζουμε την αιτία και το είδος του σκευάσματος.

Αν το κολλύριο λαμβάνεται για επιπεφυκίτιδα ιογενούς ή μολυσματικής ή αλλεργικής αιτιολογίας, αναβάλλεται η αιμοδοσία για εύλογο χρονικό διάστημα.

Αν πρόκειται για τεχνητά δάκρυα που λαμβάνονται για αθώα αίτια, όπως ερεθισμός από σαμπουάν, ξηροφθαλμία μη αυτοάνοσης αιτιολογίας κ.λπ., ο δότης γίνεται δεκτός.

Αν πρόκειται για γλαύκωμα και το κολλύριο περιέχει β-blockers, ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον οι σφύξεις είναι **περισσότερες από 60/λεπτό την ώρα της εξέτασης** και δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση.

ΚΟΛΠΙΤΙΔΑ: Δεκτή αιμοδότρια με ιστορικό κολπίτιδας, χωρίς πρόσφατη έξαρση. Επί πρόσφατης συμπτωματολογίας με ή χωρίς καλλιέργεια κολπικού επιχρίσματος και με ή χωρίς θεραπεία, αναβάλλεται η αιμοδοσία, μέχρι πλήρους ίασης.

ΚΟΛΧΙΚΙΝΗ: Ο δότης δεν γίνεται δεκτός κατά τη διάρκεια λήψης του φαρμάκου, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος χορήγησης του αίματος σε έγκυο, επειδή πρόκειται για εμβρυοτοξικό φάρμακο κατηγορίας D. Μετά τη διακοπή του φαρμάκου, κρίνουμε ανάλογα με την ένδειξη χορήγησης του φαρμάκου.

ΚΟΝΔΥΛΩΜΑΤΑ: Τα οξυτενή κονδυλώματα θεωρούνται αφροδίσιο νόσημα. Πρέπει να διευκρινιστεί, αν σχετίζονται με σεξουαλικές συμπεριφορές υψηλού κινδύνου. Αν όχι, επιτρέπεται η αιμοδοσία, εφόσον έχει τελειώσει η θεραπευτική αγωγή και υπάρχει πλήρης επούλωση.

ΚΟΡΤΙΖΟΝΗ-ΣΤΕΡΟΕΙΔΗ: Σε λήψη κορτιζόνης ή άλλων στεροειδών, εξετάζουμε την αιτία λήψης και ανάλογα αποφασίζουμε.

Αν δόθηκε η κορτιζόνη για αλλεργία ή παροδικά μυοσκελετικά ενοχλήματα επί βραχύ διάστημα, αναβολή της αιμοδοσίας για 7 ημέρες από το τέλος της αγωγής.

Επί παρατεταμένης χρήσης κορτιζόνης σε ενέσιμη μορφή ή χάπια ή κρέμα σε μεγάλη επιφάνεια, αναβολή της αιμοδοσίας για 12 μήνες από το τέλος της αγωγής.

Επί συστηματικής λήψης λόγω υποκειμένου νοσήματος (π.χ. αυτοάνοσο νόσημα), οριστική απόρριψη του δότη.

Επί ενδοαρθρικής έγχυσης, επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά από 4 μήνες και όχι ενωρίτερα, παρόλο που είναι γνωστό ότι οι ιατροί χρησιμοποιούν βελόνες μιας χρήσης και προηγείται καλή αποστείρωση του δέρματος.

ΚΟΥΜΑΡΙΝΙΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ: Ανήκουν στην κατηγορία X εμβρυοτοξικών φαρμάκων και είναι τερατογόνα. Βλέπε και «ΑΝΤΙΠΗΚΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ».

ΚΡΑΝΙΟΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΚΑΚΩΣΗ: Επί πρόσφατου τραυματισμού της κεφαλής, αναβολή της αιμοδοσίας για εύλογο χρονικό διάστημα, αναλόγως της βαρύτητας του τραύματος και των συνεπειών.

Επί ιστορικού τραυματισμού στην κεφαλή, ο δότης γίνεται δεκτός, αν δεν υπάρχει υποψία υποσκληρίδιου ή επισκληρίδιου αιματώματος, δεν εμφάνισε επιληπτικές κρίσεις και δεν έχει διαταραχές μνήμης.

Αν χρειάστηκε νοσηλεία και μετάγγιση αίματος (με ή χωρίς χειρουργείο), αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 τουλάχιστον μήνες μετά την έξοδο από το νοσοκομείο. Στη συνέχεια ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον δεν έχει επιληπτικές κρίσεις, δεν χρειάζεται παρακολούθηση και λήψη φαρμάκων, φαίνεται και αισθάνεται καλά.

ΚΡΟΤΑΦΙΚΗ ΑΡΘΡΗΠΤΙΑ: Βλέπε «ΚΟΛΛΑΓΟΝΩΣΗ».

ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑ-ΙΟΓΕΝΗΣ ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΝΩΤΕΡΟΥ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ:

Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 2 εβδομάδες μετά την εξάλειψη των συμπτωμάτων μέχρι πλήρους ίασης (**2004/33ΕΚ**). Επί μικροβιακής επιπλοκής και λήψης αντιβίωσης, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1 εβδομάδα μετά το πέρας της αγωγής.

ΚΥΗΣΗ: Βλέπε «ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ».

ΚΥΣΤΗ: Προσοχή, αν ένας αιμοδότης αναφέρει τη λέξη «κύστη» χωρίς να είναι σε θέση να δώσει λεπτομέρειες ή δείχνοντας ότι κάτι αποφεύγει να αναφέρει. Χρειάζεται να διευκρινιστεί μήπως πρόκειται για νεόπλασμα.

ΚΥΣΤΗ ΚΟΚΚΥΓΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία επί εκροής υγρού, έντονου άλγους κ.λπ. μέχρι πλήρους ίασης. Επί χειρουργηθείσας κύστης, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1 τετράμηνο.

ΚΥΣΤΗ ΩΟΘΗΚΗΣ: Δεν επιτρέπεται η αιμοδοσία κατά τη φάση διερεύνησης. Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν δεν υπάρχει υποψία κακοήθειας ή εγκυμοσύνης. Επί λήψης φαρμάκων, εξετάζεται το είδος και αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρις ότου κριθεί η ανταπόκριση στη θεραπεία.

Επί χειρουργηθείσας κύστης, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1 τετράμηνο.

ΚΥΣΤΙΚΕΡΚΩΣΗ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΚΥΣΤΙΚΗ ΜΑΣΤΟΠΑΘΕΙΑ: Αν πρόκειται για κυστική μαστοπάθεια και η βιοψία είναι αρνητική, επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν ο δότης αισθάνεται τελείως καλά.

ΚΥΣΤΙΤΙΔΑ: Επί ιστορικού παλαιάς κυστίτιδας, ο δότης γίνεται δεκτός.

Επί πρόσφατης συμπτωματολογίας με ή χωρίς καλλιέργεια ούρων και με ή χωρίς θεραπεία, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1-2 εβδομάδες από την πλήρη ίαση. Εάν υπάρχει επιπλοκή με πυελονεφρίτιδα, αναβάλλεται η αιμοδοσία για περισσότερες από 2 εβδομάδες και εφόσον έχει επιβεβαιωθεί η ίαση με νέες αρνητικές καλλιέργειες.

ΚΩΛΙΚΟΣ ΝΕΦΡΟΥ: Επί ιστορικού διαγνωσμένου κωλικού, χωρίς πρόσφατη συμπτωματολογία, ο δότης γίνεται δεκτός.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία επί εμφάνισης του κωλικού τις τελευταίες ημέρες.

ΚΩΜΑ: Επί ιστορικού κώματος, εξετάζεται ο τύπος του. Δεν γίνεται δεκτός ο δότης με ιστορικό υπογλυκαιμικού ή μετατραυματικού κώματος.

ΚΩΦΩΣΗ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν βεβαιώσουμε ότι ο δότης έχει κατανοήσει πλήρως τις ερωτήσεις και έχει δώσει τη συγκατάθεσή του ενσυνείδητα.

Λ

ΛΑΡΥΓΓΙΤΙΔΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 2 εβδομάδες μετά την πλήρη ίαση και ανάλογα με τη διάγνωση και τη ληφθείσα θεραπεία (να έχει περάσει τουλάχιστον 1 εβδομάδα από το τέλος αντιβίωσης). Αποκλείεται ο δότης, αν είναι σε φάση διερεύνησης ή με γνωστή κακοήθεια.

ΛΕΙΣΜΑΝΙΑΣΗ (KALA-AZAR): Αποκλείεται ο δότης οριστικά (2004/33ΕΚ).

ΛΕΙΧΗΝ ΟΜΑΛΟΣ: Βλέπε «ΟΜΑΛΟΣ ΛΕΙΧΗΝ».

ΛΕΜΦΟΙΔΗΜΑ: Εξετάζεται η αιτία. Επί συγγενούς λεμφοιδήματος και απουσία ορθοστατικής υπότασης, ο δότης γίνεται δεκτός. Επί δευτεροπαθούς λεμφοιδήματος, εξετάζεται η αιτία και η αιμοδοσία αναβάλλεται για διάστημα ανάλογα με την αιτία.

ΛΕΜΦΩΜΑ: Αποκλεισμός του υποψήφιου δότη δια βίου.

ΛΕΝΑΛΙΔΟΜΙΔΗ (REVLIMID): Αποκλείεται ο δότης, επειδή το φάρμακο χορηγείται σε πολλαπλούν μυέλωμα και μυελοδυσπλαστικό σύνδρομο και επειδή έχει εμβρυοτοξική δράση.

ΛΕΠΡΑ: Αποκλεισμός του υποψήφιου δότη δια βίου.

ΛΕΠΤΟΣΠΕΙΡΩΣΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης.

ΛΕΥΚΗ: Δεκτός ο δότης, αν η λεύκη δεν αποτελεί μέρος πολυσυστηματικής νόσου. Βλέπε και «ΛΕΥΚΟΔΕΡΜΑ ΧΗΜΙΚΟ».

ΔΕΥΚΟΔΕΡΜΑ ΧΗΜΙΚΟ: Πρόκειται για μόνιμη απώλεια της φυσιολογικής χροιάς του δέρματος λόγω τοπικής χρήσης Daytrana patch (methylphenidate) για σύνδρομο εύκολης διάσπασης προσοχής και υπερκινητικότητας (ADHD). Ο δότης μπορεί να γίνει δεκτός, εφόσον έχει διακόψει την αγωγή.

ΔΕΥΧΑΙΜΙΑ: Αποκλεισμός του υποψήφιου δότη δια βίου.

ΔΗΠΤΗΣ ΑΛΛΟΜΟΣΧΕΥΜΑΤΟΣ: Βλέπε «ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΙΣΤΩΝ-ΚΥΤΤΑΡΩΝ» και «ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΜΥΕΛΟΥ ΟΣΤΩΝ».

ΔΗΠΤΗΣ ΞΕΝΟΜΟΣΧΕΥΜΑΤΟΣ: Αποκλείεται ο δότης οριστικά (2004/33ΕΚ).

ΛΙΘΙΟ: Θεωρείται τερατογόνο και ανήκει στην κατηγορία D εμβρυοτοξικών φαρμάκων. Σε κάποιες χώρες επιτρέπεται αιμοδοσία (πχ Ηνωμένο Βασίλειο), σε άλλες όχι (πχ Νέα Ζηλανδία).

Αλλού (είναι και πρόταση Κ. Αίματος ΑΧΕΠΑ) επιτρέπεται η αιμοδοσία, μόνο εάν το λίθιο έχει δοθεί για οξεία κατάσταση, ο αιμοδότης δεν χρειάζεται πλέον θεραπεία και είναι καλά. Το αίμα δεν χορηγείται σε έγκυο και παιδί.

ΛΙΘΟΤΡΙΨΙΑ: Αν η λιθοτριψία έγινε με Laser, επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά από μερικές ημέρες και εφόσον δεν υπάρχουν κωλικοειδή άλγη ή άλλα συμπτώματα. Αν έγινε αφαίρεση του λίθου χειρουργικά ή με καθετήρα, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες τουλάχιστον.

ΛΙΠΟΑΝΑΡΡΟΦΗΣΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 τουλάχιστον μήνες και εφόσον δεν υπήρξαν επιπλοκές (π.χ. πνευμονική εμβολή).

ΛΙΠΟΘΥΜΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ: Αποκλείονται οριστικά άτομα με ιστορικό υποτροπιάζουσας λιποθυμίας ή επεισοδίων αδιευκρίνιστης αιτιολογίας.

Αν ο δότης αναφέρει λιποθυμία σε μία προηγούμενη αιμοδοσία, γίνεται δεκτός κατά την κρίση του ιατρού, εφόσον είχε ικανή πρόσληψη υγρών, επαρκή ύπνο και δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση τη στιγμή της εξέτασης. Το προσωπικό που διενεργεί την αιμοληψία απασχολεί λεκτικά τον αιμοδότη και τον παρακολουθεί στενά κατά τη διάρκεια της αιμοδοσίας και μέχρι την αναχώρηση του από την Υπηρεσία Αιμοδοσίας (2004/33ΕΚ).

Αποκλείονται άτομα με βαρεία ορθοστατική υπόταση ή αυχενικό σύνδρομο σε έξαρση ή ορθοστατική υπόταση τη στιγμή της εξέτασης ή επανειλημμένα λιποθυμικά επεισόδια σε προηγούμενες αιμοδοσίες (πάνω από 2 φορές), χωρίς να υπάρχει επιβαρυντικός παράγοντας, όπως λίγες ώρες ύπνου, πρόσφατο βαρύ γεύμα, έντονη κόπωση, στέρηση υγρών κ.λπ.

Βλέπε και «ΕΠΙΛΗΨΙΑ» και «ΖΑΛΗ».

ΛΙΠΩΜΑ: Επί παρουσίας λιπώματος (με σίγουρη διάγνωση) και μη μεταβολής του μεγέθους, ο δότης γίνεται δεκτός. Σε πρόσφατη αφαίρεση λιπώματος, ο δότης γίνεται δεκτός μετά από 4 μήνες.

ΛΟΙΜΩΔΗΣ ΜΟΝΟΠΥΡΗΝΩΣΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 2 τουλάχιστον εβδομάδες μετά την πλήρη ίαση. Τα παράγωγα χρειάζεται να λευκαφαιρούνται και να μη χορηγούνται σε ανοσοκατεσταλμένους δέκτες.

ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 2 τουλάχιστον εβδομάδες μετά την πλήρη κλινική ανάρρωση (2004/33ΕΚ), εκτός από ειδικές περιπτώσεις που η περίοδος αποκλεισμού είναι μεγαλύτερη, όπως βρουκέλλωση, οστεομυελίτιδα, πυρετός Q, σύφιλη, τοξοπλάσμωση, φυματίωση, πυρετός αγνώστου αιτιολογίας, ρευματικός πυρετός.

Βλέπε και στα αντίστοιχα νοσήματα με αλφαβητική σειρά.

ΛΟΧΕΙΑ: Σε μερικές Υπηρεσίες Αιμοδοσίας, αρκεί να έχει παρέλθει διάστημα 6 εβδομάδων από τον τοκετό, για να γίνει δεκτή η δότρια. Στη δική μας Υπηρεσία, επιτρέπεται η αιμοδοσία **6 μήνες** μετά τη διακοπή κύησης ή τον τοκετό. Σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. αιμοδότρια με σπάνιο φαινότυπο) η αιμοδότρια γίνεται δεκτή αφού παρέλθει τετράμηνο από τον τοκετό (2004/33ΕΚ).

Σε κάθε περίπτωση πρόσφατου τοκετού (εντός έτους), όπως και στις πολύτοκες, καλό είναι να χορηγούνται τα ερυθρά λευκαφαιρεμένα και πλυμένα, προς αποφυγή συνδρόμου TRALI.

Βλέπε και «ΘΗΛΑΣΜΟΣ».

ΛΥΚΟΣ ΕΡΥΘΗΜΑΤΩΔΗΣ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά. Αν πρόκειται απλά για «δισκοειδή ερυθριματώδη λύκο», ο δότης γίνεται δεκτός, αλλά δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα ερυθρά χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα.

ΛΥΣΣΑ: Αποκλείεται ο δότης για 1 έτος, επί πιθανής (δάγκωμα ύποπτου ζώου) ή επιβεβαιωμένης έκθεσης στον ιό (δάγκωμα πάσχοντος ζώου).

Αποκλείεται ο δότης για 1 έτος, αν ο εμβολιασμός ή η λήψη αντιλυσσικού ορού (RIG) έγινε μετά από έκθεση στον ιό (δάγκωμα ύποπτου ή επιβεβαιωμένα πάσχοντος ζώου).

Αν το αντιλυσσικό εμβόλιο έγινε προληπτικά, ο δότης γίνεται δεκτός μετά μερικές ημέρες, εφόσον δεν έχει τοπικά ή γενικά συμπτώματα και αισθάνεται καλά.

M

ΜΑΚΡΟΣΦΑΙΡΙΝΑΙΜΙΑ WALDENSTRÖM: Αποκλείεται ο δότης οριστικά.

ΜΑΛΑΡΙΑ: Βλέπε «ΕΛΟΝΟΣΙΑ».

ΜΑΡΙΧΟΥΑΝΑ: Βλέπε «ΕΘΙΣΜΟΣ» και «ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ».

ΜΑΣΤΕΚΤΟΜΗ: Πάντοτε πρέπει να ζητάμε το πόρισμα βιοψίας και να ρωτάμε τι συστάσεις έδωσαν οι θεράποντες ιατροί. Αν η βιοψία έδειξε κυστική μαστοπάθεια ή καλοήγη όγκο, επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά την παρέλευση τετραμήνου, εφόσον η δότρια είναι και φαίνεται καλά. Αν η βιοψία έδειξε κακοήθεια, αποκλείεται η δότρια τουλάχιστον για μία πενταετία και κατόπιν γίνεται δεκτή, εφόσον προσκομίσει πρόσφατη γνωμάτευση από τον θεράποντα ιατρό.

Αν υπάρχει αμφιβολία για το αποτέλεσμα της βιοψίας, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι να δοθεί βέβαιο αποτέλεσμα.

ΜΑΣΤΟΠΑΘΕΙΑ: Αν πρόκειται για κυστική μαστοπάθεια και η βιοψία είναι αρνητική για κακοήθεια, επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά την παρέλευση τετραμήνου, αν η δότρια αισθάνεται τελείως καλά.

Σε υποψία κακοήθειας, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι να δοθεί βέβαιο αποτέλεσμα.

ΜΑΣΤΟΥ ΒΙΟΨΙΑ: Αν έγινε μόνο βιοψία, είτε δια βελόνης είτε ανοικτή, επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν ο δότης είναι και φαίνεται καλά και πάντως 4 μήνες μετά τη βιοψία και εφόσον το αποτέλεσμα της βιοψίας είναι αρνητικό για κακοήθεια.

ΜΕΘΟΞΑΛΕΝΗ: Αποκλείεται ο δότης κατά τη διάρκεια της θεραπείας, ακόμη και αν παίρνει σκεύασμα μεθοξαλένης για απλή λεύκη, επειδή έχει σοβαρές παρενέργειες και είναι εμβρυοτοξικό.

ΜΕΘΟΞΥΨΩΡΑΛΕΝΗ (8-Methoxyproralen ή 8-MOP): Βλέπε «ΜΕΘΟΞΑΛΕΝΗ».

ΜΕΛΑΝΩΜΑ: Αποκλείεται διακριτικά ο δότης, λόγω συχνών υποτροπών, ακόμη και μετά από πάροδο πολλών ετών.

ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ: Βλέπε «ΒΡΟΥΚΕΛΛΩΣΗ».

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ: Βλέπε «ΑΝΑΙΜΙΑ» και «ΕΤΕΡΟΖΥΓΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ».

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ: Δεν γίνεται δεκτός ο δότης.

ΜΕΣΟΔΙΑΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΙΜΟΛΗΨΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ

ΑΙΜΟΔΟΣΙΩΝ: Βλέπε «ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΙΜΟΛΗΨΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΩΝ».

ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΟ ΝΟΣΗΜΑ: Αποκλείονται οριστικά άτομα με σοβαρή, χρόνια ή υποτροπιάζουσα νόσο (2004/33ΕΚ).

ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ: Γίνονται δεκτοί δότες στη φάση που δεν έχουν εμφανίσει σακχαρώδη διαβήτη.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ-ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ: Εξετάζουμε το λόγο μετάγγισης. Αν δεν υπάρχει αιτία μόνιμου αποκλεισμού λόγω υποκειμένου νοσήματος, επιτρέπεται η αιμοδοσία 4 μήνες μετά τη μετάγγιση (2004/33ΕΚ).

Σε κάθε περίπτωση ιστορικού μετάγγισης, ο δότης υποβάλλεται σε έλεγχο για αντιερυθροκυτταρικά αντισώματα και το αποτέλεσμα καταγράφεται στο σύστημα μηχανοργάνωσης. Επίσης, δεν παρασκευάζονται από το ολικό αίμα παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά χορηγούνται πλυμένα, για αποφυγή συνδρόμου TRALI.

ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΙΣΤΩΝ-ΚΥΤΤΑΡΩΝ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία 4 μήνες μετά τη μεταμόσχευση (2004/33ΕΚ), εφόσον δεν υπάρχει υποκείμενο νόσημα και ο δότης δεν ακολουθεί φαρμακευτική αγωγή.

Άτομα που έγιναν δέκτες μοσχεύματος κερατοειδούς ή σκληράς μήνιγγας αποκλείονται από αιμοδοσία για τον κίνδυνο ανάπτυξης σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας.

ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΜΥΕΛΟΥ ΟΣΤΩΝ: Αποκλείονται δια βίου άτομα που υποβλήθηκαν σε ауτόλογη ή αλλογενή μεταμόσχευση μυελού των οστών λόγω λευχαιμίας ή λεμφώματος ή πολλαπλού μυελώματος ή άλλης αιματολογικής κακοήθειας.

ΜΗΝΙΓΓΙΤΙΔΑ: Επί ιστορικού νόσησης, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης, αν δεν υπάρχει ιστορικό σπασμών και ο δότης δεν ακολουθεί πλέον θεραπεία. Επί ιστορικού προληπτικού εμβολιασμού, επιτρέπεται η αιμοδοσία 48 ώρες μετά το εμβόλιο μηνιγγιτιδίας και εφόσον ο δότης είναι ασυμπτωματικός.

Επί ιστορικού εμβολιασμού μετά από έκθεση στον μηνιγγιτιδόκοκκο, ο δότης γίνεται δεκτός μετά από 2 εβδομάδες και εφόσον είναι ασυμπτωματικός.

ΜΗ ΣΤΕΡΟΕΙΔΗ ΑΝΤΙΦΛΕΓΜΟΝΩΔΗ: Για τα μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη, βλέπε καταχώρηση με το όνομα της δραστικής ουσίας.

Δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο και παιδί.

ΜΙΚΡΟΕΠΕΜΒΑΣΗ: Βλέπε «ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ».

ΜΟΝΙΛΙΑΣΗ: Βλέπε «ΚΑΝΤΙΝΤΙΑΣΗ».

ΜΠΑΜΠΕΣΙΩΣΗ: Αποκλείεται ο δότης οριστικά (2004/33ΕΚ).

ΜΥΑΣΘΕΝΕΙΑ GRAVIS: Αποκλείεται ο δότης οριστικά, ακόμα και αν δεν παίρνει φαρμακευτική αγωγή.

ΜΥΕΛΟΔΥΣΠΛΑΣΤΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ: Αποκλείεται ο δότης οριστικά.

ΜΥΕΛΩΜΑ ΠΟΛΛΑΠΛΟΥΝ: Αποκλείεται ο δότης οριστικά.

ΜΥΙΚΗ ΔΥΣΤΡΟΦΙΑ: Αποκλείεται ο δότης οριστικά

ΜΥΚΗΤΙΑΣΗ ΔΕΡΜΑΤΙΚΗ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν η έκταση των βλαβών είναι περιορισμένη, όχι στα σημεία φλεβοκέντησης και δεν πρόκειται για βλάβες που προδιαθέτουν σε είσοδο μικροβίων. Ακόμα και όταν δεν υπάρχουν ορατές βλάβες, θα πρέπει να γίνεται καλή απολύμανση της περιοχής φλεβοκέντησης και η μονάδα να χορηγείται εντός των πρώτων ημερών σε άτομα μη ανοσοκατεσταλμένα.

ΜΥΚΗΤΙΑΣΗ ΟΝΥΧΩΝ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν γίνεται μόνον τοπική θεραπεία. Σε συστηματική θεραπεία με χάπια αναβάλλεται για 14 μέρες μετά το τέλος της θεραπείας και εφόσον η γενική κατάσταση είναι καλή.

ΜΥΚΗΤΙΑΣΗ ΣΠΟΓΓΟΕΙΔΗΣ (MYCOSIS FUNGOIDES): Αποκλείεται ο δότης, διότι πρόκειται για δερματική μορφή λεμφώματος T-λεμφοκυττάρων.

ΜΥΚΗΤΙΑΣΗ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ: Εξετάζεται αν συνυπάρχει ανοσοκαταστολή. Αν πρόκειται για άφθες ή καντιντίαση και δεν συνυπάρχει υποκείμενο αιματολογικό νόσημα π.χ. μακροσφαιριναιμία Waldenström, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 7 μέρες μετά το τέλος της θεραπείας.

ΜΥΚΗΤΙΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ: Αποκλείεται ο δότης.

ΜΥΟΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ: Αποκλείεται ο δότης.

ΜΥΟΚΑΡΔΙΤΙΔΑ: Επί ιστορικού μυοκαρδίτιδας, εξετάζεται η αιτία. Δεκτός ο δότης, εάν εμφανίζει σωστή λειτουργικότητα της καρδιάς υπερηχογραφικά σε πρόσφατο έλεγχο.

ΜΥΟΠΑΘΕΙΑ: Αποκλείεται ο δότης επί επιβεβαιωμένης μυοπάθειας.

ΜΥΟΧΑΛΑΡΩΤΙΚΑ: Εξαρτάται η αποδοχή ή απόρριψη του δότη από την αιτία λήψης των φαρμάκων.

Δεκτός ο δότης, αν τα λαμβάνει για οσφυαλγία καλοήθους αιτιολογίας σε ύφεση. Απορρίπτεται ο δότης, αν τα λαμβάνει για γνωστό αυχενικό σύνδρομο ή πρόσφατο σπαστικό ραιβόκρανο.

N

ΝΑΝΙΣΜΟΣ: Ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον ο νανισμός δεν συνοδεύεται από οργανικές διαταραχές και το βάρος σώματος εξασφαλίζει ικανοποιητικό όγκο κυκλοφορούντος αίματος, ώστε να μπορούμε να λάβουμε το κατώτερο επιτρεπόμενο όγκο για τους ασκούς που διαθέτουμε (υποχρεωτικά άνω των 50 κιλών).

ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑ: Αποκλείεται η αιμοδοσία, για να μην αποδοθεί στην αιμοδοσία τυχόν ατύχημα που μπορεί να υποστεί ο δότης εξαιτίας της διαταραχής ύπνου που εμφανίζει.

ΝΑΡΚΩΣΗ: Εξετάζεται ο λόγος νάρκωσης. Αν δεν υπάρχει κακοήθεια, αναβολή της αιμοδοσίας για 4 τουλάχιστον μήνες. Βλέπε και «ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ» και «ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ».

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ: Σε όλες τις χώρες αποκλείονται χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών. Σε μερικές χώρες η αιμοδοσία αποκλείεται οριστικά όχι μόνον για τους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών, αλλά και για τους χρήστες μη ενδοφλέβιων ναρκωτικών, δεδομένου ότι το ιστορικό που δίνουν θα μπορούσε να μην είναι αξιόπιστο και πιθανόν ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου.

Σε κάποιες αποκλείονται επί ένα χρόνο και χρήστες κοκαΐνης ενδορρινικά, ενώ σε άλλες έχει παύσει να ισχύει αυτός ο περιορισμός.

Πρόταση:

Για περιπτώσεις μακρόχρονης πλήρους αποχής από ενδοφλέβια ναρκωτικά χρειάζεται συζήτηση κατά περίπτωση με τη Διεύθυνση της Υπηρεσίας Αιμοδοσίας.

Βλέπε και «ΕΘΙΣΜΟΣ».

ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ: Βλέπε «ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ» και

«ΑΝΤΙΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ».

ΝΕΥΡΟΙΝΩΜΑΤΩΣΗ: Αποκλείεται ο δότης, διότι οι όγκοι με τους οποίους σχετίζεται η νόσος, προκαλούν νευρολογικές εκδηλώσεις (π.χ. επιληψία) και υπόκεινται σε κίνδυνο εξαλλαγής.

ΝΕΥΡΟΦΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ: Προκειμένου να επιτραπεί η αιμοδοσία, απαιτείται να διευκρινιστεί, αν τα συμπτώματα δεν δείχνουν βαριάς μορφής

κατάθλιψη καθώς και ότι δεν συνυπάρχει καρδιαγγειακό πρόβλημα,. Σε κάθε περίπτωση ερωτάμε για τυχόν σύσταση από γιατρό λήψης φαρμάκων, έστω και αν ο δότης δεν ακολούθησε την αγωγή.

ΝΕΦΡΕΚΤΟΜΗ: Εξαρτάται από την υποκείμενη νόσο. Αν αυτή δεν αποτελεί αντένδειξη, επιτρέπεται η αιμοδοσία όχι νωρίτερα από 4 μήνες και εφόσον ο δότης είναι τελείως καλά.

ΝΕΦΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Βλέπε «ΝΕΦΡΟΙ».

ΝΕΦΡΙΤΙΔΑ: Σε οξεία νεφρίτιδα επιτρέπεται η αιμοδοσία, 5 χρόνια μετά την πλήρη ίαση. Σε χρόνια νεφρίτιδα, αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΝΕΦΡΟΙ: Αποκλείονται δότες με σοβαρή ενεργό, χρόνια ή υποτροπιάζουσα νόσο (νεφρική ανεπάρκεια, IgA νεφροπάθεια, κακοήθεια κ.λπ.). Μεμονωμένα περιστατικά πυελίτιδας, πυελονεφρίτιδας, αιμοσφαιρινουρίας κ.λπ., από τα οποία έχει πλήρως θεραπευτεί ο υποψήφιος δότης, δεν αποτελούν οπωσδήποτε λόγο απόρριψης (2004/33ΕΚ), εφόσον δεν συνυπάρχει κακοήθεια ή ανοσολογική διαταραχή.

ΝΕΦΡΟΛΙΘΙΑΣΗ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν ο δότης είναι ασυμπτωματικός τον τελευταίο μήνα.

ΝΕΦΡΟΥ ΔΟΤΗΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης και πάντως μετά από 4 τουλάχιστον μήνες.

ΝΕΦΡΟΥ ΔΗΠΤΗΣ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΝΟΡΑΔΡΕΝΕΡΓΙΚΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΣΕΡΟΤΟΝΕΡΓΙΚΑ (Azapin, Remeron):

Βλέπε «ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΟΡΑΔΡΕΝΑΛΙΝΗΣ».

ΝΟΣΟΣ ADDISON: Ο δότης αποκλείεται.

ΝΟΣΟΣ CHAGAS (ΑΠΟ ΤΡΥΠΑΝΟΣΩΜΑ CRUZI): Αποκλείεται ο δότης οριστικά επί ιστορικού νόσησης (2004/33ΕΚ). Όχι μόνον γεννηθέντες ή κάτοικοι ενδημικών περιοχών της Ν. Αμερικής, συμπεριλαμβανομένου και του Μεξικού, αλλά και επισκέπτες, γίνονται δεκτοί μόνον εφόσον μετά την επιστροφή τους οι δοκιμασίες για αντισώματα έναντι τρυπανοσώματος cruzi αποβούν αρνητικές. Επειδή οι περισσότερες μορφές οξείας νόσησης είναι υποκλινικές και επειδή μικροί πληθυσμοί παρασίτου μπορεί να παραμείνουν στην κυκλοφορία επί πολλά έτη, δικαιολογείται η οριστική απόρριψη όσων επισκέφθηκαν χώρες ενδημίας, εκτός αν υποβληθούν σε ειδική εξέταση για αντισώματα έναντι τρυπανοσώματος cruzi.

ΝΟΣΟΣ CROHN: Αποκλείεται ο δότης οριστικά.

ΝΟΣΟΣ ΕΞ ΟΝΥΧΩΝ ΓΑΛΗΣ: Βλέπε «BARTONELLA».

ΝΟΣΟΣ HUNTINGTON'S: Αποκλείονται άτομα που έχουν εμφανίσει συμπτώματα. Επιτρέπεται η αιμοδοσία σε ασυμπτωματικούς φορείς.

ΝΟΣΟΣ ΛΕΓΓΕΩΝΑΡΙΩΝ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά την πλήρη ίαση.

ΝΟΣΟΣ LYME: Βλέπε «BORRELIA BURGDORFERI».

ΝΟΣΟΣ MADELUNG: Βλέπε «MADELUNG'S DISEASE».

ΝΟΣΟΣ PAGET (οστική): Στις περισσότερες Υπηρεσίες Αιμοδοσίας επιτρέπεται η αιμοδοσία, όταν δεν υπάρχει σημαντική προσβολή σκελετού και οργάνων και δεν είναι υπό φαρμακευτική αγωγή. Επειδή όμως πρόκειται για νόσημα αγνώστου αιτιολογίας, ίσως είναι ασφαλέστερο να αποφεύγεται η αιμοδοσία σε όλα τα στάδια της νόσου.

ΝΟΣΟΣ VON WILLEBRAND: Βάσει οδηγιών των περισσότερων Υπηρεσιών Αιμοδοσίας, αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά. Θα μπορούσε ωστόσο να επιτραπεί η αιμοδοσία σε ήπιες μορφές, που δεν εμφανίζουν έκδηλη αιμορραγική διάθεση ούτε σημαντική απώλεια αίματος μετά από νυγμό βελόνης. Σε αυτήν την περίπτωση, ο δότης γίνεται δεκτός μόνο για προσφορά ολικού αίματος, εφαρμόζουμε πίεση επί περισσότερη ώρα στο σημείο φλεβοκέντησης και παρακολουθούμε στενά τον δότη.

ΝΟΣΟΣ STILL: Βλέπε «ΚΟΛΛΑΓΟΝΩΣΗ».

ΝΟΣΟΣ ΤΡΕΛΩΝ ΑΓΕΛΛΩΝ: Βλέπε «ΕΓΚΕΦΑΛΟΠΑΘΕΙΑ ΣΠΟΓΓΩΔΗΣ» και «CREUTZFELDT-JAKOB».

ΝΟΤΙΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΤΡΥΠΑΝΟΣΩΜΙΑΣΗ: Βλέπε «ΝΟΣΟΣ CHAGAS».

ΝΤΟΥΛΟΞΕΤΙΝΗ (CYMBALTA, XENISTAR): Βλέπε «ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΟΡΑΔΡΕΝΑΛΙΝΗΣ».

ΝΥΓΜΟΣ ΒΕΛΟΝΗΣ: Αν πρόκειται για κοινή βελόνη (ραψίματος, κεντήματος) και έχει χρησιμοποιηθεί και από άλλο/α άτομο/α, επιτρέπεται η αιμοδοσία 4 μήνες μετά το νυγμό. Αν πρόκειται για βελόνη σύριγγας, ισχύει το ίδιο, ακόμη και στη περίπτωση που η βελόνη είχε ακουμπήσει σε οποιοδήποτε μη αποστειρωμένο αντικείμενο (πάγκο, δέρμα, κ.λπ.).

ΝΥΣΤΑΓΜΟΣ: Δεν επιτρέπεται η αιμοδοσία στο στάδιο διερεύνησης ή σε διαπιστωμένη νευρολογική διαταραχή και όταν υπάρχουν συνοδά συμπτώματα, όπως κεφαλαλγία, σπαστικότητα, αλλαγές προσωπικότητας κ.λπ.). Επιτρέπεται η αιμοδοσία σε καλοήθεις περιπτώσεις νυσταγμού (ιδιοπαθής νυσταγμός, αλφισμός χωρίς συνύπαρξη άλλων συνδρόμων).

Ε

ΞΑΝΘΕΛΑΣΜΑΤΑ: Ερωτάται ο δότης αν έχει ελεγχθεί για διαταραχές στο λιπιδαιμικό του προφίλ. Δεκτός, αν δεν έχει καρδιαγγειακή επιβάρυνση. Βλέπε και «ΥΠΕΡΧΟΛΗΣΤΕΡΙΝΑΙΜΙΑ».

ΞΗΡΑ ΠΛΕΥΡΙΤΙΔΑ: Βλέπε «ΠΛΕΥΡΙΤΙΔΑ».

ΞΗΡΟΔΕΡΜΙΑ: Εξετάζεται η αιτία. Αν δεν έχει γίνει διάγνωση, προσωρινή αναβολή της αιμοδοσίας. Συνιστάται να γίνει έλεγχος θυρεοειδούς, σακχάρου, ουρίας και επίσκεψη σε δερματολόγο. Αν μετά από έλεγχο δεν ευρεθεί αιτία απόρριψης π.χ. σύνδρομο Sjogren, ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον δεν υπάρχουν λύσεις της συνεχείας του δέρματος από τυχόν κνησμό. Δεν παρασκευάζονται αιμοπετάλια και τα συμπυκνωμένα ερυθρά χορηγούνται εντός 5 ημερών.

ΞΗΡΟΣΤΟΜΙΑ: Εξετάζεται η αιτία. Αν δεν έχει γίνει διάγνωση, προσωρινή αναβολή της αιμοδοσίας και εξέταση για αποκλεισμό συνδρόμου Sjogren.

ΞΗΡΟΦΘΑΛΜΙΑ: Εξετάζεται η αιτία. Αν δεν έχει γίνει διάγνωση, προσωρινή αναβολή της αιμοδοσίας. Συνιστάται επίσκεψη σε οφθαλμίατρο. Αν αποκλειστεί σύνδρομο Sjogren, ο δότης γίνεται δεκτός. Βλέπε και «ΚΟΛΛΥΡΙΟ».

Ο

ΟΓΚΟΙ: Βλέπε «ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ» και «ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ» και «ΑΝΤΙΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ».

ΟΔΟΝΤΙΚΟ ΑΠΟΣΤΗΜΑ: Εξετάζουμε το ιστορικό και τη θεραπεία. Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1 εβδομάδα μετά το τέλος λήψης των αντιβιοτικών και μέχρι ο δότης να είναι ασυμπτωματικός.

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ-ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία σε απλό καθαρισμό δοντιών και εφόσον έχουν περάσει **48 ώρες** και δεν παρουσιάστηκε αιμορραγία.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία **για 1 εβδομάδα** σε σφράγισμα ή εξαγωγή χωρίς ένεση τοπικά, λόγω του κινδύνου παροδικής βακτηραιμίας και εφόσον δεν υπάρχουν συμπτώματα **(2004/33 ΕΚ)**. Αν ο δότης παίρνει αντιβίωση αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1 εβδομάδα μετά το τέλος της αντιβίωσης.

Σε χρήση ένεσης τοπικά (π.χ. για απονεύρωση ή μικροεπεμβάσεις στη στοματική κοιλότητα), αναβάλλεται η αιμοδοσία για **4 μήνες**.

Σε οδοντικό απόστημα, αναβολή μέχρι πλήρους ίασης και παρόδου 1 εβδομάδας από το τέλος λήψης αντιβιοτικών.

Σε κάθε περίπτωση που οποιαδήποτε οδοντιατρική εργασία, ακόμα και η απλούστερη, έγινε σε χώρο που είναι αμφίβολο αν τηρούνται όλες οι συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας (π.χ. σε υποανάπτυκτη χώρα), η αιμοδοσία αναβάλλεται για 4 μήνες.

Βλέπε «ΛΟΝΤΙΑ».

ΟΙΣΤΡΟΓΟΝΑ: Για όλες τις κατηγορίες σκευασμάτων, ο δότης δεν γίνεται δεκτός κατά τη διάρκεια της θεραπείας, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να χορηγηθεί το αίμα σε έγκυο.

Οι αγωνιστές οιστρογόνων (οιστραδιόλη) ανήκουν στην κατηγορία Χ εμβρυοτοξικών φαρμάκων, ενώ η Diethylstilbestrol είναι και τερατογόνο.

Από τους μετατροπείς υποδοχέων (receptor modulators), το μεν **TAMOXIFEN** ανήκει στην κατηγορία D, το δε clomiphene στην κατηγορία Χ εμβρυοτοξικών φαρμάκων.

ΟΜΑΛΟΣ ΛΕΙΧΗΝ: Αποκλείεται ο δότης, διότι το νόσημα είναι αγνώστου αιτιολογίας και πολλές φορές συνδυάζεται με Ηπατίτιδα C ή άλλα νοσήματα.

ΟΜΟΙΟΠΑΘΗΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ: Εξαρτάται από την αιτία λήψης τους. Τα ίδια τα σκευάσματα δεν συνιστούν λόγο απόρριψης.

ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΟΙ: Σε όλες τις χώρες του κόσμου μέχρι πρότινος αποκλείονταν από αιμοδοσία άτομα που είχαν έστω και μία ομοφυλοφιλική επαφή μετά το 1985. Σε αρκετές χώρες μελετάται αλλαγή της νομοθεσίας για περιπτώσεις ομοφυλοφίλων με σταθερό ερωτικό σύντροφο. Σύμφωνα με τους κανόνες της Ελληνικής Υπηρεσίας Αιμοδοσίας, αποκλείονται ομοφυλόφιλοι/ες, ακόμη και αν παίρνουν προφυλακτικά μέτρα (κριτήρια αποκλεισμού/προφύλαξης από HIV).

ΟΞΥΟΥΡΟΙ: Δεκτοί δότες και με θεραπεία. Επί θεραπείας, δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπτωκωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή νεογνό.

ΟΞΥΤΕΝΗ ΚΟΝΔΥΛΩΜΑΤΑ: Βλέπε «ΚΟΝΔΥΛΩΜΑΤΑ».

ΟΡΘΟΣΚΟΠΗΣΗ: Βλέπε «ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΗ».

ΟΡΜΟΝΕΣ: Εξαρτάται η αποδοχή ή απόρριψη του δότη από το είδος του σκευάσματος, τη δράση του και την αιτία για την οποία λαμβάνεται.

Δεκτοί όσοι δότες παίρνουν συνθετικές ορμόνες, ορμόνες για αντιμετώπιση ή πρόληψη συμπτωμάτων εμμηνόπαυσης ή για οστεοπόρωση.

Αποκλείονται όσοι παίρνουν ορμόνες για κακοήθεια και όσοι έχουν πάρει γοναδοτροπίνη ή αυξητική ορμόνη από ανθρώπινη υπόφυση.

Βλέπε και «ΑΝΔΡΟΓΟΝΑ» και «ΠΡΟΓΕΣΤΑΓΟΝΑ» και «ΟΙΣΤΡΟΓΟΝΑ» και «ΓΟΝΑΔΟΤΡΟΠΙΝΗ ΑΝΑΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ».

ΟΡΜΟΝΙΚΟ ΣΚΕΥΑΣΜΑ ΑΠΟ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ Η ΒΟΕΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΩΝ: Αποκλεισμός του δότη δια βίου.

ΟΣΤΕΟΑΡΘΡΙΤΙΔΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία.

Αν ο δότης αναφέρει λήψη φαρμάκων, εξετάζεται προσεκτικά η δραστική ουσία.

Αν ο δότης παίρνει μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη, γίνεται δεκτός, αλλά δεν γίνονται παράγωγα και δεν χορηγείται το αίμα σε έγκυο και παιδί.

Επί ενδοαρθρικής έγχυσης, επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά από 4 μήνες και όχι ενωρίτερα, παρόλο που είναι γνωστό ότι οι ιατροί χρησιμοποιούν βελόνες μιας χρήσης και προηγείται καλή αποστείρωση του δέρματος.

ΟΣΤΕΟΜΥΕΛΙΤΙΑ: Δεκτοί δότες 2 χρόνια μετά τη θεραπεία και επιβεβαιωμένη ίαση (με σπινθηρογράφημα και/ή μαγνητική τομογραφία) (2004/33ΕΚ).

ΟΣΤΕΟΠΕΝΙΑ: Αν δεν υπάρχει υποκείμενη νόσος, δεκτοί δότες ακόμη και αν ακολουθούν φαρμακευτική αγωγή, οπότε δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπτωκωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή παιδί.

ΟΣΤΕΟΠΩΡΩΣΗ: Δεκτοί δότες ακόμη και αν ακολουθούν φαρμακευτική αγωγή, με την προϋπόθεση ότι δεν υποκρύπτεται συστηματικό νόσημα ή νεοπλασία. Σε περίπτωση φαρμακευτικής αγωγής, δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπτωκωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή παιδί.

ΟΣΦΥΑΛΓΙΑ: Εξετάζεται η αιτία. Δεκτός ο δότης, αν η αιτία είναι δισκοκήλη και η οσφυαλγία σε ύφεση. Αποκλείεται σε κακοήθεια π.χ. πολλαπλούν μυέλωμα, διήθηση σπονδύλου από νεοπλασματική νόσο, φλεγμονώδη νόσο (οστεομυελίτιδα), αυτοάνοση νόσο (ερυθηματώδης λύκος). Αναβάλλεται η αιμοδοσία στο στάδιο διερεύνησης.

ΟΥΛΕΣ: Εκτιμάται η αιτία. Τα σημεία φλεβοκέντησης δεν πρέπει να έχουν ουλές, κυρίως με μορφή εισολκής, διότι εκεί φιλοξενούνται μικρόβια που δεν τα φτάνει το αντισηπτικό.

ΟΥΛΟΡΡΑΓΙΑ: Επί πρόσφατης ουλορραγίας, αναβάλλεται η αιμοδοσία και παροτρύνεται ο δότης να εξεταστεί πρώτα για τοπικά αίτια από οδοντίατρο και, αν χρειαστεί, να γίνει συστηματικός έλεγχος.

ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ: Αποκλείεται η αιμοδοσία, αν πρόκειται για κακοήθεια. Επί φλεγμονής εξετάζεται η αιτία. Αν ο δότης αναφέρει στενώσεις ουρήθρας και δεν έχει συχνές ουρολοιμώξεις ούτε συμπτώματα τις τελευταίες ημέρες, γίνεται δεκτός.

ΟΥΡΗΘΡΗΤΙΑ:

- **μη ειδική:** Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης.
- **οξεία:** Αναβάλλεται μέχρι πλήρους ίασης και 1 εβδομάδα μετά το τέλος αντιβίωσης.

ΟΥΡΗΤΗΡΩΝ ΠΑΘΗΣΕΙΣ: Αποκλείεται η αιμοδοσία, αν πρόκειται για κακοήθεια. Επί φλεγμονής εξετάζεται η αιτία. Αν ο δότης αναφέρει λιθίαση ουρητήρων, αλλά δεν έχει συχνές ουρολοιμώξεις ή κωλικούς και τις τελευταίες ημέρες είναι ασυμπτωματικός, γίνεται δεκτός. Επί λιθοτριψίας, βλέπε «ΛΙΘΟΤΡΙΨΙΑ».

ΟΥΡΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΑ: Μικρού βαθμού διαγνωσμένη ουρική αρθρίτιδα που θεραπεύεται με αλλοπουρινόλη (ZYLORIC, ZYLAPUR), χωρίς να είναι σε έξαρση, δεν αποτελεί αντένδειξη.

ΟΥΡΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Αποκλείονται δότες με κακοήθεια, σοβαρή ενεργό, χρόνια ή υποτροπιάζουσα νόσο (2004/33ΕΚ). Απλό ιστορικό συστροφής όρχεος, θεραπευθείσας ορχίτιδας ή ορχεοεπιδιδυμίτιδας μη φυματιώδους αιτιολογίας, μονήρη επεισόδια πριαπισμού, ιστορικό διόρθωσης φίμωσης ή παραφίμωσης κ.λπ. δεν αποτελούν λόγο απόρριψης του δότη.

ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΕΩΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ: Αποκλείεται η αιμοδοσία, αν πρόκειται για κακοήθεια. Επί φλεγμονής (κυστίτιδα) εξετάζεται η αιτία. Βλέπε και «ΘΗΛΩΜΑΤΑ» και «ΚΥΣΤΙΤΙΔΑ».

ΟΥΡΟΛΟΙΜΩΞΗ: Βλέπε «ΚΥΣΤΙΤΙΔΑ» και «ΠΥΕΛΟΝΕΦΡΙΤΙΔΑ».

ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: Βλέπε «ΝΕΦΡΟΙ» και «ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ» και «ΟΥΡΗΤΗΡΩΝ ΠΑΘΗΣΕΙΣ» και «ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΕΩΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ» και «ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ».

ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΠΑΘΗΣΕΙΣ: Αποκλείονται δότες με νεοπλασματική νόσο ή ιστορικό μεταμόσχευσης ή οξεία φλεγμονή του οφθαλμού, οποιασδήποτε αιτιολογίας. Βλέπε και «ΓΛΑΥΚΩΜΑ» και «ΕΠΙΠΕΦΥΚΙΤΙΔΑ».

Π

ΠΑΘΗΣΕΙΣ: Βλέπε στο αντίστοιχο πάσχον όργανο, π.χ. «ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ», «ΟΥΡΗΤΗΡΩΝ ΠΑΘΗΣΕΙΣ», «ΟΥΡΟΔΟΧΟΥ ΚΥΣΤΕΩΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ», «ΟΦΘΑΛΜΩΝ ΠΑΘΗΣΕΙΣ», κ.λπ.

ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ ΓΑΣΤΡΙΚΗ: Βλέπε «ΓΑΣΤΡΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ».

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΗΞΗΣ: Αποκλείονται οριστικά άτομα με ιστορικό αιμορραγικών διαταραχών (2004/33ΕΚ).

Χρήση συμπυκνωμένων παραγόντων πήξης λόγω συγγενούς αιμορραγικής διάθεσης (π.χ. αιμορροφιλία) αποκλείει την αιμοδοσία, έστω και αν οι παράγοντες δεν εγκυμονούν κίνδυνο μετάδοσης νόσου (recombinant).

Αν υπάρχει ιστορικό λήψης παραγόντων πήξης για επίκτητη διαταραχή πήξης (π.χ. διάχυτη ενδαγγειακή πήξη) και έχει παρέλθει τουλάχιστον τετράμηνο, εξετάζουμε την αιτία και τυχόν υποκείμενο νόσημα και κρίνουμε αναλόγως.

ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ Α:

Η βιταμίνη Α απαντάται ως προβιταμίνη Α (β-καροτένιο), ρετινόλη, ρετινάλη και ρετινοϊκό οξύ, κυρίως στα κίτρινα λαχανικά και φρούτα. Τα δύο τελευταία αντιπροσωπεύουν οξειδωμένα παράγωγα της ρετινόλης.

Τα παράγωγα Βιταμίνης Α Tazaroten και Acitretin ανήκουν στην κατηγορία Χ εμβρυοτοξικών φαρμάκων.

Τα παράγωγα Βιταμίνης Α ισοτρετινοΐνη και ετρετινοΐνη ανήκουν στην κατηγορία Χ εμβρυοτοξικών φαρμάκων και είναι τερατογόνα.

- **ΑΚΙΤΡΕΚΙΝΗ (NEOTIGASON):** Οι οδηγίες των διαφόρων Υπηρεσιών Αιμοδοσίας διαφέρουν ως προς τον χρόνο αποκλεισμού (Ε.ΚΕ.Α: 12 μήνες από την τελευταία δόση, American Red Cross: δια βίου). Δική μας σύσταση είναι αποκλεισμός για 3 χρόνια, όπως συνιστούν και οι FDA και AABB.
- **ΕΤΡΕΤΙΝΑΤΗ (TEGISON, TIGASON):** Αποκλεισμός δια βίου.

Βλέπε και «ΑΚΙΤΡΕΚΙΝΗ» και «ΕΤΡΕΤΙΝΑΤΗ» και «ΙΣΟΤΡΕΤΙΝΟΙΝΗ» και «ΑΚΜΗ».

ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΑ: Εξετάζεται η αιτία και η λειτουργική κατάσταση του υποψήφιου δότη. Εάν υπάρχει μόνιμος ή συχνός καθετηριασμός της ουροδόχου κύστεως, βεβαιωνόμαστε για την απουσία ουρολοίμωξης. Δεν παράγονται αιμοπετάλια και τα ερυθρά χρησιμοποιούνται εντός των πρώτων 10 ημερών.

ΠΑΡΟΞΕΤΙΝΗ (SEROXAT): Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 6 ημέρες από την τελευταία δόση, αν πρόκειται να παρασκευαστούν αιμοπετάλια και η μονάδα δεν χορηγείται σε έγκυο ή νεογνό.

Βλέπε και «ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ» και ΑΝΤΙΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΑ».

ΠΑΡΩΤΙΤΙΔΑ: Επί νόσησης, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 εβδομάδες μετά την πλήρη ίαση. Επί επαφής με νοσούντα άτομα, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 εβδομάδες. Δεκτός ο δότης, αν ο ίδιος είχε επιβεβαιωμένη νόσηση στο παρελθόν. Αν γίνει εμβολιασμός, επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά 4 τουλάχιστον εβδομάδες.

ΠΑΥΣΗΠΟΝΑ: Εκτιμάται ο λόγος για τον οποίον έγινε η χρήση.

Σε συστηματική χρήση, εξετάζεται η υποκείμενη νόσος. Σε περιστασιακή χρήση, γίνεται δεκτός ο δότης, αν αισθάνεται καλά την ημέρα της αιμοδοσίας και υπό τον όρον ότι δεν τα έλαβε λόγω συμπτωμάτων λοίμωξης.

Σε λήψη φαρμάκων που επηρεάζουν τα αιμοπετάλια (π.χ. ασπιρίνη), δεν παρασκευάζουμε αιμοπετάλια παρά μόνον αν έχει περάσει ο ανάλογος αριθμός

ημερών με βάση το χρόνο ημίσειας ζωής του κάθε φαρμάκου (π.χ. 5 ημέρες για ασπιρίνη, 14 ημέρες για κλοπιδογρέλη κ.λπ.).

ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ: Βλέπε «ΒΑΡΟΣ-ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ».

ΠΕΜΦΙΓΑ: Αποκλείεται η αιμοδοσία.

ΠΕΠΤΙΚΟ ΕΛΚΟΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία επί πρόσφατων ενοχλημάτων και στο διάστημα διερεύνησης. Αποκλείεται η αιμοδοσία σε γνωστή κακοήθεια ή επί υποψίας.

Βλέπε «ΕΛΚΟΣ ΔΩΔΕΚΑΔΑΚΤΥΛΟΥ» και «ΕΛΚΟΣ ΣΤΟΜΑΧΟΥ».

ΠΕΡΙΑΜΥΓΔΑΛΙΚΟ ΑΠΟΣΤΗΜΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης και παρέλευσης τουλάχιστον 2 εβδομάδων από το τέλος της θεραπείας.

ΠΕΡΙΚΑΡΔΙΤΙΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν πρόκειται για πρόσφατη οξεία ιογενή ή μετατραυματική που έχει θεραπευτεί πλήρως και εφόσον η καρδιακή λειτουργία είναι φυσιολογική (υπερηχογραφικά ευρήματα φυσιολογικά).

Αν είναι ανοσολογικής αιτιολογίας, ο δότης απορρίπτεται.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Βλέπε: «ΕΜΜΗΝΟΣ ΡΥΣΗ».

ΠΕΡΙΤΟΝΙΤΙΑ: Επί ιστορικού περιτονίτιδας, διευκρινίζουμε πότε είχε εμφανιστεί. Δεκτός ο δότης, αν υπάρχει πλήρης ίαση και εφόσον η αιτία της περιτονίτιδας δεν αποτελεί αντένδειξη.

Επί χειρουργικής αντιμετώπισης, ο δότης δεκτός μετά 1 τετράμηνο.

ΠΕΤΑΛΕΚΤΟΜΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία επί 4 μήνες μετά την επέμβαση και ο δότης γίνεται δεκτός, αν αισθάνεται καλά.

ΠΕΤΡΕΣ ΣΤΟ ΝΕΦΡΟ: Βλέπε «ΝΕΦΡΟΛΙΘΙΑΣΗ».

ΠΕΤΡΕΣ ΣΤΗ ΧΟΛΗ: Βλέπε «ΧΟΛΟΛΙΘΙΑΣΗ»

ΠΙΕΣΗ ΑΡΘΗΡΙΑΚΗ: Βλέπε «ΑΡΘΗΡΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ».

ΠΙΛΟΤΟΙ: Συνιστάται αποχή από την εργασία τους έως 7 ημέρες.

ΠΙΡΟΠΛΑΣΜΩΣΗ: Προκαλείται από παράσιτα του γένους babesia. Αποκλείεται ο δότης οριστικά (2004/33 ΕΚ).

ΠΙΤΥΡΙΑΣΗ ΤΡΙΧΩΤΟΥ ΚΕΦΑΛΗΣ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, εφόσον δεν υπάρχουν λύσεις της συνεχείας του δέρματος. Βλέπε και «ΔΕΡΜΑΤΙΤΙΔΑ».

ΠΙΤΥΡΙΑΣΗ ΠΟΙΚΙΛΟΧΡΟΥΣ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν η έκταση των βλαβών είναι περιορισμένη και όχι στα σημεία φλεβοκέντησης. Ακόμα και όταν δεν υπάρχουν ορατές βλάβες, θα πρέπει να γίνεται καλή απολύμανση της περιοχής φλεβοκέντησης και η μονάδα να χορηγείται εντός των πρώτων ημερών σε άτομα που δεν εμφανίζουν ανοσοκαταστολή.

ΠΛΕΥΡΙΤΙΔΑ: Εξετάζουμε προσεκτικά την αιτία.

Αν αποκλειστεί κακοήθεια, φυματίωση ή άλλη σοβαρή νόσος, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης (τουλάχιστον 1 εβδομάδα μετά το πέρας της αγωγής).

Αν είχε γίνει παρακέντηση, αναβολή της αιμοδοσίας επί 4 τουλάχιστον μήνες.

Σε ξηρά πλευρίτιδα, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι διευκρίνισης της αιτίας και πλήρους ίασης.

ΠΛΗΓΗ: Εξετάζεται η αιτία. Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους επούλωσης (πλήρους αποκατάστασης της συνεχείας του δέρματος), για το φόβο εισόδου μικροβίων στην κυκλοφορία. Βλέπε και «ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ».

ΠΝΕΥΜΟΘΩΡΑΚΑΣ: Εξετάζουμε την αιτία και αν χρειάστηκε παροχέτευση με Bilau.

Αποκλείεται ο δότης, αν ο πνευμοθώρακας ήταν αυτόματος λόγω εμφυσημάτος.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία τουλάχιστον για ένα τετράμηνο, αν είχε γίνει παροχέτευση με Bilau.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης, αν ο πνευμοθώρακας ήταν τραυματικός ή από άλλη καλοήγη αιτία (π.χ. συγγενείς κύστες).

Αναβάλλεται τουλάχιστον για 4 εβδομάδες, αν η αιτία ήταν σταφυλοκοκκική πνευμονία.

ΠΝΕΥΜΟΝΙΑ: Εξετάζουμε την αιτία. Αν συνυπάρχει κακοήθεια, οριστικός αποκλεισμός του δότη.

Επί φυματιώδους αιτίας, βλέπε «ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ».

Επί άλλης λοιμώδους αιτίας, αναβολή της αιμοδοσίας μέχρι πλήρους ίασης και παρέλευσης 1 εβδομάδας τουλάχιστον από το πέρας της αγωγής.

ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΕΜΒΟΛΗ: Αν ήταν μονήρες επεισόδιο και ο δότης δεν παίρνει αντιπηκτική αγωγή, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 6 μήνες.

Επί επανειλημμένων προσβολών με ή χωρίς αντιπηκτική αγωγή, αποκλείεται ο δότης οριστικά.

ΠΟΙΚΙΛΟΧΡΟΥΣ ΠΙΤΥΡΙΑΣΗ: Βλέπε «ΠΙΤΥΡΙΑΣΗ ΠΟΙΚΙΛΟΧΡΟΥΣ».

ΠΟΛΛΑΠΛΟΥΝ ΜΥΕΛΩΜΑ: Αποκλείεται ο δότης οριστικά.

ΠΟΛΥΕΡΥΘΡΑΙΜΙΑ: Βλέπε «ΠΟΛΥΚΥΤΤΑΡΑΙΜΙΑ».

ΠΟΛΥΚΥΣΤΙΚΕΣ ΩΟΘΗΚΕΣ: Δεν επιτρέπεται η αιμοδοσία κατά τη φάση διερεύνησης.

Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν δεν υπάρχει συνύπαρξη κακοήθειας ή εγκυμοσύνης.

Επί λήψης φαρμάκων, εξετάζεται το είδος και αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρις ότου κριθεί η ανταπόκριση στη θεραπεία.

ΠΟΛΥΚΥΤΤΑΡΑΙΜΙΑ: Επί αδιάγνωστης πολυκυτταραιμίας, ο δότης δεν γίνεται προσωρινά δεκτός και γίνονται συστάσεις για διερεύνηση από αιματολόγο ιατρό.

Αποκλείεται ο δότης οριστικά, αν πρόκειται για ιδιοπαθή. Αν ο δότης με ιδιοπαθή πολυκυτταραιμία κάνει θεραπευτικές αφαιμάξεις, δεν χρησιμοποιείται το αίμα του για μετάγγιση.

Σε δευτεροπαθή πολυκυτταραιμία, αν το αίτιο είναι καλόηθες (π.χ. χρόνια υποξυγοναιμία λόγω καπνίσματος ή διαμονής σε μεγάλο υψόμετρο), ο δότης γίνεται δεκτός. Επί κακοήθειας ή βαρειάς υπνικής άπνοιας ή χρόνια αποφρακτικής νόσου των πνευμόνων (ΧΑΠ), ο δότης απορρίπτεται.

ΠΟΛΥΤΟΚΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ: Γυναίκες με περισσότερους από 2 τοκετούς ή περισσότερες από 2 κύσεις γίνονται δεκτές για αιμοδοσία **μόνο** ολικού αίματος (όχι για αιμοπεταλιαφαίρεση ή πλασμαφαίρεση), εφόσον έχουν παρέλθει 6 μήνες από τον τελευταίο τοκετό ή κύηση. Δεν παρασκευάζονται παράγωγα από το ολικό αίμα και τα ερυθρά χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα, προς αποφυγή συνδρόμου TRALI.

Σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. αιμοδότρια με σπάνιο φαινότυπο) η αιμοδότρια γίνεται δεκτή, αφού παρέλθει τετράμηνο από τον τοκετό (**2004/33ΕΚ**).

ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΣ: Βλέπε «ΚΕΦΑΛΑΛΓΙΑ».

ΠΡΟΓΕΣΤΑΓΟΝΑ: Για όλες τις κατηγορίες σκευασμάτων, ο δότης δεν γίνεται δεκτός κατά τη διάρκεια της θεραπείας, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να χορηγηθεί το αίμα σε έγκυο.

Οι αγωνιστές προγεσταγόνων (**NORETHISTERONE, NORGESTREL**), μερικά από του στόματος αντισυλληπτικά) μπορεί να δράσουν εμβρυοτοξικά.

Οι ανταγωνιστές προγεσταγόνων (**MIFEPRISTONE RU-486**) μπορεί να προκαλέσουν διακοπή κύησης.

ΠΡΟΛΑΚΤΙΝΑΙΜΙΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν βεβαιώσουμε ότι δεν υπάρχει εγκυμοσύνη ή προλακτίνωμα.

ΠΡΟΛΑΚΤΙΝΩΜΑ: Επειδή είναι συχνό εύρημα στον γενικό πληθυσμό και πρόκειται για καλοήγη όγκο, ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον είναι ασυμπτωματικός. Επειδή μπορεί να εμφανιστεί επί αλλαγής φύλου από άρρεν σε θήλυ εξαιτίας λήψης μεγάλης ποσότητας οιστρογόνων, διακριτικά γίνονται σχετικές ερωτήσεις.

ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ: Επί αναφερομένων συμπτωμάτων, ερωτάται ο δότης αν έγινε διερεύνηση. Αποκλείεται ο δότης επί κακοήθειας, σε οξεία ή χρόνια φλεγμονή (οξεία ή χρόνια προστατίτιδα), αν παίρνει φαρμακευτική αγωγή ή αν εμφανίζει ψηλή τιμή PSA.

Επιτρέπεται σε μικρού βαθμού υπερτροφία που δεν χρειάζεται αγωγή.

Αν ο δότης λαμβάνει αγωγή για υπερπλασία με **Afluzocin** (ALFURAL, ALFUZIN, ALFUZOSIN, BESAVAR, XATRAL, UROXATRAL), γίνεται δεκτός 6 μήνες μετά την τελευταία δόση και εφόσον δεν υπάρχει κακοήθεια.

Βλέπε και «FINASTERIDE» (PROPECIA, PROSCAR).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ: Εξετάζεται αν ο δότης έχει έρθει σε επαφή με ασθενείς με μεταδιδόμενα νοσήματα.

Αναβάλλεται η αιμοληψία για 4 μήνες αν έχει τρυπηθεί πρόσφατα με βελόνη ή μολυσματικά εργαλεία ή αν κάποιος βλεννογόνος του ή/και το δέρμα του έχει έρθει σε επαφή με αίμα ή άλλα βιολογικά υγρά μολυσματικού ασθενή.

ΠΡΩΚΤΙΤΙΔΑ: Δεκτός ο δότης, όταν δεν είναι πλέον υπό θεραπεία και είναι καλά.

Αν η πρωκτίτιδα οφείλεται σε ελκώδη κολίτιδα, ο δότης αποκλείεται οριστικά.

ΠΡΩΤΕΪΝΑΙΜΙΑ: Η πρωτεΐνη στο αίμα πρέπει να είναι ≥ 60 g/l. Για δότες πλασμαφαίρεσης/αιμοπεταλιαφαίρεσης, η μέτρηση πρωτεϊνών πρέπει να γίνεται τουλάχιστον 1 φορά το χρόνο. Γνωστή υπερπρωτεϊναιμία απαιτεί αναβολή αιμοδοσίας και έρευνα προς αποκλεισμό μυελώματος, μακροσφαιριναιμίας κ.λπ. Γνωστή υποπρωτεϊναιμία πρέπει να οδηγεί σε έλεγχο για τυχόν δυσαπορρόφηση, ανοσοανεπάρκεια κ.λπ.

ΠΥΕΛΟΝΕΦΡΙΤΙΔΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για μερικές εβδομάδες και εφόσον έχει επιβεβαιωθεί η ίαση με νέες αρνητικές καλλιέργειες των ούρων.

Βλέπε και «ΚΥΣΤΙΤΙΔΑ».

ΠΥΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ: Εξετάζεται η συχνότητά τους και ο τύπος του πυρετού.

Αναβάλλεται η αιμοδοσία και συνιστάται έρευνα.

Βλέπε και «ΕΛΟΝΟΣΙΑ».

ΠΥΡΕΤΙΚΟΙ ΣΠΑΣΜΟΙ: Βλέπε «ΣΠΑΣΜΟΙ».

ΠΥΡΕΤΟΣ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία και συνιστάται έρευνα επί πρόσφατου ιστορικού.

Επί παλαιού ιστορικού, εξετάζεται η τελική διάγνωση.

ΠΥΡΕΤΟΣ >38: Αν πρόκειται για μεμονωμένο επεισόδιο, δεκτός 2 εβδομάδες μετά την εξάλειψη των συμπτωμάτων.

ΠΥΡΕΤΟΣ ΚΗΛΙΟΒΛΑΤΙΑΩΔΗΣ ΒΡΑΧΩΔΩΝ ΟΡΕΩΝ (ROCKY MOUNTAIN FEVER): Αποκλείεται ο δότης για 2 τουλάχιστον έτη.

ΠΥΡΕΤΟΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΣ: Δεν γίνεται δεκτός ο δότης.

ΠΥΡΕΤΟΣ Q (ΑΠΟ COXIELLA BURNETTI): Δεκτός ο δότης 2 χρόνια μετά από επιβεβαιωμένη θεραπεία (2004/33ΕΚ).

Επί χρονίου πυρετού Q, μόνιμος αποκλεισμός του δότη.

P

ΡΑΓΑΔΕΣ: Για ραγάδες πρωκτού, βλέπε «ΑΙΜΟΡΡΟΪΔΕΣ-ΑΙΜΟΡΡΟΪΔΟΠΑΘΕΙΑ».

Για ραγάδες θηλών μαστών, βλέπε «ΘΗΛΑΣΜΟΣ».

ΡΑΔΙΟΕΝΕΡΓΟ ΙΩΔΙΟ: Αν χορηγήθηκε για κακοήθεια του θυρεοειδούς αδένος, ο δότης δεν γίνεται δεκτός. Αν χορηγήθηκε για καταστροφή θυρεοειδικού ιστού επί ανθεκτικού υπερθυρεοειδισμού, ο δότης γίνεται δεκτός 6 μήνες μετά τη χορήγηση και

εφόσον έχει καταστεί ευθυρεοειδικός και δεν παίρνει αντιθυρεοειδικά φάρμακα.

Βλέπε και «ΘΥΡΕΟΕΙΔΗΣ» και ΑΝΤΙΘΥΡΕΟΕΙΔΙΚΑ».

ΡΑΙΒΟΚΡΑΝΟ ΣΠΑΣΤΙΚΟ: Εξετάζουμε πότε εμφανίστηκε. Αν είμαστε σίγουροι ότι δεν συνυπάρχει λοίμωξη και η θέση της κεφαλής επιτρέπει να τεθεί ο δότης σε θέση ανάληψης σε περίπτωση λιποθυμίας, ο δότης γίνεται δεκτός και χειριζόμαστε τη μονάδα ανάλογα με αναφερόμενη ή όχι λήψη φαρμάκων.

ΡΕΤΙΝΟΕΙΔΗ (ΤΡΕΤΙΝΟΪΝΗ ΚΑΙ ΙΣΟΤΡΕΤΙΝΟΪΝΗ): Είναι παράγωγα της βιταμίνης Α. Βλέπε και «ΑΚΜΗ», «ΒΙΤΑΜΙΝΗ Α», «ΤΡΕΤΙΝΟΪΝΗ» και «ΙΣΟΤΡΕΤΙΝΟΪΝΗ».

ΡΕΤΙΝΟΪΚΟ ΟΞΥ: Ανήκει στην κατηγορία D εμβρυοτοξικών φαρμάκων.

Βλέπε και «ΒΙΤΑΜΙΝΗ Α».

ΡΕΥΜΑΤΟΕΙΔΗΣ ΑΡΘΡΙΤΙΑ: Απορρίπτεται ο δότης οριστικά, αν υπάρχει επιβεβαιωμένη διάγνωση.

ΡΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 2 χρόνια μετά τη θεραπεία και την εξάλειψη των συμπτωμάτων και ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον δεν υπάρχει τεκμηριωμένα χρόνια καρδιοπάθεια ή νεφροπάθεια, οπότε και αποκλείεται οριστικά (2004/33ΕΚ).

ΡΙΚΕΤΣΙΩΣΗ: 4 ομάδες νόσων οφείλονται σε ρικέτσιες:

1. Τύφος από ψείρες και ενδημικός εξανθηματικός τύφος από ψύλλους ποντικών.
2. Κηλιδοβλατιδώδης πυρετός βραχυδών ορέων από κρότωνα και πυρετός της Μεσογείου.
3. Πυρετός από ακάρεα (πυρετός Tsutsugamushi και πυρετός Σουμάτρας).
4. Πυρετός Q.

Για τις 3 πρώτες κατηγορίες, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 6 μήνες μετά την θεραπεία και πλήρη ίαση και εφόσον δεν υπήρξαν επιπλοκές που άφησαν υπολειμματικές βλάβες. Για τον πυρετό Q, βλέπε «ΠΥΡΕΤΟΣ Q».

ΡΙΜΠΑΒΙΡΙΝΗ: Το φάρμακο ανήκει στα εμβρυοτοξικά κατηγορίας Χ. Αναβολή της αιμοδοσίας για 6 μήνες από το τέλος λήψης, για καταστάσεις που δεν οδηγούν σε φορεία και χρονιότητα. Μόνιμος αποκλεισμός, αν χορηγήθηκε για Ηπατίτιδα C.

ΡΙΝΙΚΟ ΔΙΑΦΡΑΓΜΑ-ΣΚΟΛΙΩΣΗ: Αναβολή της αιμοδοσίας για 4 μήνες από τυχόν χειρουργική επέμβαση για διόρθωση της σκολίωσης του διαφράγματος. Δεκτός ο δότης, εάν δεν εμφανίζει λοίμωξη και δεν έχει ανεπαρκή ή κακής ποιότητας ύπνο. Ερωτάται ο δότης για τυχόν χρήση φαρμάκων.

ΡΙΝΙΤΙΑ: Εξετάζεται η φύση της (λοιμώδης, αλλεργική, αγγειοκινητική). Δεκτός ο δότης, αν πρόκειται για αγγειοκινητική ρινίτιδα (εμφάνιση διαυγούς ρινικού εκκρίματος επί έκθεσης σε ψυχρό αέρα). Αναβολή της αιμοδοσίας επί παρουσίας συμπτωμάτων που παραπέμπουν σε λοίμωξη. Επί αλλεργικής ρινίτιδος, βλέπε «ΑΛΛΕΡΓΙΚΗ ΡΙΝΙΤΙΑ».

ΡΙΝΟΡΡΑΓΙΑ: Ερωτάται ο δότης, εάν πρόκειται για πρόσφατο μεμονωμένο συμβάν ή επανειλημμένα επεισόδια, για εντόπιση στον ένα ή και τους δύο ρώθωνες, για τυχόν γνωστή διάγνωση και για λήψη φαρμάκων.

Δεκτός ο δότης, αν δεν υπάρχει αιμορραγική διάθεση και η ρινορραγία δεν είναι σοβαρή ή συστηματική ή πολύ πρόσφατη και μεγάλη.

Σ

ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ: Βλέπε «ΔΙΑΒΗΤΗΣ».

ΣΑΛΜΟΝΕΛΩΣΗ: Εξετάζεται το είδος της σαλμονέλας. Αν επρόκειτο για σαλμονέλα enteritidis, ο δότης γίνεται δεκτός 4 εβδομάδες μετά την πλήρη ίαση και εφόσον δεν υπήρξε επιπλοκή τύπου οστεομυελίτιδος ή ενδοκαρδίτιδας.

Αν επρόκειτο για σαλμονέλα τύπου, ισχύει το ίδιο διάστημα αποκλεισμού. Επειδή όμως υπάρχει κίνδυνος να πρόκειται για ασυμπτωματικό φορέα, προσέχουμε, η αιμοδοσία να γίνει 4 ή περισσότερες ώρες μακράν γεύματος, για να αποφευχθεί μικροβιαμία την ώρα της αιμοληψίας.

Δεν παρασκευάζονται αιμοπετάλια και το αίμα χορηγείται εντός 5 ημερών.

Αν έγινε προφυλακτικός εμβολιασμός έναντι τυφοειδούς πυρετού, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 εβδομάδες, εκτός αν η χώρα επίσκεψης είναι ενδημική για ελονοσία, οπότε είναι μεγαλύτερος ο αποκλεισμός. Βλέπε «ΕΛΟΝΟΣΙΑ».

ΣΑΛΠΗΓΓΙΤΙΑΔΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι 2 εβδομάδες από την πλήρη ίαση. (1 εβδομάδα τουλάχιστον μετά το πέρας επιτυχούς αντιβιοτικής αγωγής).

ΣΑΡΚΟΕΙΔΩΣΗ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ: Αποκλείονται οριστικά άτομα των οποίων η σεξουαλική συμπεριφορά (π.χ. συχνή αλλαγή ερωτικού συντρόφου, sex επί πληρωμή κ.λπ.), συνεπάγεται υψηλό κίνδυνο μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων που μπορούν να μεταδοθούν με το αίμα (2004/33ΕΚ).

Απαγορεύεται να δίνουν αίμα όσοι άνδρες ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες:

- Έχουν test HIV θετικό ή νομίζουν ότι υπάρχει λόγος να ελεγχθούν
- Είχαν ποτέ σεξουαλικές σχέσεις με γυναίκα HIV θετική
- Είχαν ποτέ σεξουαλικές σχέσεις με άλλον άνδρα
- Είχαν ποτέ σεξουαλικές σχέσεις με άνδρα ή γυναίκα επί πληρωμή
- Ήταν ή είναι χρήστες ενδοφλεβίων ναρκωτικών
- Είχαν ποτέ σεξουαλικές σχέσεις με γυναίκα που έκανε χρήση ενδοφλεβίων ναρκωτικών
- Είχαν τα τελευταία 2 χρόνια σεξουαλικές σχέσεις με γυναίκα ή άνδρα που μένει στην Αφρική

Απαγορεύεται να δίνουν αίμα όσες γυναίκες ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες:

- Έχουν test HIV θετικό ή νομίζουν ότι υπάρχει λόγος να ελεγχθούν
- Είχαν ποτέ σεξουαλικές σχέσεις με άνδρα HIV θετικό
- Είχαν ποτέ σεξουαλικές σχέσεις με άνδρα ή γυναίκα επί πληρωμή
- Εργάστηκαν ποτέ σαν ιερόδουλες
- Ήταν ή είναι χρήστες ενδοφλεβίων ναρκωτικών
- Είχαν ποτέ σεξουαλικές σχέσεις με άνδρα που έκανε χρήση ενδοφλεβίων ναρκωτικών
- Είχαν τα τελευταία 2 χρόνια σεξουαλικές σχέσεις με γυναίκα ή άνδρα που μένει στην Αφρική

Προσωρινός αποκλεισμός (για περισσότερο από 6-12 μήνες) συνιστάται επί αλλαγής ερωτικού συντρόφου τους τελευταίους μήνες.

Βλέπε και «ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΟΙ».

ΣΕΜΙΝΩΜΑ ΟΡΧΕΟΣ: Δεν γίνεται δεκτός ο δότης, αν δεν έχει περάσει τουλάχιστον πενταετία από το τέλος επιτυχούς αγωγής και αν δεν διαθέτει πρόσφατο ιατρικό σημείωμα από τους θεράποντες ιατρούς.

ΣΕΡΤΡΑΛΙΝΗ (Zolof): Βλέπε «ΑΝΤΙΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΑ» και «ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ».

Για να παρασκευαστούν αιμοπετάλια, πρέπει να έχουν παρέλθει 6 ημέρες από την τελευταία δόση.

ΣΗΠΤΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ: Εξετάζεται η αφετηρία της μόλυνσης της άρθρωσης. Δεκτός ο δότης, αν έχει εξαλειφθεί η αρχική αιτία τοπικής μικροβιακής μόλυνσης ή μικροβιαϊμίας και έχει επέλθει πλήρης ίαση.

ΣΙΔΗΡΟΠΕΝΙΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν ο δότης είναι υπό θεραπεία ή αν δεν έχει αρχίσει προταθείσα θεραπεία.

Σε γυναίκες στις οποίες έχει διορθωθεί όχι μόνο σιδηροπενική αναιμία αλλά και έχουν γεμίσει οι αποθήκες σιδήρου με παρατεταμένη αγωγή, αλλά λαμβάνουν σκεύασμα σιδήρου μερικές ημέρες κάθε μήνα (συνήθως από την πρώτη ημέρα της εμμήνου ρύσεως μέχρι και 10 ημέρες μετά) για συντήρηση του καλού αποτελέσματος της αγωγής, επιτρέπεται η αιμοδοσία, εφόσον η τιμή της αιμοσφαιρίνης είναι αποδεκτή και δεν αναφέρονται ιδιαίτερα μεγάλες απώλειες αίματος πλέον.

ΣΙΔΗΡΟΣ (ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΣΙΔΗΡΟΥ): Υποψήφιος δότης που λαμβάνει σκευάσματα σιδήρου λόγω διαγνωσμένης σιδηροπενικής αναιμίας ή απλής σιδηροπενίας δεν γίνεται δεκτός, μέχρι ολοκλήρωσης της αγωγής.

Σε μερικές χώρες γίνεται συστηματική χορήγηση σκευασμάτων σιδήρου σε τακτικούς αιμοδότες, για να μη μειώνεται η συχνότητα αιμοδοσιών.

Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν λαμβάνεται σκεύασμα σιδήρου για συντήρηση των αποθηκών σιδήρου και εφόσον έχει αποκλειστεί απώλεια αίματος και η τιμή της αιμοσφαιρίνης είναι αποδεκτή.

Βλέπε και «ΑΝΑΙΜΙΑ» και «ΣΙΔΗΡΟΠΕΝΙΑ».

ΣΙΝΑΧΙ: Βλέπε «ΣΥΝΑΧΙ».

ΣΙΤΑΛΟΠΡΑΜΗ (SEROPRAM, CELIUS): Βλέπε «ΑΝΤΙΚΑΤΑΘΛΗΠΤΙΚΑ» και «ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ».

Για να παρασκευαστούν αιμοπετάλια, πρέπει να έχουν παρέλθει 8 ημέρες από την τελευταία δόση.

ΣΚΕΥΑΣΜΑ ΣΙΔΗΡΟΥ: Βλέπε «ΣΙΔΗΡΟΣ (ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΣΙΔΗΡΟΥ)».

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΣΤΙΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ: Εξαρτάται η αποδοχή ή απόρριψη του δότη από το είδος των συμπτωμάτων και το πόρισμα της εξέτασης. Επί αναφερόμενης αλλεργίας σε σκιαγραφική ουσία, δεν γίνονται παράγωγα και τα ερυθρά χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα. Επί γνωστής αλλεργίας σε ιωδιούχο σκεύασμα, κάθε φορά που ο δότης γίνεται δεκτός, πρέπει ο ίδιος να επισημαίνει στο προσωπικό ότι η απολύμανση της περιοχής φλεβοκέντησης δεν πρέπει να γίνεται με ιωδιούχο σκεύασμα (π.χ. Betadine) παρά μόνο με αλκοολούχο σκεύασμα ή διάλυμα χλωρεξιδίνης. Το ίδιο πρέπει να αναγράφεται και στην κάρτα του δότη ή στο ηλεκτρονικό του αρχείο.

Βλέπε και «ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ».

ΣΚΛΗΡΟΔΕΡΜΙΑ: Βλέπε «ΚΟΛΛΑΓΟΝΩΣΗ».

ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ ΚΑΤΑ ΠΛΑΚΑΣ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΣΚΟΛΙΩΣΗ ΡΙΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΡΑΓΜΑΤΟΣ: Βλέπε «ΡΙΝΙΚΟ ΔΙΑΦΡΑΓΜΑ-ΣΚΟΛΙΩΣΗ».

ΣΚΩΛΗΚΟΕΙΔΕΚΤΟΜΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες.

ΣΠΑΣΜΟΙ: Εξετάζεται η αιτία. Σπασμοί μπορεί να οφείλονται σε επιληπτική κρίση, υποξυγοναιμία οποιασδήποτε αιτιολογίας ή τετανία.

Αποκλείονται άτομα με επανειλημμένες λιποθυμικές κρίσεις ή ιστορικό σπασμών, εκτός αν επρόκειτο για πυρετικούς σπασμούς κατά την παιδική ηλικία.

Βλέπε και «ΕΠΙΛΗΨΙΑ» και «ΛΙΠΟΘΥΜΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ» και «ΤΕΤΑΝΙΑ».

ΣΠΑΣΤΙΚΟ ΡΑΙΒΟΚΡΑΝΟ: Βλέπε «ΡΑΙΒΟΚΡΑΝΟ ΣΠΑΣΤΙΚΟ».

ΣΠΕΙΡΑΜΑΤΟΝΕΦΡΙΤΙΔΑ ΟΞΕΙΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 5 χρόνια μετά την πλήρη ίαση.

ΣΠΕΙΡΑΜΑΤΟΝΕΦΡΙΤΙΔΑ ΧΡΟΝΙΑ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ: Ερωτάται ο δότης τι είδους εξέταση έγινε (π.χ. θυρεοειδούς, νεφρών, οστών κ.λπ.), πότε και γιατί, για το πόρισμα της εξέτασης και το είδος του ραδιοϊσοτόπου που χρησιμοποιήθηκε. Ο δότης γίνεται δεκτός, αν το πόρισμα δεν αποκαλύπτει πάθηση που αποτελεί αντένδειξη για αιμοδοσία και έχει παρέλθει ικανοποιητικό διάστημα από τη στιγμή της εξέτασης (με κριτήριο το χρόνο ημίσειας ζωής του ραδιοϊσοτόπου).

ΣΠΙΡΟΥΛΙΝΑ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία για λήψη μόνο συμπυκνωμένων ερυθρών. Η μονάδα δεν χορηγείται σε νεογνά ή ασθενείς με αιμορραγική διάθεση. Δεν γίνεται δεκτός ο δότης για αιμοπεταλιαφαίρεση.

ΣΠΑΗΝΕΚΤΟΜΗ: Ερευνάται το ιστορικό. Αν έγινε λόγω τραυματισμού του σπληνός και δεν συνυπάρχει πάθηση, ο δότης γίνεται δεκτός μετά τετράμηνο. Εάν ο δότης βρίσκεται υπό προληπτική αγωγή (π.χ. με σκεύασμα πενικιλλίνης ή ερυθρομυκίνης), δεν γίνονται παράγωγα και τα ερυθρά χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα. Σε κάθε άλλη περίπτωση (π.χ. προσβολή του σπληνός στο πλαίσιο αιματολογικής ή ογκολογικής κακοήθειας), ο δότης αποκλείεται δια βίου.

ΣΠΟΓΓΩΔΗΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΠΑΘΕΙΑ: Βλέπε «ΕΓΚΕΦΑΛΟΠΑΘΕΙΑ ΣΠΟΓΓΩΔΗΣ».

ΣΠΟΓΓΟΕΙΔΗΣ ΜΥΚΗΤΙΑΣΗ (mycosis fungoides): Αποκλείεται ο δότης, διότι πρόκειται για δερματική μορφή λεμφώματος T-λεμφοκυττάρων.

ΣΤΑΤΙΝΕΣ: Atorvastatine: ATORSTAT, LIPITOR, ZARATOR

Lovastatine: LIFERZIT, LIPIDLESS, LOSTIN, LOVASTATIN/NOVEXAL, LOVATEX, LOVATOP, LOWLIPID, MEDOVASCIN, MEVACOR,

MEVASTIN, MISODOMIN, NABICORTIN, TERVESON, VIKING
Pravastatine: MAXUDIN, PRAVACHOL, PRAVALIP, PRAVANOX,

PRAVIN, OSMIN

Rosuvastatine: CRESTOR

Simbastatine,): ANTICHOL, ARSTATIN, BEVOSTATIN, CHRISTATIN, DOCTIVERINE, EXTRASTATIN, GOLDASTATIN, IAMASTATIN, INEGY(Ezetimibe+Simbastatine), IPRAMID, KYMAZOL, LEPUR, LIP-DOWN, LIOPRESS, LIPOREX, LIPOZID, LOWCHOLID, MEDISTATIN-RALDEX, NITASTIN, NORMOTHERIN, PLACOL, PRAVOSTIN, PRIACIN, RAPTOR, RAVOSTAN, REDUSTEROL, SIMVACOR, SIMVALID, SIMVAPROL, SIMVASTATIN, SIMVATIN, SIVINAR, SOTOVASTIN, STAREZIN, STASIVA, STATINAL, STATINUM MEDICHROM, STATIVER, STATOSAN, STAZOR, STERYLIP, VASSOR, VASTATIN, VELKASTATIN, VERISTIN, ZOCOR, ZUROCID

Fluvastatine: LESCOL

Σε διάφορες χώρες του εξωτερικού και στη χώρα μας επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν και θεωρείται ότι οι στατίνες ανήκουν στην κατηγορία Χ εμβρυοτοξικών φαρμάκων.

Χρειάζεται προσοχή, μήπως ήδη υπάρχει καρδιαγγειακή νόσος.

Χρειάζεται πρόσφατος καρδιολογικός έλεγχος και έλεγχος για SGOT, SGPT, CPK.

Πρόταση: Όταν ο δότης γίνεται δεκτός, δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε εγκύους και παιδιά, εκτός αν πλυθούν.

ΣΤΑΦΥΛΟΚΟΚΚΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΗ: Εξαρτάται από την εντόπιση και το είδος της θεραπείας. Αν πρόκειται για δερματικές βλάβες, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 2 τουλάχιστον εβδομάδες μετά την πλήρη ίαση.

Βλέπε και «ΑΚΜΗ» και «ΒΙΤΑΜΙΝΗ Α».

Επί επιπλοκών τύπου ενδοκαρδίτιδας ή οστεομυελίτιδας, βλέπε αντίστοιχα.

ΣΤΕΙΡΟΤΗΤΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν ο δότης είναι υπό έρευνα ή ανοσοθεραπεία. Αν ο δότης παίρνει **clomiphene** (CLOMID, CLOMIFIAL) αναβάλλεται η αιμοδοσία για **3 μήνες** μετά τη θεραπεία. Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά, αν ο δότης κάνει ή έχει κάνει θεραπεία με γοναδοτροπίνη ανθρώπινης υπόφυσης.

ΣΤΗΘΑΓΧΗ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΣΤΕΡΟΕΙΔΗ: Βλέπε «ΚΟΡΤΙΖΟΝΗ».

ΣΤΙΓΜΑ ΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ: Πρόκειται για λανθασμένο όρο. Βλέπε «ΕΤΕΡΟΖΥΓΗ ΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ».

ΣΤΙΓΜΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ: Πρόκειται για λανθασμένο όρο. Βλέπε «ΕΤΕΡΟΖΥΓΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ».

ΣΤΟΜΑΧΙΚΟ ΕΛΚΟΣ: Βλέπε « ΕΛΚΟΣ ΣΤΟΜΑΧΟΥ».

ΣΤΡΕΠΤΟΚΟΚΚΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 τουλάχιστον εβδομάδες μετά την πλήρη ίαση. Επί επιπλοκών τύπου σπειραματονεφρίτιδας ή ρευματικού πυρετού, βλέπε αντίστοιχα.

ΣΥΖΥΓΟΙ Η ΕΡΩΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΠΟΛΥΜΕΤΑΓΓΙΖΟΜΕΝΩΝ

ΑΤΟΜΩΝ: Βάσει των υπαρχουσών οδηγιών, δεν γίνονται δεκτοί. Επειδή όμως στη χώρα μας γίνεται συστηματικά έλεγχος των πολυμεταγγιζόμενων ατόμων και μοριακός έλεγχος όλων των μεταγγιζόμενων μονάδων αίματος για μεταδιδόμενα με το αίμα νοσήματα, ίσως θα έπρεπε να αναθεωρηθούν οι οδηγίες.

ΣΥΖΥΓΟΙ Η ΕΡΩΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΦΟΡΕΩΝ: Γίνονται δεκτοί, μόνο εφόσον υπάρχει εμβόλιο για την αντίστοιχη νόσο, οι δότες έχουν εμβολιαστεί και έχουν ικανοποιητική επιβεβαιωμένη ανοσολογική απάντηση.

Αυτό βέβαια είναι παρακινδυνευμένο για την Ηπατίτιδα Β, διότι το εμβόλιο δεν καλύπτει όλους τους υπότυπους του ιού.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ: Τα περισσότερα συμπληρώματα δεν αποτελούν λόγο αποκλεισμού. Για να αποφασιστεί αν ο δότης γίνει δεκτός, χρειάζεται προσεκτική εξέταση των ουσιών που περιέχουν και συνεχής ενημέρωση από επιστημονικές ενώσεις (π.χ. FDA) που κατά καιρούς εκδίδουν ενημερώσεις για νέες παρενέργειες έως και αποφάσεις απόσυρσης.

ΣΥΝΑΧΙ: Συνήθως αποτελεί σύμπτωμα ιογενούς νόσου. Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 2 εβδομάδες μετά την εξάλειψη. Επί μικροβιακής επιπλοκής και λήψης αντιβίωσης, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1 εβδομάδα μετά το πέρας της αγωγής. Δεκτά άτομα με συνάχι αγγειοκινητικής φύσης (π.χ. οδηγοί μοτοσυκλέτας, εμφάνιση συμπτωμάτων κατά την έξοδο σε ψυχρό περιβάλλον κ.λπ.).

Βλέπε και «ΑΛΛΕΡΓΙΑ ΕΠΟΧΙΑΚΗ».

ΣΥΝΔΡΟΜΟ CARNEY COMPLEX (υπότυποι **LAMB** και **NAME**): Λόγω συνδυασμού ορμονικής υπερέκκρισης και καρδιακού μυζώματος, προτιμότερο είναι ο δότης να απορρίπτεται.

ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΕΥΚΟΛΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ADHD): Ο δότης μπορεί να γίνει δεκτός, εφόσον δεν λαμβάνει φαρμακευτική αγωγή που αποτελεί αντένδειξη. Βλέπε και «ΛΕΥΚΟΔΕΡΜΑ ΧΗΜΙΚΟ».

ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΕΠΙΚΤΗΤΗΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ: Βλέπε «AIDS», «ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ» και «ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΟΙ».

ΣΥΝΔΡΟΜΟ GILBERT: Δεκτός ο δότης, αν δεν έχει ικτερική χροιά, είναι μακράν νηστείας και δεν έχει προηγηθεί κόπωση.

ΣΥΝΔΡΟΜΟ KLEINFELTER: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν δεν συνυπάρχουν άλλα νοσήματα.

ΣΥΝΔΡΟΜΟ MC CUNE-ALBRIGHT: Εξετάζεται η βαρύτητα των κλινικών εκδηλώσεων και επί πολλαπλών ενδοκρινολογικών διαταραχών, προτιμότερο είναι ο δότης να αποκλείεται.

ΣΥΝΔΡΟΜΟ MENIERE: Αποκλείεται ο δότης στη φάση που έχει συμπτώματα και/ή λαμβάνει αγωγή ή αν συνυπάρχουν άλλες ενδείξεις αυτοανοσίας.

ΣΥΝΔΡΟΜΟ SJOGREN: Αποκλείεται ο δότης, διότι πρόκειται για αυτοάνοσο νόσημα με εκδηλώσεις από πολλά συστήματα.

ΣΥΝΔΡΟΜΟ VON WILLEBRAND: Βλέπε « ΝΟΣΟΣ VON WILLEBRAND ».

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΘΛΗΠΤΙΚΩΝ (Amitriptyline Hydrochloride +Perphenazine: MINITRAN κ.α.): Απορριψη του δότη, όσο καιρό διαρκεί η θεραπεία και 4-6 μήνες μετά το πέρας της θεραπείας.

Βλέπε και «ΑΝΤΙΚΑΤΑΘΛΗΠΤΙΚΑ».

ΣΥΦΙΛΗ: Ελέγχεται η σεξουαλική συμπεριφορά και αν αυτή δεν αποτελεί αντένδειξη ο δότης γίνεται δεκτός 12 μήνες μετά επιβεβαιωμένη θεραπεία (2004/33ΕΚ).

Πρόταση: Αποκλεισμός ατόμου με ιστορικό σύφιλης δια βίου, δεδομένου ότι στις περισσότερες περιπτώσεις ο ορολογικός έλεγχος αποβαίνει θετικός επί σειρά ετών με τις περισσότερες μεθόδους ανίχνευσης, οπότε η μονάδα αίματος υποχρεωτικά απορρίπτεται.

Σε σεξουαλική επαφή με θετικά άτομα επιτρέπεται η αιμοδοσία 12 μήνες μετά την επαφή και εφόσον οι εξετάσεις για σύφιλη είναι αρνητικές.

ΣΦΑΙΡΟΚΥΤΤΑΡΩΣΗ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΣΦΥΓΜΟΣ-ΣΦΥΞΕΙΣ: Ο σφυγμός πρέπει να είναι ρυθμικός και μεταξύ 50-100/λεπτό. Επί παροδικής ταχυκαρδίας λόγω στρες του αιμοδότη στο πλαίσιο γνωστού «συνδρόμου άσπρης μπλούζας», προσπαθούμε να καθησυχάσουμε τον δότη και μπορεί να του επιτραπεί η αιμοδοσία με ψηλότερο αριθμό σφύξεων, κατά την κρίση του ιατρού.

Επί αναφερόμενης χρόνιας ή επανειλημμένης αρρυθμίας, εκτός Αιμοδοσίας, βλέπε «ΑΡΡΥΘΜΙΑ».

ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΙΑ: Χειριζόμαστε το θέμα με λεπτότητα, προσπαθώντας να αποτρέψουμε το δότη-με ή χωρίς αγωγή-από αιμοδοσία, δεδομένου ότι συνήθως άτομα με σχιζοφρένεια δεν είναι κατάλληλα για αιμοδοσία.

ΣΧΙΣΤΟΣΩΜΙΑΣΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης. Χρειάζεται να έχουμε υπόψιν ότι υπάρχουν και ασυμπτωματικές μορφές της νόσου.

Άτομα που έχουν κολυμπήσει στα νερά του ποταμού Canu, στην Κορσική, μπορεί να μολυνθούν με *Schistosoma haematobium* (110 περιπτώσεις ουρογεννητικής σχιστοσωμίας διαγνώστηκαν το 2014 στη Γαλλία μεταξύ επισκεπτών της Κορσικής που είχαν κολυμπήσει επανειλημμένως στα νερά του ποταμού Canu μεταξύ 2011-2013). Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο δότης δεν πρέπει να γίνει δεκτός, προτού εξεταστεί με ειδική Western blot τεχνική και υποβληθεί σε αγωγή επί θετικού αποτελέσματος.

T

ΤΑΞΙΔΙΑ: Ρωτάμε τον υποψήφιο δότη που ταξίδεψε με διανυκτέρευση εντός και εκτός Ελλάδος το τελευταίο εξάμηνο. Συμβουλευόμαστε πάντα από έγκυρα sites επικαιροποιημένες λίστες με περιοχές όπου ενδημεί η ελονοσία, ο ιός Δυτικού Νείλου κ.λπ. Προκειμένου για περιοχές με υψηλή συχνότητα HIV (π.χ. κάποιες χώρες της Αφρικής: Καμερούν, Δημοκρατία Κεντρικής Αφρικής, Τσιάντ, Κονγκό, Γουινέα, Νιγηρία κ.λπ.), HCV (π.χ. χώρες πρώην Σοβιετικής Ένωσης), HBV (π.χ. Αλβανία). αναβολή της αιμοδοσίας επί ένα τετράμηνο.

Για ελονοσία και ιό Δυτικού Νείλου, βλέπε αντίστοιχα «ΕΛΟΝΟΣΙΑ» και «ΙΟΣ ΔΥΤΙΚΟΥ ΝΕΙΛΟΥ». Για ιό Zika, βλέπε «ΖΙΚΑ ΙΟΣ (ZIKV)».

Μετά ταξίδι στο Ιράκ ή άλλες χώρες με πολλά κρούσματα λείσμανιάσης, αναβολή της αιμοδοσίας για 1 έτος.

Για ταξίδια στην Κορσική, βλέπε «ΣΧΙΣΤΟΣΩΜΙΑΣΗ».

ΤΑΤΟΥΑΖ Ή ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΙΧΜΗΡΟ ΟΡΓΑΝΟ

(body piercing): Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες. Το ίδιο ισχύει και σε αφαίρεση τατουάζ με laser **(2004/33ΕΚ)**.

TENONTITIS: Εξετάζουμε αν όντως πρόκειται για τενοντίτιδα ή για άλλη νοσολογική οντότητα με παρόμοια εντόπιση και συμπτωματολογία. Αν πρόκειται για τενοντίτιδα από καταπόνηση μυών, δεκτός ο δότης εφόσον δεν πήρε στεροειδή. Η απόφαση για παρασκευή παραγώγων εξαρτάται από το είδος της φαρμακευτικής αγωγής. Επί λήψης στεροειδών, αναβολή της αιμοδοσίας για 1 τουλάχιστον εβδομάδα μετά το πέρας της αγωγής.

ΤΕΣΤΟΣΤΕΡΟΝΗ: Όταν λαμβάνεται σε θεραπεία αποκατάστασης, ο δότης γίνεται δεκτός. Όταν λαμβάνεται με σκοπό αρρενοποίησης, εξετάζεται η ταυτόχρονη λήψη και άλλων φαρμάκων.

Πρόταση: Δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή νεογνά.

Βλέπε και «**ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ**».

TETANIA: Πρόκειται για σπασμούς χαρακτηριστικού τύπου, που οφείλονται κυρίως σε υπασβεστιαμία. Μπορεί να εμφανιστεί μετά από υπέρπνοια. Επί ιστορικού τετανίας εξετάζεται υπό ποιες συνθήκες εμφανίστηκε. Επί εμφάνισης τετανίας σε συνθήκες αιμοδοσίας, ο δότης μπορεί να γίνει δεκτός υπό στενή παρακολούθηση. Επί επανειλημμένων κρίσεων τετανίας, ο δότης δεν γίνεται δεκτός.

TETANOS: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 τουλάχιστον εβδομάδες μετά τον αντιτετανικό ορό και για 48 τουλάχιστον ώρες μετά το αντιτετανικό εμβόλιο και εφόσον δεν υπάρχει αντένδειξη από τις συνθήκες που επέβαλαν την αγωγή (π.χ. ανοιχτά τραύματα, εγκαύματα κ.λπ.).

TETRAKYKΛΙΝΕΣ: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν χορηγούνται για ακμή και η ακμή είναι σε καλή κατάσταση (καθόλου εμφανής ή μόνο ξηρές βλάβες). Το αίμα δεν δίνεται σε εγκύους ή γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας, διότι οι τετρακυκλίνες είναι εμβρυοτοξικές.

Δεν γίνεται δεκτός ο δότης κατά τη διάρκεια θεραπείας με τετρακυκλίνες για λοίμωξη σε άλλα συστήματα (π.χ. ιγμορίτιδα, πνευμονία) και για εύλογο χρονικό διάστημα μετά το πέρας της αγωγής.

ΤΕΧΝΗΤΟ ΜΑΥΡΙΣΜΑ: Επί αναφερόμενης λήψης σκευασμάτων από το στόμα ή εφαρμογή μεγάλης ποσότητας στο δέρμα για γρήγορο και έντονο μαύρισμα, αναβάλλεται η αιμοδοσία για λίγες μέρες και εξετάζεται η ενεργός ουσία του σκευάσματος. Βλέπε και «**SOLARIUM**».

ΤΟΚΕΤΟΣ: Για να γίνει δεκτή η μητέρα πρέπει να έχουν περάσει τουλάχιστον 6 μήνες από τον τοκετό (φυσιολογικό ή με καισαρική τομή) και εφόσον δεν υπάρχουν σχάσεις του δέρματος στις θηλές ή πέριξ αυτών που θα μπορούσε να αποτελούν πύλη εισόδου μικροβίων.

Σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ. αιμοδότρια με σπάνιο φαινότυπο) η αιμοδότρια μπορεί να γίνει δεκτή, αφού παρέλθει τετράμηνο από τον τοκετό **(2004/33ΕΚ)**.

Σε κάθε περίπτωση πρόσφατου τοκετού (εντός έτους), καθώς και σε γυναίκες με περισσότερες από 2 τοκετούς ή περισσότερες από 2 κύσεις, δεν γίνονται παράγωγα και καλό είναι τα ερυθρά να χορηγούνται λευκαφαιρεμένα και πλυμένα, προς αποφυγή συνδρόμου TRALI.

ΤΟΞΟΠΛΑΣΜΩΣΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 6 μήνες μετά την κλινική ανάρρωση **(2004/33ΕΚ)**.

Επί ιστορικού τοξοπλάσμωσης, τα παράγωγα πρέπει να χορηγούνται λευκαφαιρεμένα.

ΤΟΠΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Εξετάζεται η αιτία και αν πρόκειται για εφαρμογή σε δέρμα ή βλεννογόνους. Αν η αιτία δεν αποτελεί αντένδειξη, ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον η δερματική θεραπεία δεν εφαρμόζεται στα σημεία φλεβοκέντησης και με την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχουν ανοικτές δερματικές βλάβες. Αν η αγωγή εφαρμόζεται σε βλεννογόνους, αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης και αναλόγως της αιτίας.

ΤΟΥΛΑΡΑΙΜΙΑ: Η τουλαραίμια είναι μία λοιμώδης νόσος που εκδηλώνεται σε οξεία μορφή. Το υπεύθυνο μικρόβιο είναι ο *francisella tularensis*. Μεταδίδεται στον άνθρωπο από τα έντομα και τα ζώα μέσω της επαφής μαζί τους ή μέσω της κατανάλωσης ελλιπώς μαγειρεμένου κρέατος. Η επώαση είναι από 3-5 μέρες έως μερικές εβδομάδες. Δεν είναι γνωστό αν υπάρχουν χρόνιοι φορείς. Την περίοδο 2004-2012 δεν καταγράφηκε κανένα κρούσμα στην Ελλάδα.

ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ: Εξετάζεται η αιτία. Αν προκλήθηκε από μη μολυσμένο ή δυνητικά μολυσμένο όργανο, δόντια ή νύχια αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης. Διαφορετικά, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες. Αν έγινε συρραφή τραύματος, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες. Αν έγινε μετάγγιση αίματος και παραγώγων, αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες.

Βλέπε και «ΑΤΥΧΗΜΑ» και «ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ».

ΤΡΑΧΕΠΤΙΑΔΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης και παρόδου 1 εβδομάδας τουλάχιστον από το πέρας της αγωγής.

ΤΡΕΤΙΝΟΙΝΗ (παράγωγο Βιταμίνης Α): Δίνεται για ακμή και άλλες δερματοπάθειες. Δεκτός ο δότης, αφού περάσουν 4 εβδομάδες από την τελευταία δόση. Βλέπε και «ΑΚΜΗ» και «ΒΙΤΑΜΙΝΗ Α».

ΤΡΙΧΟΜΟΝΑΔΕΣ: Δεκτός ο δότης 1 εβδομάδα μετά από το πέρας επιτυχούς αγωγής και εφόσον είναι ασυμπτωματικός.

ΤΡΙΧΟΠΤΩΣΗ: Εξετάζεται η αιτία (π.χ. σιδηροπενία, έλλειψη ψευδαργύρου, πιτυρίδα, αυτοάνοσο νόσημα, stress κ.λπ.) και κρίνουμε αναλόγως.

ΤΡΟΠΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ (Chagas, Αφρικανική τρυπανοσωμίαση ή νόσος ύπνου, λεισμανίαση, λέπρα, φιλαρίαση, ελονοσία, ογκοκέρκωση, σχιστοσωμίαση, έλκος Buruli, στρογγυλοειδωση, νευροκυστικέρκωση, κ.λπ.): Για κάποια από αυτά τα νοσήματα, ο δότης γίνεται δεκτός 6 μήνες μετά την επιστροφή του από τροπικές χώρες, με την προϋπόθεση ότι δεν εμφάνισε ανεξήγητο πυρετό ή άλλα συμπτώματα, ενώ για άλλα (π.χ. Chagas), ο αποκλεισμός ισχύει δια βίου.

Βλέπε και «ΤΑΞΙΔΙΑ» και στα αντίστοιχα νοσήματα.

ΤΡΟΦΙΚΗ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης (τουλάχιστον 48 ώρες) και εφόσον ο δότης αισθάνεται καλά και δεν είναι υπό φαρμακευτική αγωγή. Αν ο δότης είχε πάρει οδηγίες από ιατρό για λήψη αντιβίωσης, δεκτός μετά 1 εβδομάδα από το πέρας της αγωγής. Αν υπήρχε διάρροια και υποψία γαστρεντερίτιδος, βλέπε «ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΤΙΑΔΑ» και «ΑΝΤΙΔΙΑΡΡΟΪΚΑ».

ΤΡΟΧΑΙΟ: Βλέπε «ΑΤΥΧΗΜΑ» και «ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ».

ΤΡΥΠΑΝΟΣΩΜΙΑΣΗ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗ (Ασθένεια του Ύπνου): Προκαλείται από το παράσιτο *Trypanosoma brucei* και μεταδίδεται από το τσίμπημα της μύγας τσε-τσε. Αποκλείεται ο υποψήφιος δότης δια βίου.

ΤΡΥΠΑΝΟΣΩΜΙΑΣΗ ΝΟΤΙΑΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ (Νόσος CHAGAS): Προκαλείται από το παράσιτο *Trypanosoma cruzi*. Αποκλείεται ο υποψήφιος δότης δια βίου. Βλέπε και «ΝΟΣΟΣ CHAGAS».

ΤΡΥΠΗΜΑ ΑΥΤΙΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες μετά το τρύπημα, κυρίως εάν ο δότης ή εμείς δεν είμαστε σίγουροι ότι τα σύνεργα που χρησιμοποιήθηκαν είναι μιας χρήσης.

ΤΡΥΠΗΜΑ ΜΕ ΒΕΛΟΝΗ Ή ΕΚΘΕΣΗ ΒΛΕΝΝΟΓΟΝΟΥ ΣΕ ΕΚΤΟΞΕΥΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες.

ΤΡΩΣΗ ΜΕ ΒΕΛΟΝΗ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ ΑΣΘΕΝΗ:

Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες (2004/33ΕΚ).

ΤΣΙΜΠΗΜΑΤΑ ΕΝΤΟΜΩΝ: Βλέπε «ΔΗΓΜΑΤΑ ΕΝΤΟΜΩΝ».

ΤΣΙΜΠΗΜΑ ΦΙΔΙΟΥ: Βλέπε «ΔΗΓΜΑΤΑ ΕΡΠΙΕΤΩΝ».

ΤΣΙΜΠΟΥΡΙΑ: Βλέπε «ΔΗΓΜΑΤΑ ΕΝΤΟΜΩΝ-ΚΡΟΤΩΝΕΣ».

ΤΥΦΛΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΟΤΕΣ: Στο δότη πρέπει να γίνει η συνήθης ενημέρωση και να διαβαστούν όλες οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου. Δεν υπάρχει λόγος αποκλεισμού, αν ο δότης κατανοήσει τις ερωτήσεις, αποδεχθεί την αιμοδοσία και γίνει συνεννόηση για τον τρόπο ενημέρωσής του για τυχόν θετικά αποτελέσματα που θα προκύψουν στον έλεγχο που θα γίνει στο αίμα.

ΤΥΦΟΣ ΕΞΑΝΘΗΜΑΤΙΚΟΣ: Βλέπε «ΡΙΚΕΤΣΙΩΣΗ».

ΤΥΦΟΕΙΔΗΣ ΠΥΡΕΤΟΣ: Βλέπε «ΣΑΛΜΟΝΕΛΛΩΣΗ».

Υ

ΥΑΛΟΥΡΟΝΙΚΟ ΟΞΥ-ΝΑΤΡΙΟ: Δεν υπάρχουν επίσημα δεδομένα για την ασφάλεια των σκευασμάτων που κυκλοφορούν.

Πρόταση: Ο δότης γίνεται δεκτός, αν δεν υπάρχει άλλος λόγος απόρριψης και παίρνει πόσιμα σκευάσματα κεκαθαμένα. Δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή παιδί.

Σε ενδοαρθρική έγχυση, ο δότης γίνεται δεκτός 4 μήνες μετά την τελευταία έγχυση.

ΥΠΑΣΒΕΣΤΙΑΙΜΙΑ: Δότης με γνωστό ιστορικό υπασβεστιαϊμίας δεν γίνεται δεκτός για αιμοπεταλαιοφαίρεση. Μπορεί να γίνει δεκτός για λήψη ολικού αίματος, αν δεν είχε πρόσφατα συμπτώματα, με την προϋπόθεση ότι παρακολουθείται στενά και παροτρύνεται να μην αναπνέει γρήγορα.

Βλέπε και «ΤΕΤΑΝΙΑ» και «ΣΠΑΣΜΟΙ».

ΥΠΕΡΒΑΡΟΣ: Βλέπε «ΒΑΡΟΣ-ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ».

ΥΠΕΡΘΥΡΕΟΕΙΔΙΣΜΟΣ: Βλέπε «ΘΥΡΕΟΕΙΔΗΣ».

ΥΠΕΡΑΙΠΙΔΑΙΜΙΑ: Βλέπε «ΥΠΕΡΧΟΛΗΣΤΕΡΙΝΑΙΜΙΑ».

ΥΠΕΡΤΑΣΗ: Βλέπε «ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΠΙΕΣΗ» και «ΑΝΤΙΥΠΕΡΤΑΣΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ».

ΥΠΕΡΤΡΟΦΙΑ-ΥΠΕΡΠΛΑΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ: Βλέπε «ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ».

ΥΠΕΡΧΟΛΗΣΤΕΡΙΝΑΙΜΙΑ: Χρειάζεται προσοχή, μήπως υπάρχει διαγνωσμένη καρδιαγγειακή νόσος ή ύποπτα συμπτώματα, οπότε ο δότης αποκλείεται. Αν ο δότης είναι ασυμπτωματικός και παίρνει φάρμακα, γίνεται δεκτός, αλλά δεν γίνονται παράγωγα και το αίμα δεν χορηγείται σε εγκύους ή νεογνά. Βλέπε και «ΣΤΑΤΙΝΕΣ».

ΥΠΝΙΚΗ ΑΠΝΟΙΑ: Ερωτάται ο δότης, αν ήρθε οδηγώντας, διότι άτομα με υπνική άπνοια συχνά εμφανίζουν έντονη κόπωση κατά τη διάρκεια της ημέρας και μπορεί να καταληφθούν από ύπνο κατά την οδήγηση. Χρειάζεται να διευκρινιστεί ότι ο δότης δεν εμφανίζει αναπνευστική δυσχέρεια (π.χ. ΧΑΠ) και καρδιαγγειακές διαταραχές. Ο δότης μπορεί να γίνει δεκτός, εάν συνοδεύεται από άλλο πρόσωπο που θα μπορούσε να οδηγήσει κατά την αποχώρησή του και εφόσον μας διαβεβαιώσει ότι ο ύπνος την προηγούμενη νύχτα ήταν σχετικά καλής ποιότητας και διάρκειας.

ΥΠΝΩΤΙΚΑ (STILNOX κ.λπ.): Αν πρόκειται για καθαρά υπναγωγά φάρμακα που λαμβάνονται μόνον προ του ύπνου, επιτρέπεται η αιμοδοσία.

Δεν γίνονται παράγωγα και το αίμα δεν χορηγείται σε έγκυο ή νεογνά.

ΥΠΟΘΥΡΕΟΕΙΔΙΣΜΟΣ: Βλέπε «ΘΥΡΕΟΕΙΔΗΣ».

ΥΠΟΤΑΣΗ: Δεκτός ο δότης μετά από εκτίμηση ιατρού και εφόσον η διαστολική δεν είναι κάτω από 50mmHg και δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση την ώρα της

εξέτασης (γίνεται μέτρηση πρώτα σε καθιστική, έπειτα σε ορθία και εκ νέου σε καθιστική στάση).

Συνιστάται υποτασικοί δότες να πίνουν πολλά υγρά πριν (2-3 ποτήρια) και μετά την αιμοδοσία και να παραμένουν περισσότερο χρόνο στην καρέκλα αιμοδοσίας πριν σηκωθούν.

ΥΠΟΦΥΣΗ-ΥΠΕΡΠΛΑΣΙΑ (PITUITARY HYPERPLASIA-PH): Χρειάζεται να βεβαιωθούμε ότι έχει γίνει διαφοροδιάγνωση από κακοήθεις όγκους. Γίνονται ερωτήσεις για τυχόν πρωτοπαθή υπογοναδισμό ή λήψη φαρμάκων (οιστρογόνα, ανάλογα GNRH και αντιψυχωτικά) που μπορεί να ευθύνονται για την υπερπλασία. Επί ιδιοπαθούς υπερπλασίας ο δότης γίνεται δεκτός, εφόσον είναι ασυμπτωματικός.

ΥΣΤΕΡΕΚΤΟΜΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία σε κάθε περίπτωση για 4 μήνες τουλάχιστον. Δεκτός ο δότης μετά από 1 τετράμηνο, εφόσον έχει αποκλειστεί κακοήθεια και αισθάνεται τελείως καλά.

ΥΣΤΕΡΙΑ: Αν αναφερθούν από τον δότη κρίσεις υστερίας και μάλιστα μετά από αιμοδοσία, καλό είναι να τον αποτρέψουμε από νέα αιμοδοσία και να τον ενθαρρύνουμε να στρατολογή άλλους αιμοδότες.

ΥΨΟΣ: Βλέπε «ΗΛΙΚΙΑ».

Φ

ΦΑΙΝΥΛΚΕΤΟΝΟΥΡΙΑ: Αν δεν υπάρχουν νευρολογικές επιπλοκές και κυρίως επιληπτικές κρίσεις, ο δότης γίνεται δεκτός.

ΦΑΡΜΑΚΑ: Ο δότης γίνεται δεκτός ή απορρίπτεται ανάλογα με τη φύση του φαρμάκου που έχει συνταγογραφηθεί, τον τρόπο δράσης του και κυρίως την κατάσταση για την οποία χορηγείται το φάρμακο (**2004/33ΕΚ**).

Στην Υπηρεσία Αιμοδοσίας και στο Κινητό Συνεργείο, συνιστάται να υπάρχει κατάλογος με τα συχνότερα χρησιμοποιούμενα φάρμακα, αν αποτελούν αιτία αποδοχής ή απόρριψης του δότη και το διάστημα που πρέπει να μεσολαβεί από τη διακοπή τους ή την ώρα λήψης της τελευταίας δόσης μέχρι την αιμοδοσία.

Άτομα που παίρνουν φάρμακα που είναι αποδεδειγμένα ή ύποπτα τερατογόνα π.χ. *Βιταμίνη Α* ή που αθροίζονται στους ιστούς για μεγάλο διάστημα, δεν γίνονται δεκτά. Σποραδική χρήση φαρμάκων, όπως Βιταμινών (πλην Βιταμίνης Α), αναλγητικών, ηρεμιστικών, εφόσον ο δότης είναι σε καλή κατάσταση, δεν αποκλείει την αιμοδοσία. Αν ο υποψήφιος δότης παίρνει φάρμακα που επηρεάζουν τη λειτουργία των αιμοπεταλίων (ασπιρίνη, αντιφλεγμονώδη), εξετάζεται η αιτία λήψης και επιτρέπεται η αιμοδοσία, αν από τη μονάδα δεν πρόκειται να παραχθούν αιμοπετάλια, διαφορετικά αναβάλλεται η αιμοδοσία για 5 μέρες.

Για αντιφλεγμονώδη, στεροειδή και μη στεροειδή, βλέπε αντίστοιχα.

Βλέπε επίσης στην αρχή του εγχειριδίου και στο «ΔΙΑΛΟΓΗ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ Η ΕΛΑΒΑΝ ΦΑΡΜΑΚΑ».

ΦΑΡΜΑΚΑ ΓΙΑ ΑΠΩΛΕΙΑ ΒΑΡΟΥΣ: Βλέπε «ΑΝΤΙΠΑΧΥΝΤΙΚΑ-ΧΑΠΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣ».

ΦΑΡΥΓΓΙΤΙΔΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης και 1 εβδομάδα μετά το τέλος των αντιβιοτικών.

ΦΙΛΑΡΙΑΣΗ: Αποκλείεται η αιμοδοσία οριστικά.

ΦΙΜΠΡΑΤΕΣ:

Bezafibrate: BEZALIP

Gemfibrozil: ANTILIPID, CHOLHEPAN, FIBROLIP, FIBROSPE, GEMFOLID, GEMPLIPID-MEDICHROM, HOBATOLEX, LISOLIP, LOPID, PARNOXIL, PRELISIN, RENOLIP, SOLULI

Ciprofibrate: SAVILEN

Fenofibrate: LIPANTHYL, LIPIDIL

Φάρμακα με χρόνο ημίσειας ζωής 20 h, με αντιαιμοπεταλιακή δράση και εμβρυοτοξικότητα. Αν ο δότης δεν εμφανίζει άλλο λόγο αποκλεισμού, γίνεται δεκτός, αλλά δεν παρασκευάζονται παράγωγα. Τα συμπτωκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή παιδί, παρά μόνον αν πλυθούν.

ΦΛΕΒΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ: Δεν αποτελεί αντένδειξη για αιμοδοσία, παρά μόνον αν ο δότης εμφανίζει ορθοστατική υπόταση. Σε δότη που γίνεται δεκτός, δίνονται οδηγίες μετά το πέρας της αιμοδοσίας να μη σηκωθεί απότομα.

ΦΛΕΒΙΚΗ ΘΡΟΜΒΩΣΗ: Βλέπε «ΘΡΟΜΒΩΣΗ».

ΦΛΟΙΟΕΠΙΝΕΦΡΙΔΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ: Ο δότης αποκλείεται.

ΦΥΛΛΙΚΟ ΟΞΥ: Δεν αποτελεί αντένδειξη η λήψη του, διότι όχι μόνον δεν έχει γνωστή εμβρυοτοξικότητα, αλλά χορηγείται και τους 3 πρώτους μήνες κύησης, για να αποφευχθούν συγγενείς διαμαρτίες του Κ.Ν.Σ.

ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ: Αποκλείεται η αιμοδοσία για 2 τουλάχιστον χρόνια μετά την επιβεβαιωμένη ίαση (**2004/33ΕΚ**). Επειδή το μυκοβακτηρίδιο μπορεί να φιλοξενείται σε μακρόβια λεμφοκύτταρα, όλα τα παράγωγα πρέπει να χορηγούνται λευκαφαιρεμένα (τουλάχιστον επί 8 χρόνια μετά τη θεραπεία).

Για δότες που αναφέρουν ότι έχουν στο οικογενειακό ή εργασιακό περιβάλλον νοσούν άτομο, αναβάλλεται η αιμοδοσία έως ότου αυτό αποθεραπευτεί και οι ίδιοι εξεταστούν και επιβεβαιωθεί ότι δεν νοσούν.

Για άτομα που αναφέρουν θετική Mantoux, βλέπε «**MANTOUX TEST**».

X

ΧΑΛΑΖΙΟ: Δεκτός ο δότης μετά την ίαση του χαλαζίου, αν δεν υπάρχει υποκείμενο νόσημα (π.χ. αρρύθμιστος σακχαρώδης διαβήτης κ.λπ.), αν δεν παίρνει φάρμακα και αισθάνεται τελείως καλά.

Χ.Α.Π.: Βλέπε «ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΑ».

ΧΑΠΙΑ ΑΔΥΝΑΤΙΣΜΑΤΟΣ: Βλέπε «ΑΝΤΙΠΑΧΥΝΤΙΚΑ-ΧΑΠΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣ».

ΧΑΣΙΜΟΤΟ-HASHIMOTO: Βλέπε «ΘΥΡΕΟΕΙΔΗΣ».

ΧΑΣΙΣ: Βλέπε «ΕΘΙΣΜΟΣ» και «ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ».

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ: Εξετάζεται το είδος της επέμβασης.

Μετά από μείζονα χειρουργική επέμβαση: Επιτρέπεται η αιμοδοσία 6 μήνες μετά, αν η ίαση είναι πλήρης και δεν πρόκειται για αιτία που αποκλείει την αιμοδοσία και ο δότης δεν βρίσκεται υπό αγωγή.

Μετά από μικρές χειρουργικές επεμβάσεις: Σύμφωνα με την οδηγία **2004/33ΕΚ**, επιτρέπεται η αιμοδοσία μετά 1 εβδομάδα, εφόσον ο δότης αισθάνεται καλά, δεν υπάρχουν στοιχεία φλεγμονής και δεν βρίσκεται υπό αγωγή.

Πρόταση: Και στις μικρές χειρουργικές επεμβάσεις, ο δότης γίνεται δεκτός μετά από 4 μήνες.

Σε μετάγγιση αίματος και/ή παραγώγων αναβάλλεται η αιμοδοσία για 4 μήνες.

Αποκλείεται η αιμοδοσία μετά από καρδιοχειρουργική επέμβαση (πλην

ελαχίστων περιπτώσεων και με πρόσφατη γνωμάτευση καρδιολόγου ή καρδιοχειρουργού, όπου θα φαίνεται η διάγνωση, το είδος της επέμβασης κ.λπ).

Αποκλείεται η αιμοδοσία μετά από επέμβαση για κακοήθεια.

Αποτρέπεται από αιμοδοσία ο δότης, αν πρόκειται να υποβληθεί σε χειρουργική επέμβαση και είναι πιθανόν να χρειαστεί μετάγγιση αίματος ο ίδιος.

ΧΗΜΕΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ: Βλέπε «ΑΝΤΙΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ».

ΧΛΑΜΥΔΙΑ: Δεκτός ο δότης, αν δεν συνυπάρχει αφροδίσιο νόσημα, δεν υπάρχουν σημεία φλεγμονής και έχει παρέλθει τουλάχιστον 1 εβδομάδα από το πέρας της αγωγής. Κατ' άλλους απαιτείται να παρέλθει 1 έτος.

Πρόταση: Δεκτός ο δότης, αν έχει υποβληθεί σε επιτυχή θεραπεία και έχει παρέλθει 1 έτος από το τέλος της θεραπείας.

ΧΟΛΗΣΤΕΡΙΝΗ: Βλέπε «ΥΠΕΡΧΟΛΗΣΤΕΡΙΝΑΙΜΙΑ».

ΧΟΛΙΚΗ ΚΙΡΡΩΣΗ: Ο δότης απορρίπτεται.

ΧΟΛΟΚΥΣΤΕΚΤΟΜΗ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 1 τετράμηνο.

Βλέπε και «ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ».

Σε κακοήθεια, αποκλείεται ο δότης οριστικά.

ΧΟΛΟΚΥΣΤΙΤΙΔΑ: Δεκτός ο δότης, αν δεν έχει συμπτώματα τις τελευταίες 4 τουλάχιστον εβδομάδες και έχει αποκλειστεί κακοήθεια.

ΧΟΛΟΛΙΘΙΑΣΗ: Δεκτός ο δότης, αν δεν έχει συμπτώματα τις τελευταίες 4 τουλάχιστον εβδομάδες. Αν λαμβάνει το διαλυτικό χολικών λίθων Chenadiol που ανήκει στην κατηγορία Χ εμβρυοτοξικών φαρμάκων, δεν γίνεται δεκτός κατά τη διάρκεια λήψης του φαρμάκου, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος χορήγησης του αίματος σε έγκυο. Διαφορετικά δεν γίνονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά χορηγούνται πλυμένα.

ΧΟΝΔΡΟΪΤΙΝΗ: Βρίσκεται σε μεικτά σκευάσματα με γλυκοζαμίνη, κολλαγόνο κ.λπ. (π.χ. GLUCOZAMINE COMPLETE, OSTEOFLEX). Δεν υπάρχουν επίσημα δεδομένα για την ασφάλεια των σκευασμάτων που κυκλοφορούν. **Πρόταση:** Ο δότης γίνεται δεκτός, αν δεν υπάρχει άλλος λόγος απόρριψης. Δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή παιδί.

ΧΟΡΤΟ: Βλέπε «ΕΘΙΣΜΟΣ» και «ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ».

ΧΡΗΣΗ ΟΥΣΙΩΝ: Βλέπε «ΕΘΙΣΜΟΣ» και «ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ»..

ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΑ: Ο δότης απορρίπτεται.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΙΜΟΛΗΨΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ

ΑΙΜΟΔΟΣΙΩΝ: Βλέπε «ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΙΜΟΛΗΨΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΩΝ».

ΧΡΟΝΙΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ: Βλέπε «ΠΥΡΕΤΟΣ».

Ψ

ΨΕΙΡΕΣ: Αν ο δότης αναφέρει πρόσφατη φθειρίαση με ή χωρίς λήψη τοπικών σκευασμάτων, θα μπορούσε να γίνει δεκτός, μόνο αν υπάρχει δυνατότητα λήψης προφυλάξεων (κάλυμμα μιας χρήσης της πολυθρόνας αιμοδοσίας, κάλυμμα της κεφαλής του νοσηλευτή φλεβοκέντησης κ.λπ.), για να μη γίνει μετάδοση σε μέλη του προσωπικού και σε επόμενους δότες που θα χρησιμοποιήσουν το ίδιο κάθισμα.

Για τύφο από ψείρες, βλέπε «ΡΙΚΕΤΣΙΩΣΕΙΣ».

ΨΥΛΛΟΙ: Αν αναφερθούν από τον δότη δήγματα ψύλλων και υπάρχουν ορατές μη ιαθείσες δερματικές βλάβες, η αιμοδοσία αναβάλλεται μέχρι πλήρους ίασης.

Για εξανθηματικό τύφο από ψύλλους, βλέπε «ΡΙΚΕΤΣΙΩΣΕΙΣ».

ΨΩΡΙΑΣΗ: Δεκτός ο δότης, μόνον εάν η ψωρίαση είναι μικρού βαθμού, οι βλάβες λίγες και εντελώς αποξηραμένες, το σημείο φλεβοκέντησης καθαρό και ο δότης δεν κάνει συστηματική θεραπεία.

Αποκλείεται η αιμοδοσία, αν η ψωρίαση είναι σοβαρή και οι βλάβες εκτεταμένες ή γενικευμένες και αν ο δότης έχει πάρει Tigason (Etrétinate) ή ανοσοκατασταλτικά ή HUMIRA (adalimumab).

Επί αναφερόμενης λήψης ακιτρεκίνης (**NEOTIGASON**), οι οδηγίες των διαφόρων Υπηρεσιών Αιμοδοσίας διαφέρουν ως προς τον χρόνο αποκλεισμού (Ε.ΚΕ.Α: 12 μήνες από την τελευταία δόση, American Red Cross: δια βίου). Δική μας σύσταση είναι αποκλεισμός για **3 χρόνια**, όπως συνιστούν και οι FDA και AABB.

ΨΩΡΙΑΣΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ: Αποκλείεται ο δότης.

Ω

ΩΜΕΓΑ-3: Βλέπε «**ΙΧΘΥΕΛΑΙΑ (Ω-3 πολυακόρεστα λιπαρά οξέα)**».

ΩΤΙΤΙΔΑ: Αναβάλλεται η αιμοδοσία μέχρι πλήρους ίασης και για 1 εβδομάδα τουλάχιστον μετά την αντιβίωση ή αντιμυκητιασική αγωγή. Επί συχνών υποτροπών ή χρόνιας λοίμωξης, απορρίπτεται ο δότης.

ΩΤΟΣΚΛΗΡΥΝΣΗ: Δεν υπάρχει λόγος απόρριψης του δότη, αν το προηγούμενο βράδυ δεν είχε ανεπαρκή ύπνο (λόγω εμβοών) ή αν έχουν παρέλθει 4 μήνες από τυχόν χειρουργείο.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΣΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΜΕ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ

A

ACCURAN (ΙΣΟΤΡΕΤΙΝΟΪΝΗ -ISOTRETINOIN): Ο δότης γίνεται δεκτός 4 εβδομάδες από την τελευταία δόση. Βλέπε και «ΑΚΜΗ».

ACITRETIN: Βλέπε «ΑΚΙΤΡΕΚΙΝΗ».

ADAFERINE cream-παράγωγο Βιταμίνης Α: Ο δότης γίνεται δεκτός 4 εβδομάδες από την τελευταία δόση. Βλέπε και «ΑΚΜΗ».

ADAPALENE: Βλέπε «ΑΔΑΠΑΛΕΝΗ».

ADDISON ΝΟΣΟΣ: Βλέπε «ΝΟΣΟΣ ADDISON».

ADVIL: Βλέπε «ΙΒΟΥΠΡΟΦΑΙΝΗ».

AIDS: Αποκλείονται οριστικά άτομα που νοσούν ή νόσησαν καθώς και όλοι οι φορείς του ιού HIV (2004/33ΕΚ).

Βλέπε και «ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ» και «ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΟΙ».

Αιμοδοτές στους οποίους το αρχικά θετικό αποτέλεσμα για HIV δεν επιβεβαιώθηκε με αξιόπιστη μέθοδο, ενημερώνονται βάσει του εθνικά αποδεκτού αλγορίθμου και γίνονται αποδεκτοί μετά από εύλογο χρονικό διάστημα.

ALFUZOCIN (ALFURAL, ALFUZIN, ALFUZOSIN, BESAVAR, XATRAL, UROXATRAL): Αν ο δότης λαμβάνει αγωγή για υπερπλασία προστάτη με Alfuzocin, γίνεται δεκτός 6 μήνες μετά την τελευταία δόση και εφόσον δεν υπάρχει κακοήθεια.

ALGOFREN: Βλέπε «ΙΒΟΥΠΡΟΦΑΙΝΗ».

ALLI: Βλέπε «ΑΝΤΙΠΑΧΥΝΤΙΚΑ-ΧΑΠΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣ».

ANDROCUR (CYPROTERONE ACETATE): Δότης δεκτός 4 εβδομάδες από την τελευταία δόση. Απόρριψη, αν συνυπάρχει κακοήθεια.

ATENOLOL: Λόγω της εμβρυοτοξικότητας κατηγορίας D, οι δότες που παίρνουν σκεύασμα atenolol γίνονται δεκτοί κατά τη διάρκεια λήψης του φαρμάκου, δεν παρασκευάζονται όμως παράγωγα και τα ερυθρά χορηγούνται πλυμένα.

AVODART: Βλέπε «DUTASTERIDE».

B

BABESIOSIS: Μεταδίδεται με αρθρόποδα και με μετάγγιση αίματος. Πρέπει να ερωτώνται οι δότες αν είχαν ποτέ νοσήσει από μπαμπέσια, ιδιαίτερα αν είχαν γεννηθεί ή είχαν ταξιδέψει σε χώρες με ενδημία. Αν κάποιος αναφέρει ότι είχε νοσήσει, απορρίπτεται οριστικά.

BARTONELLA HENSELAE: Είναι Gram- βακτήριο και σε αυτό οφείλεται η νόσος εξ ονύχων γαλής. Το βακτήριο από τα ενδοθηλιακά κύτταρα εισβάλλει στα ερυθροκύτταρα και μπορεί να πολλαπλασιαστεί εντός αυτών. Επί ιστορικού νόσου εξ ονύχων γαλής, αναβολή της αιμοδοσίας τουλάχιστον για 4 μήνες, εφόσον ο δότης δεν εμφανίζει έστω και χαμηλό πυρετό και έχει αποκλειστεί ενδοκαρδίτις.

B-BLOCKERS: Αποκλείεται η αιμοδοσία σε όσους λαμβάνουν β-blockers (TENORMIN, NEOCARDON, CARVEPEN, LOPRESOR, LOBIVON, VISCEN, INDERAL, SELECTOL) για καρδιαγγειακά προβλήματα, ενώ γίνονται δεκτοί δότες που τα λαμβάνουν για ρύθμιση αρτηριακής υπέρτασης, υπό τον όρον ότι δεν εμφανίζουν

λιγότερους από 60 σφυγμούς /λεπτό την ώρα της εξέτασης ή ορθοστατική υπόταση (2004/33ΕΚ). Βλέπε και «ΑΝΤΙ-ΥΠΕΡΤΑΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ».

Αν ο αιμοδότης παίρνει κολλύριο με β-blokers, επιτρέπεται η αιμοδοσία, εφόσον δεν εμφανίζει λιγότερους από 60 σφυγμούς /λεπτό την ώρα της εξέτασης ή ορθοστατική υπόταση.

B.C.G.: Δεκτός ο δότης, 4 εβδομάδες μετά τον εμβολιασμό.

Βλέπε «ΠΙΝΑΚΑ ΕΜΒΟΛΙΩΝ».

BENFLUOREX (LIPOPHORAL): Αν δεν υπάρχει άλλος λόγος αποκλεισμού, ο δότης γίνεται δεκτός. Δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπτυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή παιδί.

BESAVAR: Αν ο δότης λαμβάνει αγωγή για υπερπλασία προστάτου με BESAVAR (Alfuzocin), γίνεται δεκτός 6 μήνες μετά την τελευταία δόση και εφόσον δεν υπάρχει κακοήθεια.

BORRELIA BURGDORFERI: Είναι βακτήριο με ξενιστή τους κρότωνα και προκαλεί την νόσο Lyme. Επί αναφερόμενης οξείας νόσου Lyme, το διάστημα αποκλεισμού ποικίλλει από 28 ημέρες έως 1 έτος, από τη μια Υπηρεσία Αιμοδοσίας στην άλλη.

Σύμφωνα με κάποιες οδηγίες, ο υποψήφιος δότης γίνεται δεκτός 28 ημέρες μετά το τέλος της αγωγής και εφόσον είναι ασυμπτωματικός, ενώ κατ' άλλους ο δότης αποκλείεται για 6-12 μήνες είτε έλαβε θεραπευτική αγωγή είτε όχι. Προτείνουμε αποκλεισμό για 12 μήνες. Επί χρόνιας νόσου Lyme, ο δότης αποκλείεται οριστικά.

BRUFEN: Βλέπε «ΙΒΟΥΠΡΟΦΑΙΝΗ».

C

CARDURA: Δεκτός ο δότης, αν δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση την ώρα της εξέτασης.

CARNEY COMPLEX ΣΥΝΔΡΟΜΟ (υπότυποι LAMB και NAME): Βλέπε «ΣΥΝΔΡΟΜΟ CARNEY COMPLEX».

CHAGAS Νόσος: Βλέπε «CHAGAS ΝΟΣΟΣ».

CHENADIOL: Βλέπε «ΧΟΛΟΛΙΘΙΑΣΗ».

CLOMID: Βλέπε «CLOMIPHENE».

CLOMIFIAL: Αναβάλλεται η αιμοδοσία για 3 μήνες μετά το τέλος της αγωγής.

CLOMIPHENE: Αν λαμβάνεται για στειρότητα, ο δότης γίνεται δεκτός 12 εβδομάδες μετά την τελευταία δόση. Βλέπε και «ΟΙΣΤΡΟΓΟΝΑ».

CLOPIDOGRE: Επιτρέπεται η αιμοδοσία, εάν η λήψη ήταν παροδική και έχουν παρέλθει 14 ημέρες από την τελευταία δόση.

CRESTOR: Βλέπε «ΣΤΑΤΙΝΕΣ».

CREUTZFELDT-JAKOB: Βλέπε «ΕΓΚΕΦΑΛΟΠΑΘΕΙΑ ΣΠΟΓΓΩΔΗΣ».

CROHN ΝΟΣΟΣ: Βλέπε «ΝΟΣΟΣ CROHN».

D

DAFLON: Εξετάζουμε τη νόσο για την οποία λαμβάνεται (χρόνιο λεμφοίδημα, φλεβική ανεπάρκεια).

Δότης δεκτός επί απουσίας υποκείμενης κακοήθους νόσου, καθώς και επί απουσίας ορθοστατικής υπότασης. Επί λήψης λόγω αιμορροΐδων, βλέπε «ΑΙΜΟΡΡΟΙΔΕΣ».

DANAZOL: Αιμοδότης με ενδομητρίωση και θεραπεία με DANAZOL γίνεται δεκτή μετά το τέλος της θεραπείας. Να ερωτάται η αιμοδότρια πότε έγινε η τελευταία λήψη. Βλέπε και «ΑΝΔΡΟΓΟΝΑ».

DIFFERIN (συνθετικό ρετινοειδές-αδαπαλένη): Ο δότης γίνεται δεκτός 4 εβδομάδες μετά την τελευταία δόση.

DIGOXIN: Αποκλεισμός του δότη οριστικά.

DONAROT: Βλέπε «ΓΛΥΚΟΖΑΜΙΝΗ».

DUTASTERIDE (AVODART, JALYN): Πιθανή εμβρυοτοξικότητα σε άρρενα έμβρυα. Ο δότης γίνεται δεκτός μετά από 6 μήνες από την τελευταία δόση, εφόσον δεν συνυπάρχει κακοήθεια.

E

EBOLA: Επί αναφερόμενου ταξιδιού σε χώρες όπου ενδημεί ο ιός ή εμφανίστηκαν κρούσματα, ακολουθούμε τις εκάστοτε οδηγίες. Για το 2014 και 2015 υπήρχε σύσταση για αναβολή αιμοδοσίας επί 1-2 μήνες μετά την επιστροφή και εφόσον ο δότης είναι ασυμπτωματικός.

EBSTEIN-BARR: Βλέπε «ΛΟΙΜΩΔΗΣ ΜΟΝΟΠΥΡΗΝΩΣΗ».

ETRETINATE: Βλέπε «ΕΤΡΕΤΙΝΑΤΗ».

EZETROL (EZETIMIBE): Αν δεν υπάρχει άλλη αντένδειξη, ο δότης γίνεται δεκτός. Δεν παρασκευάζονται παράγωγα και τα συμπτωνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο και παιδιά. <http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/ebola-risk-transmission-via-donated-blood-substances-human-origin-october-2014.pdf>

F

FINASTERIDE (PROPECIA, PROSCAR): Λαμβάνεται για υπερπλασία προστάτη. Επειδή το φάρμακο σχετίζεται με πρόκληση ψευδοερμαφροδιτισμού σε άρρενα έμβρυα, καλό είναι ο δότης να γίνει δεκτός 4 εβδομάδες μετά από την τελευταία δόση.

FLUOXETINE (LADOSE, PROZAC): Το φάρμακο λαμβάνεται για κατάθλιψη ή ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή. Αν ο δότης κριθεί αποδεκτός, πρέπει να έχουν περάσει 7 εβδομάδες από την τελευταία δόση για να παρασκευαστούν αιμοπετάλια, λόγω μακράς περιόδου ημίσειας ζωής της ενεργού ουσίας και του κύριου μεταβολίτη (7-15 ημέρες). Τα συμπτωνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή παιδί. Βλέπε και «ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ».

FLUTAMIDE (ELBAT, FLUCINOM, FLUTAPLEX, PALISTOP, TREMEXAL):

Επειδή το φάρμακο λαμβάνεται σε προχωρημένο καρκίνο προστάτη και σχετίζεται με πρόκληση ψευδοερμαφροδιτισμού σε άρρενα έμβρυα, καλό είναι ο δότης να μη γίνει δεκτός.

FLUVOXAMINE MALEATE (DUMYROX): Το φάρμακο λαμβάνεται για κατάθλιψη ή ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή. Αν ο δότης κριθεί αποδεκτός, πρέπει να έχουν περάσει 5 ημέρες από την τελευταία δόση για να παρασκευαστούν αιμοπετάλια. Τα συμπυκνωμένα ερυθρά δεν χορηγούνται σε έγκυο ή παιδί. Βλέπε και «ΑΝΑΣΤΟΛΕΙΣ ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ».

G

GILBERT ΣΥΝΔΡΟΜΟ: Βλέπε «ΣΥΝΔΡΟΜΟ GILBERT».

GRAVIS ΜΥΑΣΘΕΝΕΙΑ: Βλέπε «ΜΥΑΣΘΕΝΕΙΑ GRAVIS».

H

HIV: Αποκλείεται ο δότης οριστικά. Βλέπε και «AIDS» και «ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ».

HPV (HUMAN PAPILLOMA VIRUS): Βλέπε «ΕΡΙΠΗΣ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ».

HUMIRA (adalimumab): Δεν γίνεται δεκτός ο δότης.

HUNTINGTON'S ΝΟΣΟΣ: Βλέπε «ΝΟΣΟΣ HUNTINGTON'S»

HYTRIN: Δεκτός ο δότης, αν δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση την ώρα της εξέτασης. Το αίμα δεν δίνεται σε εγκύους και παιδιά.

I

IBUPROFEN: Βλέπε «ΙΒΟΥΠΡΟΦΑΙΝΗ».

INEGY (Ezetimibe+Simvastatine): Βλέπε «ΣΤΑΤΙΝΕΣ».

ISOTRETINOIN: Βλέπε «ΙΣΟΤΡΕΤΙΝΟΙΝΗ».

K

KLEINEFELTER ΣΥΝΔΡΟΜΟ: Βλέπε «ΣΥΝΔΡΟΜΟ KLEINEFELTER».

L

LASER: Εξαρτάται από την υποκείμενη νόσο και τους ιστούς που υποβλήθηκαν σε Laser. Στις περισσότερες περιπτώσεις, δεκτός ο δότης, εφόσον έχει γίνει πλήρης επούλωση. Προκειμένου για εφαρμογή στον οφθαλμό, αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν ο δότης εμφανίζει ερυθρότητα. Βλέπε και «ΛΙΘΟΤΡΥΨΙΑ».

LEPUR: Βλέπε «ΣΤΑΤΙΝΕΣ».

LESCOL: Βλέπε «ΣΤΑΤΙΝΕΣ».

LIPIDIL: Βλέπε «ΦΙΜΠΡΑΤΕΣ».

LIPITOR: Βλέπε «ΣΤΑΤΙΝΕΣ».

LISOLIP: Βλέπε «ΦΙΜΠΡΑΤΕΣ».

LODINE XL (ETODOLAC): Επιτρέπεται η αιμοδοσία 48 ώρες από την τελευταία δόση, εκτός αν υπάρχει διάγνωση ρευματοειδούς ή σηπτικής αρθρίτιδας. Βλέπε και αντίστοιχα.

LOPID: Βλέπε «ΦΙΜΠΡΑΤΕΣ».

LYME ΝΟΣΟΣ: Βλέπε «ΝΟΣΟΣ LYME».

M

MADELUNG'S DISEASE (MADELUNG'S ΝΟΣΟΣ): Διαταραχή του μεταβολισμού των λιπιδίων που κλινικά εμφανίζεται με πολλαπλή συμμετρική λιπωμάτωση (συνήθως στην υπογνάθια, δελτοειδή, υπερηβική και βουβονική χώρα. Ο δότης μπορεί να γίνει δεκτός χωρίς να γίνουν παράγωγα, εάν δεν εμφανίζει συμπτώματα λόγω πίεσης από διηθούσες μάζες λίπους στο μεσοθωράκιο και δεν έχει άλλη συνοδό νόσο, όπως σακχαρώδη διαβήτη, υποθυρεοειδισμό, πολυνευροπάθεια και διαταραχές αντίληψης.

MANTOUX TEST: Η παρουσία θετικής φυματινοαντίδρασης (θετικό mantoux test) δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού του δότη, εκτός αν πρόκειται για ενεργό φυματίωση. Αν είναι γνωστό ότι η θετική φυματινοαντίδραση οφείλεται σε εμβόλιο, ο δότης γίνεται δεκτός.

Αν από το ιστορικό τεκμηριώνεται πλήρης ίαση και έχουν παρέλθει τουλάχιστον 2 έτη από το τέλος της θεραπείας, ο δότης γίνεται δεκτός, αλλά όλα τα παράγωγα λευκαφαιρούνται. Η λευκαφαίρεση καλό είναι να γίνεται τουλάχιστον επί 8 χρόνια μετά τη θεραπεία, επειδή το μυκοβακτηρίδιο μπορεί να φιλοξενείται σε μακρόβια λεμφοκύτταρα.

Βλέπε και «ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ» και τον πίνακα εμβολίων.

MAXEPA: Βλέπε «ΙΧΘΥΕΛΑΙΑ (Ω-3 πολυακόρεστα λιπαρά οξέα)».

MC CUNE-ALBRIGHT ΣΥΝΔΡΟΜΟ: Βλέπε «ΣΥΝΔΡΟΜΟ MC CUNE-ALBRIGHT».

MENIERE ΣΥΝΔΡΟΜΟ: Βλέπε «ΣΥΝΔΡΟΜΟ MENIERE».

METRODIN (ΟΡΜΟΝΙΚΟ ΣΚΕΥΑΣΜΑ ΑΠΟ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΠΟΦΥΣΗΣ): Αποκλεισμός του δότη δια βίου.

MISOPRESTOL: Βλέπε «ΑΝΑΣΤΑΛΤΙΚΑ ΓΑΣΤΡΙΚΗΣ ΕΚΚΡΙΣΗΣ».

MOTRIL: Βλέπε «ΙΒΟΥΠΡΟΦΑΙΝΗ».

N

NAPROSYN: Εξετάζεται η αιτία λήψης. Ο δότης γίνεται δεκτός, 24-48 ώρες από την τελευταία δόση.

NEOTIGASON: Βλέπε «ΑΚΙΤΡΕΚΙΝΗ» και «ΑΚΜΗ».

NOW ADAM: Πολυβιταμινούχο συμπλήρωμα διατροφής. Περιέχει μεταξύ άλλων 10.000IU Β καροτίνης (6 μg Β καροτίνης αντιστοιχούν σε 1 μg βιταμίνης Α). Η αιμοδοσία αναβάλλεται για όσο διάστημα γίνεται λήψη. Όταν ο δότης γίνει δεκτός, δεν γίνονται παράγωγα και αποφεύγουμε να χορηγήσουμε τα ερυθρά σε έγκυο ή παιδί.

NUROFEN: Βλέπε «ΙΒΟΥΠΡΟΦΑΙΝΗ».

O

OMACOR: Βλέπε «ΙΧΘΥΕΛΑΙΑ (Ω-3 πολυακόρεστα λιπαρά οξέα) ».

ORLISTAT (XENICAL): Βλέπε «ΑΝΤΙΠΑΧΥΝΤΙΚΑ-ΧΑΠΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣ».

OSTEOFLEX (ΜΙΚΤΟ ΣΚΕΥΑΣΜΑ ΓΛΥΚΟΖΑΜΙΝΗΣ, ΚΟΛΛΑΓΟΝΟΥ, ΧΟΝΔΡΟΪΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΚΟΥ ΘΕΙΟΥ): Βλέπε «ΓΛΥΚΟΖΑΜΙΝΗ», «ΚΟΛΛΑΓΟΝΟ» και «ΧΟΝΔΡΟΪΤΙΝΗ».

P

PAGET ΝΟΣΟΣ: Βλέπε «ΝΟΣΟΣ PAGET».

PENICILLAMINE: Ανήκει στην κατηγορία D εμβρυοτοξικών φαρμάκων.

Εξετάζεται η αιτία λήψης (ρευματοειδής αρθρίτιδα, πρωτοπαθής χολική κίρρωση κ.λπ.). Ακόμη και αν η νόσος δεν αποτελεί αιτία αποκλεισμού, ο δότης δεν γίνεται δεκτός κατά τη διάρκεια λήψης του φαρμάκου και για 3-4 εβδομάδες μετά την τελευταία δόση.

PIROXICAN (FELDENE): Εξετάζεται η αιτία λήψης. Επιτρέπεται η αιμοδοσία, 48 ώρες από την τελευταία λήψη. Βλέπε και «ΑΝΤΙΦΛΕΓΜΟΝΩΔΗ».

PLAVIX (ΚΛΟΠΙΔΟΓΡΕΛΗ): Επιτρέπεται η αιμοδοσία 14 ημέρες από την τελευταία λήψη, εφόσον η αιτία για την οποία είχε δοθεί δεν αποτελεί αντένδειξη για αιμοδοσία.

PROPECIA (Φιναστερίδη): Βλέπε «FINASTERIDE».

PROSCAR (Φιναστερίδη): Βλέπε «FINASTERIDE».

R

RIBAVIRIN: Βλέπε «ΡΙΜΠΑΒΙΡΙΝΗ».

ROACCUTAN: Βλέπε «ΙΣΟΤΡΕΤΙΝΟΙΝΗ».

S

SINTROM: Ανήκει στην κατηγορία Χ εμβρυοτοξικών φαρμάκων και είναι τερατογόνο. Βλέπε και «ΑΝΤΙΠΗΚΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ».

SJOGREN ΣΥΝΔΡΟΜΟ: Βλέπε «ΣΥΝΔΡΟΜΟ SJOGREN».

SOLARIUM: Αναβάλλεται η αιμοδοσία, αν υπάρχουν εγκαύματα, ακόμη και πρώτου βαθμού (ερυθρότητα) στο δέρμα, ή ενοχλήσεις τύπου καύσου ή πόνου σε εσωτερικά όργανα.

SORIATENE: Βλέπε «ΑΚΙΤΡΕΚΙΝΗ».

STANAZOLOL: Βλέπε «ΑΝΔΡΟΓΟΝΑ».

STILL ΝΟΣΟΣ: Βλέπε «ΚΟΛΛΑΓΟΝΩΣΗ».

T

TAMOXIFEN: Εξετάζεται η αιτία λήψης. Αναβάλλεται η αιμοδοσία για τουλάχιστον 12 εβδομάδες μετά τη θεραπεία, αν πρόκειται για σχετικά καλοήθεις καταστάσεις (γυναικομαστία, στειρότητα κ.λπ.). Αν είχε ληφθεί για καρκίνο μαστού, αναβάλλεται η αιμοδοσία τουλάχιστον για 5 έτη. Σύμφωνα με ορισμένες Υπηρεσίες Αιμοδοσίας, ο αποκλεισμός επί κακοήθειας είναι μόνιμος. Ο δότης δεν γίνεται δεκτός, αν το ελάμβανε για διπολική διαταραχή. Βλέπε και «ΟΙΣΤΡΟΓΟΝΑ».

TEGISON: Αποκλεισμός δια βίου. Βλέπε «ΕΤΡΕΤΙΝΑΤΗ» και «ΑΚΜΗ».

TERAZOCIN: Δεκτός ο δότης, αν δεν εμφανίζει ορθοστατική υπόταση την ώρα της εξέτασης.

TICLOPIDINE (TICLID): Επιτρέπεται η αιμοδοσία 14 ημέρες μετά την τελευταία δόση.

TIGASON: Αποκλεισμός δια βίου. Βλέπε «ΕΤΡΕΤΙΝΑΤΗ» και «ΑΚΜΗ».

TRETINOIN: Βλέπε «ΤΡΕΤΙΝΟΙΝΗ».

V

VON WILLEBRAND ΝΟΣΟΣ: Βλέπε «ΝΟΣΟΣ VON WILLEBRAND».

X

XATRAL: Βλέπε «ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ».

XENICAL (ORLISTAT): Βλέπε «ΑΝΤΙΠΑΧΥΝΤΙΚΑ-ΧΑΠΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣ».

Z

ZIKA VIRUS: Βλέπε «ΖΙΚΑ ΙΟΣ».

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΜΒΟΛΙΩΝ

<http://www.cdc.gov/vaccines/hcp/vis/index.html>

<http://syntagologio.gr/syntagologio2000/chapter14.php>

ΕΜΒΟΛΙΑ ΓΙΑ:	ΤΥΠΟΣ ΕΜΒΟΛΙΟΥ	*ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΒΟΛΗΣ
ΑΙΜΟΦΙΛΟ ΙΝΦΛΟΥΕΝΤΖΑΣ Hemophilus Influenzae	-Hib: περιέχει πολυσακχαρίτες από καλλιέργεια του μικροβίου. -Hiberix: περιέχει πολυσακχαρίτες και είναι συνδεδεμένο με τοξοειδές τετάνου.	Δεκτός μετά από τουλάχιστον 48 ώρες, αν αισθάνεται καλά και δεν υπάρχει άλλη αντένδειξη.
ΑΛΛΑΝΤΙΑΣΗ Είναι αμφίβολο αν το εμβόλιο είναι αποτελεσματικό για πρόληψη. Για θεραπεία αλλαντίασης, χρησιμοποιείται ίππειας προέλευσης αντιτοξίνη.	Πρόκειται για αντιτοξική σφαιρίνη	Δεκτός μετά από τουλάχιστον 48 ώρες, αν αισθάνεται καλά και δεν υπάρχει άλλη αντένδειξη.
ΑΝΘΡΑΚΑ Χορηγείται σε άτομα με υψηλό κίνδυνο έκθεσης λόγω επαγγέλματος (κτηνοτρόφοι, σφαγείς, κ.λπ.), σε 3-5 δόσεις και ετήσια αναμνηστική δόση.	Υπάρχουν 2 τύποι: - ακυτταρικός, με προσροφημένα αντιγόνα από καλλιέργειες του μικροβίου. -με ζώντα εξασθενημένα σπόρια	Για τον πρώτο τύπο (ΑΒΑ αντιτοξίνη), δεκτός μετά από τουλάχιστον 48 ώρες, αν αισθάνεται καλά και δεν υπάρχει άλλη αντένδειξη.
ΓΡΙΠΗ	Εμβόλια από κεκαθαρμένο αντιγόνο, συνήθως 3 υποτύπων του ιού: -Fluarix -Influvac -Vaxigrip **	Δεκτός, αν αισθάνεται καλά και έχει εμβολιαστεί με εμβόλιο σε ατομική συσκευασία. ***

* Όπου ο τύπος του εμβολίου δεν επιβάλλει αναβολή μεγάλης διάρκειας, καλό είναι να μεσολαβούν 48-72 ώρες από τον εμβολιασμό και να ελέγχεται το σημείο έγχυσης του εμβολίου για τυχόν σημεία επιμόλυνσης.

** Μόνο ένα εμπορικό σκεύασμα που κυκλοφορεί στις ΗΠΑ προέρχεται από ζώντα εξασθενημένα στελέχη του ιού της γρίπης, οπότε η αιμοδοσία αναβάλλεται για 4 εβδομάδες.

*** Μόνον εμβόλια σε συσκευασία πολλαπλών δόσεων περιέχουν ως συντηρητικό Thiomersal (οργανικός υδράργυρος με χρόνο ημίσειας ζωής 18 ημέρες). Για αυτό η αιμοδοσία αναβάλλεται για μεγάλο διάστημα, για να μη δοθεί το αίμα σε έγκυο ή νεογνό.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α (HAV)	Εμβόλια από αντιγόνα του ιού αδρανοποιημένα με φορμαλδεϋδη: -HAVRIX -VAQTA	Δεκτός, αν αισθάνεται καλά.
ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β (HBV)	Εμβόλια από αντιγόνα του ιού αδρανοποιημένα, κεκαθαρμένα, ανασυνδυασμένα: -Engerix -Fendrix, με ανοσοενισχυτικές ουσίες -HBvax Pro -Recombivax HB	Δεκτός, αν δεν είχε επαφή με τον ιό ή 4 μήνες μετά αν προηγήθηκε έκθεση στον ιό.
ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΟ ΕΜΒΟΛΙΟ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Α - ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β	Εμβόλιο από αντιγόνα των 2 ιών, ανασυνδυασμένα. -Twinrix	Δεκτός, αν δεν είχε επαφή με τον ιό ή 4 μήνες μετά αν προηγήθηκε έκθεση στον ιό.
HPV (Genital Human papilloma virus)	Υπάρχουν 2 εμπορικά σκευάσματα ανασυνδυασμένης πρωτεΐνης L1 της κάψας του ιού: -Cervarix -Gardasil	Δεκτός, αν αισθάνεται καλά.
ΚΙΤΡΙΝΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ	Εμβόλιο από ζώντα, εξασθενημένα στελέχη του ιού.	Δεκτός, 4 εβδομάδες μετά.
ΛΥΣΣΑ	Εμβόλιο από αδρανοποιημένα αντιγόνα που προέρχονται από καλλιέργειες του ιού.	Δεκτός, αν αισθάνεται καλά. Αναβάλλεται για 1 χρόνο, αν έγινε μετά από έκθεση.
ΜΗΝΙΓΓΙΤΙΔΑ	Κεκαθαρμένο, κρυοαπεξηραμένο (lyophilized)	Δεκτός, αν αισθάνεται καλά.

MMR (ΕΡΥΘΡΑΣ,ΠΑΡΩΤΙΤΙΔΑΣ,ΙΛΑΡΑΣ)	Εμβόλιο από ζώντα, εξασθενημένα στελέχη των ιών.	Δεκτός, 4 εβδομάδες μετά.
ΠΑΡΩΤΙΤΙΔΑ	Εμβόλιο από ζώντα, εξασθενημένα στελέχη του ιού.	Δεκτός 4 εβδομάδες μετά.
ΠΝΕΥΜΟΝΙΟΚΟΚΚΟΣ	-PCV 13 -Pneumovax (13 ή 23),από νεκρά βακτήρια -Pneumo -Prevenar 13 (πολυσακχαρίτες συζευγμένοι με μία πρωτεΐνη)	Δεκτός μετά από τουλάχιστον 48 ώρες, αν αισθάνεται καλά και δεν υπάρχει άλλη αντένδειξη.
ΠΟΛΙΟΜΥΕΛΙΤΙΔΑ (από το στόμα)	Εμβόλιο από ζώντα, εξασθενημένα στελέχη του ιού.	Δεκτός 4 εβδομάδες μετά.
ΠΟΛΙΟΜΥΕΛΙΤΙΔΑ (ενέσιμο)	Εμβόλιο από αδρανοποιημένο αντιγόνο του ιού.	Δεκτός, αν αισθάνεται καλά.
ΤΡΙΠΛΟ (ΔΙΦΘΕΡΙΤΙΔΑΣ,ΤΕΤΑΝΟΥ,ΚΟΚΚΥΤΗ)	Εμβόλιο από προσροφημένο τοξοειδές διφθερίτιδας και τετάνου και αδρανοποιημένο αντιγόνο του ιού του κοκκύτη.	Δεκτός, αν αισθάνεται καλά.
ΤΥΦΟΕΙΔΗΣ ΠΥΡΕΤΟΣ (από το στόμα)	Εμβόλιο από ζώντα, εξασθενημένα στελέχη του μικροβίου.	Δεκτός, 4 εβδομάδες μετά.
ΤΥΦΟΕΙΔΗΣ ΠΥΡΕΤΟΣ (ενέσιμο)	Εμβόλιο από αδρανοποιημένο αντιγόνο του μικροβίου.	Δεκτός, αν αισθάνεται καλά.
ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ	Εμβόλιο από ζώντα, εξασθενημένα στελέχη του βακίλου. -B.C.G.	Δεκτός, 4 εβδομάδες μετά.

ΧΟΛΕΡΑ (από το στόμα) -Mutacol, Berna-Switzerland: κυκλοφορεί στην Ελλάδα -Dukoral: το μόνο που κυκλοφορεί στην Αγγλία -Active Biotec ABSweden -Shanchol -mORCVAX: κυκλοφορεί μόνον στο Βιετνάμ	Νεκρό ολοκυτταρικό εμβόλιο.	Δεκτός, αν αισθάνεται καλά.
ΧΟΛΕΡΑ (από το στόμα) VA 1.4: Δεν κυκλοφορεί στην Ελλάδα.	Εμβόλιο από ζώντα, εξασθενημένα στελέχη του δονακίου.	Δεκτός, 4 εβδομάδες μετά.
ΧΟΛΕΡΑ (ενέσιμο) Δεν συνιστάται η χρήση του. Δεν κυκλοφορεί στην Ελλάδα.	Εμβόλιο ολοκυτταρικό, από ζώντα, εξασθενημένα στελέχη του δονακίου.	Δεκτός, 4 εβδομάδες μετά.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΔΟΤΩΝ ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΩΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ

Σε γενικές γραμμές ισχύουν όλοι οι περιορισμοί που ισχύουν για προσφορά ολικού αίματος αλλά και επιπλέον:

- Ηλικία: **18 έως 50 ετών**.
- Ο υποψήφιος δότης πρέπει να έχει δώσει τουλάχιστον μια φορά ολικό αίμα, χωρίς πρόβλημα (χωρίς λιποθυμία ή άλλο σύμβαμα), κατά τα τελευταία 2 έτη.
- Πρέπει να μην έχει πάρει τις τελευταίες 5-6 ημέρες ασπιρίνη (κατ' άλλους τις τελευταίες 48 ώρες).
- Πρέπει να μην έχει πάρει τις τελευταίες 14 ημέρες Clopidogrel ή ticlopidine.
- Πρέπει να μην έχει πάρει τις τελευταίες 48 ώρες άλλα αντιαιμοπεταλιακά ή αντιφλεγμονώδη φάρμακα.
- Πρέπει να μην έχει ιστορικό αλλεργίας (κυρίως αλλεργίας σε φάρμακα ή τρόφιμα).
- Χρειάζεται να έχει «καλές» φλέβες.
- Χρειάζεται οι γυναίκες να έχουν τιμή αιμοσφαιρίνης τουλάχιστον 12g/dL και οι άνδρες 130 g/dL.
- Ήπια σιδηροπενία δεν αποτελεί αντένδειξη. Σε αποτυχία επιστροφής του αίματος, μπορεί να γίνει σύσταση για λήψη φαρμακευτικού σκευάσματος σιδήρου.
- Ανεξαρτήτως φύλου, οι δότες χρειάζεται να έχουν αριθμό αιμοπεταλίων πάνω από $150 \times 10^3/\mu\text{l}$ ($150 \times 10^9/\text{L}$).
- Εάν σχεδιάζεται λήψη μεγάλης δόσης αιμοπεταλίων αφαίρεσης ($>5 \times 10^{11}$ αιμοπετάλια/μονάδα), πρέπει στο τέλος της διαδικασίας να μην έχουν πέσει τα αιμοπετάλια του δότη κάτω από $100 \times 10^9/\text{L}$.
- Γυναίκες με περισσότερες από 2 κυήσεις δεν πρέπει να δίνουν αιμοπετάλια.
- Άνδρες που έχουν μεταγγιστεί, δεν πρέπει να δίνουν αιμοπετάλια.
- Άτομα με ετερόζυγη δρεπανοκυτταρική αναιμία δεν πρέπει να δίνουν αιμοπετάλια.
- Άτομα με θετικό έλεγχο για αντι-CMV IgM (πρόσφατη ή χρονία ενεργός CMV λοίμωξη) δεν πρέπει να δίνουν αιμοπετάλια.
- Μεταξύ δύο αιμοπεταλιαφαιρέσεων χρειάζεται να μεσολαβούν τουλάχιστον δύο ημέρες (**15 ημέρες είναι το σύνηθες**).
- Δεν επιτρέπεται να γίνουν περισσότερες από δύο αιμοπεταλιαφαιρέσεις σε μία εβδομάδα (κατ' άλλους δεν επιτρέπεται να γίνει παρά 1 αιμοπεταλιαφαίρεση σε 2 εβδομάδες).
- Δεν επιτρέπεται να γίνουν περισσότερες από 24-26 (κατ' άλλους 36) αιμοπεταλιαφαιρέσεις σε ένα χρόνο.
- Αν ο δότης έχει προσφέρει ολικό αίμα, πρέπει να παρέλθει διάστημα 48 ωρών (κατ' άλλους 1-2 μηνών), για να δώσει αιμοπετάλια.
Αντίστροφα, για να δώσει ο δότης ολικό αίμα, αρκεί να μεσολαβεί διάστημα 48 ωρών από την τελευταία αιμοπεταλιαφαίρεση, εφόσον δεν υπήρξε πρόβλημα στην επιστροφή του αίματος.

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ ΓΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ

<http://ekea.gr/donor-eligibility/>

http://www.hsb.gr/hsbt/epilogi_aimodoton.pdf

<http://www.redcrossblood.org/donating-blood/eligibility-requirements/eligibility-criteria->

<https://my.blood.co.uk/knowledgebase/>

<http://www.donateblood.com.au/eligibility> **Australian Red Cross**

[Medical History & Eligibility Information - Stanford Blood Center](#)

<http://www.fda.gov/BiologicsBloodVaccines/GuidanceComplianceRegulatoryInformation/>

[Blood Donation Eligibility Guidelines](#) **princeton.edu**

[vCJD & Blood Donation - Frequently Asked Questions - Irish Blood](#)

[Blood Donor Requirements - BloodBook](#), Blood Information for Life

[Blood donation and transfusion - UpToDate](#)

[Overseas Travel Deferral Criteria | HSA | Health Sciences Authority](#)

[Blood Donation FAQs | Community Blood Center of the Carolinas](#)

[The ABCs of Eligibility | Canadian Blood Services](#)

[Blood Donor Eligibility | Central Jersey Blood Center : Central](#)

[Detailed eligibility criteria | New Zealand Blood Service](#)

[French Blood Service - Etablissement Français du Sang](#)

<http://www.arzaworld.com/pdf/TOPTENREASONSwhyycannotdonatebloodinIsrael.pdf>

[Donor Educational Materials - LifeSouth Community Blood Centers](#)

[Donor Eligibility - Mississippi Valley Regional Blood Center](#)

<http://california.providence.org/tarzana/services/blood-donation/donation-guidelines/>

[Am I Eligible?, University of Cincinnati - Hoxworth Blood Center](#)

[Blood Donor Center | Whole Blood Donation | Huntington Hospital](#)

<http://www.cityofhope.org/patients/departments-and-services/michael-amini-transfusion-medicine-center/blood-donor-center/blood-and-platelet-do>

[Restrictions on Donating blood in Germany | Mkenya Ujerumani](#)

[blood donation : Denmark - Reddit](#)

ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΑΤΟΣ Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ

Απρίλιος 2016